

EGYETÉRTÉS

Elfizetési árak: Egész évre 28 korona. Félévre 14 korona.
Negyedévre 7 korona. Egy hónapra 3 korona 40 fillér.
Egyes szám helyben és vidéken 10 fill., vasúti állomásokon 12 fill.

Főszerkesztő
Dr. PAP ZOLTÁN

Szépirodalmi munkatárs
ÖTVÖS KÁROLY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI., Eötvös-utca 32.
TELEFON-SZÁM:
Szerkesztőség 788. Kiadóhivatal 708.

Párbeszéd Tisza Istvánról.

Tisza István már beagittalta az országot Henczidától Borezhidáig. A városokban már kő kövön nem maradt, a falvakból kifogyott a záptojás. Már a zsendárgolyók leszállították a választók számát. Szóval: Tisza István már megtámogatta Khuen vállalkozását. S ekkor egy minisztertanács után magára maradt két exzellenziás ur: az egyik, a kinek fáj, hogy nem tudott kormányt alakítani s a másik, a kinek az kezd fájni, hogy tudott kormányt alakítani. Sokáig szótlanul nézik egymást. Aztán beszélgetni kezdenek:

Az egyik: Mit szólsz a szerencsemhez?

A másik: A sarkadra kellene állanod. Végre is, ha meggyőződ arról, hogy az ország valamennyi vidékéről egybehangzóan csak pusztulást jelentenek, neki sem lesz kedve ezt az agitációs körutat folytatnia.

Az egyik: Még mindig nem ismered Pistát. Neki, mint Mikszáth mondta valamikor Pulszky Gusztiról, a népszerűtlenség a levegője. Abból a városból, ahol virágokkal fogadnák és faklyás zenével tisztelnék meg, talán azonnal visszafordulna. Mert ha Schiller csak úgy tudott verset írni, ha rothadt almát szagolt, Pista meg csak úgy tud beszélni, ha záptojások röpködnek a levegőben. Dehogy is hinné ő el, hogy agitációs körutja árt a munkapártnak s árt különösen az én vállalkozásomnak. Ha megmutatnám neki a főispánok rémült jelentését, hogy ahol Tisza megjelenik, ott fü nem nő többé s hogy ahol lett volna egy kis kedvező hangulat a kormány mellett, ott is elfagytak a legszebb bimbók. olyan jeges hidegség árad Tisza szavából: Pista azt felelné rá, hogy a főispánok szamarak s nem értenek a néphangulat magyarázásához. Ő meg van róla győződve, hogy ahol a kedélyeket felháborította, ott meg is nyerte őket. Vagy nem emlékszel rá, hogy november tizenharmadikán, mikor az egész szabadelvű párt katasztrófát szimatolt, ő az utolsó perczenben is azt vágta oda az ellenzéknek: „a nemzet el fogja önöket söpörni!” Aztán a nemzet a szabadelvű pártot söpörte el. De ő még mindig jobban hisz magának, mint másoknak.

A másik: Mindenesetre tenni kellene valamit, mert ha ez így megy tovább, Tisza lefozi önmagát s ha egyszer megtudta csinálni azt a csodát, hogy a világ legnagyobb pártját megölte az

ugrai levéllel, most elköveti azt a nagyobbik csodát, hogy még a választások előtt megöli a munkapártot a támogatásával.

Az egyik: Soha ki nem találod, barátom, hogy min mosolygok.

A másik: Azt se tudnám kitalálni, hogy lehet egyáltalán kedved mosolyogni.

Az egyik: Azon mosolygok, hogy te azt hiszed, több okod van Pistára haragudni, mint nekem.

A másik: Már bocsáss meg, de nem értem, mit lehet ezen mosolyogni? Végre is, az én ereimben is vér folyik, nem aludt tej. S ha az ember, mint én, zsebében a királyi kinevezéssel, úgy jött haza, hogy most már csak megcsinálja a kabinetjét s hozzáfoghat hatalmának megalapozásához, akkor nem rajonghat az olyan emberért, aki nyilvánosan lepocskondiázza, sőt a saját fészkükből is kitessékeli mindazokat, akik tárczát mernének vállalni kabinetben. Engedj meg, de akármilyen nagy véleménynyel legyek is Tisza István talentumáról, energiájáról és tisztességéről, de arra mégsem lehettem elkészülve, hogy a legelső magyar ember nem a király, hanem Pista. Már pedig ő egyszerűen kettéhasította azt a királyi kéziratot, mely engem tett miniszterelnökké.

Az egyik: (az egész keserű kifakadás alatt csendesesen mosolygott): Igazad van, persze, hogy igazad van. Hiszen én is azt gondoltam eleinte, hogy szerencsésebb fiú vagyok nálad, mert Pista öfelsége az én kinevezésem ellen nem emelt kifogást, sőt legmagasabb helyesléssel szentesítette.

A másik: Nohát.

Az egyik: Folyton a tasnádi küldöttség vezetője jár az eszemben, aki jelöltet kért, de olyat, aki vagy olyan öreg, hogy őt esztendőn belül okvetlenül meghal, vagy olyan pipogya, hogy őt esztendő múlva szó nélkül félre lehessen tolni. Azt kérdeztem tőle, hogy mi az istennyilának kell neki éppen ilyen jelölt. S akkor a tasnádi küldöttség szónoka azt felelte: „mert tasnádi képviselő én akarok lenni, csak nem tartom még elérkezettnek az én időmet!” Valahogyan azt képzelem, hogy az a tasnádi ember rokonságban van Pistával s kettőnk közül én voltam az a kívánatosabb jelölt, aki az ő gusztyusának megfelelt. Ha tetszik, válogathatok, hogy az öregségem vagy a pipogyaságom tette az ő szemében kívánatosabbá. De az bizonyos, hogy amikor Tisza téged azonnal elutasított, engem pedig forrón magához ölelt: csak más hadlnemet szánt kettőnknek.

A másik: Azt gondolod?

Az egyik: Minden porcikámban érzem, hogy így van. Figyeld meg az eseményeket. Te azzal jöttél, hogy Justhékkel próbálsz többséget teremteni s ha a bankzatonyon tul vagy a hajóddal, az általános választójog vizein vigan hajózol tovább. Ez a kombináció Pistának sehogy sem tetszhetett. Hā van többség, akkor mi szükséged lehet ő reá? S ha megcsinálod az általános választói jogot, hogyan tolhasson félre az utjából? Téged tehát megfojtott, mikor a világra jöttél. De én úgy jöttem, hogy senkim sincsen, semmim sincsen. No ez elég ártalmatlan ellenség, gondolta magában Pista. Ezzel úgy lehet operálni, ahogy nekem tetszik. Megpróbálhatom, hogy tudok-e többségi pártot csinálni, s ha nem tudok, az ő kudarcza, ha tudok, az én pártom. Aztán megpróbálhatok még valamit: megakadályozni az általános választói jogot. Ha nem tudom megakadályozni, haragudjon ő reá a történelmi osztály; ha meg tudom akadályozni, legyek én a történelmi osztály megmentője. Egy szóval: Tisza István engem szánt kísérleti nyulacskának s vagy ő lesz híres doktor, vagy én leszek megboldogult nyulacska. De akárhogyan üssön ki a dolog, Pista — mint a tasnádi bölcs a jelöltjét — csak azért hajlandó engem támogatni, hogy félretolhasson s csak azért agitál olyan fáradhatatlanul, mert a rizikó az enyém, a siker pedig az övé.

A másik: Eszerint te azt hiszed, hogy Pista veled kegyetlenebbül bánik, mint velem bán?

Az egyik: Ahogy vesszük. A világ általában azt veszi a súlyosabb ítéletnek, ha több halálra ítélt közül az egyiknek végig kell néznie társai kivégzését. Pedig kétségtelenül az él legtovább. Bizonyos, hogy veled gyorsan végzett, hogy neked alkalmad se volt magadat esetleg kompromittálni, hogy téged — a politikában van értelme az ilyen paradoxonnak — akkor ölt meg, mikor még a világra sem jöttél. Ennélfogva te még posszibilis lehetsz a jövőben. Engem azonban úgy segített a világra, mintha örülne jöttömnek, úgy támogat, mintha jobban szeretne önmagánál, úgy dédelget, mintha gyermek volnék: de úgy is állok a világ előtt, mint egy gondnokság alá helyezett aggastyán, vagy egy kiskorú gyermek. Téged sajnáltak, akik szerettek, rajtam nevetnek azok is, akik szeretnek s azok is, akik gyűlölnék. Téged hideg vízben fojtott meg, engem forró szurokba márt. Veled goromba volt, engem halálra csiklandoz a szeretetével. Hát kitalálok most már, barátom, hogy mért mosolyogtam?

A másik: Mindent kitalálok, csak azt nem, hogy miért tűröd, mikor végre

is a király a te kezébe adta a hatalmat s nem az övébe. Csapd el a gyámodat —

Az egyik: — és akkor elcsap a király. Hát talán te maradhattál egy perczig is, mikor Pista ellened fordult? Hiszen a királynak nem te kellesz, nem én kellek, Pista sem kell: a királynak csak valamennyien együtt kellünk és így is csak feltételesen, ha ugyanis tudunk többséget teremteni. Ha nem lesz többség, akkor kikereshetjük a mappán, hogy merre van Kukutyin s elmehetünk oda zabot hegyezni. Barátom, ne áltassuk magunkat. Az udvar szemmel tart bennünket és jaj annak, aki egy munkanással zavarni meri a nagy munka sikerét. Lehetek én olyan önértetes, mint Bismarck: most az én nevem „hallgass.” Ha egyszer belementem a vállalkozásba, türem is kell szó nélkül, ami velejár. Mitgefangan — mitgefangan.

A másik: Pista pedig nem nyugszik.

Az egyik: És talán ez a szerencsénk. Mert Pista olyan antitalentum, hogy mikor építeni akar, rombol. Talán mert halálra ítélt bennünket, ő pusztul bele s mi feltámadunk.

A másik: Tán megsegít az Isten. Károly.

Az egyik: Látod, László, az Isten mindenesetre jobban érti ezt a mesterseget, mint Tisza István.

Budapest, április 19.

A király Boszniában. Bécsből jelentik: A király június végén az annektált tartományok meglátogatására Szerajevóba utazik s onnan meg fogja látogatni egész Boszniát és Hercegovinát. A király ezt a látogatását kevéssel ischli utazása előtt tervezi és körülbelül egy héttel marad az annektált tartományok-

ban. Az utazás részleteit még nem állapították meg, A további intézkedés mindenekelőtt az időjárástól függ. Az udvarhoz közel álló körök nem tagadják a király tervbe vett boszniai utazását és hozzáteszik, hogy a boszniai tartománygyűlés megnyitásánál a királyt a királyi családnak egy tagja, valószínűleg Lipót Szalvátor főherceg fogja képviselni.

Szövetkezzenek a pártok!

Budapest, április 19.

— A nemzet rendet akar! A nemzet dolgozni akar! — szavalják a főkolomposaik városról-városra. És a rendet úgy csinálják, hogy előbb fölizgatják a népet, azután belelövetnek a tömegbe. És a dologhoz úgy fognak hozzá, hogy munkát adnak a csendőrszuronyoknak. Azt mondják, hogy óvák a közvélemény, az ország megunt a koalíciót, őket akarja. Tiszát a junker rövidlátásával és a két balkezével. Khuen-Héderváryt a tehetetlenségével. Hieronymit a közgazdasági tevékenységével. Perczel Dezsőt a zsebkendőjével. Ezt a közvéleményt azonban a legvadabb presszióval hódítják. A pressziónak csak durvább s nem is a legfontosabb fegyvere a csendőr. A föltámadt szabadelvű korifeusok magukkal hozták a régi arzenált. A jelölt bakkján korteskedő főszolgabíró. A tisztviselők presszionálását. A hivatalfők atyai tanácsát a jól kipárnázott ajtó mögött, melyet a renitenskedő hivatalnokokkal szemben nyomon követ az áthelyezés. Eset követ eset ebből a nemből: az országnak majdnem minden városában akad egy-egy meggyőződése miatt megnyomorított tisztviselő. Olyan, akit fontosabb mellékjövdelemmel járó munkakörrel degradáltak más, kevésbé fontos és semmi melléket nem hajtó munkakörre. Olyan, aki eddig városban lakott, ahol gyermekeit iskoláztatta s most megkapta az áthelyezést faluhelyre, ahova a gyermekeit nem viheti magával. Olyan, akit

családi nexus, apai ház, örökölt birtok kötött az egyik helyhez s most átdobták az ország ellenkező sarkára vad idegenek, ellenséges viszonyok közzé. A kormánynak ezer ilyen ügynöke fáradozik az országban; ügynöke minden főispán, minden főszolgabíró, minden hivatalfőnök. És ha ennyi fáradozás árán sikerül majd összerelni a szavazóbírákat, gögösen fogják mutogatni:

— A többség a mienk!

És akkor proklamálják majd a többség jogait. A többség jogán megcsinálják a házszabályrevíziót, megszavazzák a felemelt ujonczokat, a Dreadnoughtokat s mindazt, amit Bécs követel. Mert a nemzet békét akar. Mert a nemzet dolgozni akar.

Kétségtelen, hogy ez szédelgés és pedig a vaskosabb fajtából. Azt, aki váltót hamisít, megfogják és becsukják. Hát azok, akik az egész ország közvéleményét hamisítják meg, akik parlamentet, többséget hamisítanak a maguk képére és hasonlatosságára, büntetlenek maradjanak? Orvosság csak egy lehet ez ellen: szemben a hallatlan atrocitásokkal lépjenek egymással szövetségre a pártok! A kormány hallatlan terrorizálása valamennyi pártot fenyegeti, mindazokat a pártokat, amelyek a hazafias aggodalomnak és a nemzeti aspirációknak szószólói merészelnék maradni. Valamennyi párt érdeke tehát, hogy lehetetlenné tegyék, hogy leleplezzék, hogy ellensúlyozzák a kormány erőszakoskodásait. **Szövetkezzenek a pártok és proklamálják már most, hogy azt a parlamentet, melyet ilyen eszközökkel toboroznak össze, nem tekintik az ország közvéleményét kifejező igazi népképviseletnek s hogy abban a parlamentben, amelyiket a kormány ilyen módon a burkolt abszolútizmus stafázsául szán, nem tűnnek meg semmiféle tanácskozást addig, amíg az atrocitások orvosolva nincsenek.**

Olyan kormány ellen, mely ennyire nem válogatós az eszközökben, az ellen nem lehet más fegyvere, csak ez.

Kereszt.

Irta: Gallovich Jenő.

(Utánnomása tílos.)

Tele van mind a két szemem könnyel. Vér csurog a lelkemből. Érzem, amiut hull hull piros, forró esőpörc, lázongó lelkemnek égő könyve és sajon nagyon-nagyon, ahol hullásában végigszánt a lelkemen.

Reám borul a téli napok korai homálya és hasztalan erőlködöm, védekezem, betakar ez az átláthatlan szomorú, nehéz sötétség és szinte fojtogatja a lelkemet, mely ragyogást keres, repülni szeretne, égni lobogó lánggal, daczosan, diadalmasan és amely most vergődik, vonaglik kínosan, könnyű röppenésének korlátokat vet az irigység, rosszaság és más emberek önző butasága.

Szürkeség és szürkeség és egyhangu unalom, ahova csak lépek. És rög és kő, sötét, mély gödör, melyeket átrepülni oly könnyű lenne, ha felemelkedett lelkem szárnyait meg nem dobálná a felém hajított kő. Gőnyedve, kerülgetve, vánszorogva pedig nem tudok lépkedni, hasztalan huz sárba a vállaimra rakott nehéz kereszt.

Kereszt. Keményfából ácsolt durva munka. Megváltó hurezolta keserves kálvárián végig a Golgothára. És hurezolja most egy életen keresztül minden ember, vállaira rakják erőszakkal és nem tudja egyikünk sem, mikor feszítik fel reá. A gyengébbet előbb, később az erőset, de egyszer bizonyosan megteszik, akár van reá ok, akár nincs. Irigység, rosszakarat és butaság, megannyi

éles szeg, súlyos vaskalapács, melyet gondolkodás nélkül vernek élő husába a kárörvendők, akiknél ott van mindig a töviskoszoru is. Előknek csalán, tövis, bojtortján jut, koporsónak dísz a virágkoszoru.

Szenvedés, embersors, akit elkerült, az nem is élt. Örvendezni, vigadni boldogságnak, megbecsülni és értékelni gyönyörűséget csakis az tud, aki sokat sírt, sokat szenvedett, aminthogy a nappali ragyogást is csak az képes igazán élvezni, aki ismeri szomorú, vigasztalan sötétséget hosszú éjszakáknak. A szív fájdalmas gyötrődése öröktől fogva van és csak pillanatnyi boldog felragyogása a léleknek, buborék, amely támad és elpatlan, komor borulás, villám villanása, sötét éjszakában fellobbanó tűz, csillogó, színes lidérezfény, amely besüppedt, megroskadt sírok felett születik.

A sáros utca minden hüvössége, nedvessége beleveszi magát a lelkembe és a vörösrre fűtött kandalló mellett csak a bőröm ég.

Kereszt. Két darab egymásba ölelkező fadarab, hitvány, egyszerű, szegényes jele a sírnak, mely fekete üregérek sötét titokzatoságával egy életen keresztül hívogat. Hiedeg és dohos, mint a százados pincze, melynek pókhálós faláról gyógygyözve hull a föld nedvessége, nyirkos, penészes, borzalmas, de csendes végnélkül csendes, néma és nyugalmas, zavartalan pihenő ellobbant életnek.

A kinyújtzkodott ember elhelyezkedésére alkalmas hely, csak szűk és fekvő helye kemény. De aludni nagyokat lehet benne és egy esőpet sem baj, hogy a beraktározott

ember mellkasát összetöri az üregbe hullott, taszitott sok-sok rög.

Szilaj, tüzes indulat, színes, lázas álom, sziklátat döngető akaraterő, kérkedő büszke dacz, ha kihül, éppen elegendő egy picizny, kicsike kis hely a marék hamu számára, mely a sokféle emberi indulatból visszamarad.

Huz, vonz a vágy a pihenés után, fáradtnak érzem magam, behunom szemeim, hogy ne lássam a csillogást, amely hamis, unom a küzködést, a hangos lárma sért, a nyüzsgő vásári tarkaságból menekülni akarok, megpihenni, megnyugodni vágyom.

És amikor úgy hiszem, hogy földig sujtotott a kétségbeesés, összereszkadtam a súlyos kereszt alatt és szomorú életem égboltozatának fényes csillagai: bizalom, remény, hit, egymásután aluszak ki és már-már helyet adnak a kétségbeesésnek, csüggedésnek, csalódásnak, hitetlenségnek, ragyogva támad fel képzeletemben az asszony: a hit, a bizalom, a szeretet, a cél, az élet. És a végtelen szelidség, puha légység nyomán hirtelen erő támad a lelkemben.

Elfeledem egyszerre minden szomorúságát életemnek és sok-sok gyönyörűséggel telik meg a szívem, hogy látom és érzem fehér lelke nagy tisztaságának ibolyaillatát.

És ha már ismét nagyon nagy a sulya a keresztnek és újból vére csurog a lelkemnek, elrejtőzöm mindenki elől és titokban sírom ki magamat. De csak egy pillanatra, azután újból kezdem a küzdelmet és egész erővel, felemeit fővel, daczosan indulok utnak emberek közé.

Az elpaktált Horvátország.

— Verbírótság a magyarok barátjai ellen. —

Tomasich garázdálkodása.

Budapest, április 19.

Többször megemlékeztünk már arról, hogy a magyar kormány a horvátokkal kötött paktuma következtében a Dráván túli tartományban mi csoda állapotok uralkodnak. 'Annak' a fejében, hogy a horvát-szerb koalíció megígérte a Khuen-Héderváry kormány támogatását, a kormány teljesen kiszolgáltatta a horvát tulajdonosok a horvátországi magyarság érdekeit s mindazokat a horvátokat, akik magyar-barát érzelmeikről ismeretesek. Mindenki aki Magyarországra s az anyaországgal való becsületes unió iránt rokonszenvvel viseltetik, folytonos zaklatásnak, szemérmetlen terrorizálásnak van kitéve. Csak a nyaktól hiányzik ahhoz, hogy Horvátország ma hasonlatos legyen a rémuralom alatt nyögő forradalmi Franciaországhoz. A terroristák szerepét a tulzó, magyarfaló horvátok játsszák s a legnagyobb veszedelem fenyegeti mindazokat, akik magyar érzelmeiket mernek elárulni.

Hiteles forrásból alkalmunk van konkrét példákkal megvilágítani ezt a garázdálkodást, mely a magyar kormány tudtával, sőt a bán támogatásával folyik. Utalunk mindenekelőtt a *Hideghéthy* főispán nyugdíjaztatására, akit magyarbarát érzelmei miatt kényszerítettek a visszavonulásra. Ez azonban még csak annyit jelent, hogy a bán hajlandó a magyarbarát tisztviselők eljuttatására. A főispáni állás bizalmi állás, a kormány joga van arra, hogy bárkitől megvonja a megbízást. A *Hideghéthy* eset csak azt bizonyítja, hogy a horvát kormány eszközül szegődik ahhoz, hogy a magyar-érzelmű főispánokat üldözésbe vegye, de ez főmagaiban még nem törvénytelen.

A többi eset azonban már azt bizonyítja, hogy a bán a terroristák szolgálatában törvénytelenre is hajlandó. Első helyen kell megemlítenünk a zágrábi egyetem professzora, *dr. Sufflay* Milán ellen elkövetett sérelmet. *Sufflay*, aki soha sem csinált magyarbarát érzelmeiből titkot, régóta szálla volt a horvát tulzók szemében. Ellenséges indulattal nézték, mert a Magyar Történelmi Társaság igazgatóválasztmányának tagja volt, tanulmányait magyar folyóiratokban magyar nyelven írta és sok esetben csatlakozott a magyar történetírók véleményéhez. A tulzó horvát fanatizmusban nevelkedett egyetemi ifjúság memorandumot terjesztett az egyetem filozófiai kara elé, melyben határozottan követelte *dr. Sufflay* Milán eltávolítását. Követelését azzal okolta meg, hogy *Sufflay* több történelmi tanulmányt írt, melyekben a horvát-dalmát-szlavon királyságok alapjait megsértette, még pedig egy idegen és ellenséges elem hasznára.

Az idegen, ellenséges elem természetesen mi volnánk magyarok s ezután a magyar kormány exponensének, a bánnak nem lehetett volna sürgősebb kötelessége, mint hogy *Sufflay* tekintélyének egész súlyával megvédelmezze. Az egyetem tanári kara nem tárgyalta a petíciót, a kormány azonban — a horvát tulzók nyomása alatt, maga avatkozott bele a dologba és ahelyett, hogy a diákok ellen megtorlással élt volna, *dr. Sufflay* Milánt elmozdította katedrájáról, s anélkül, hogy őt megkérdezte volna, hogy tőle fölvilágosításokat kívánt volna, berendelte a közoktatási ügyosztályba teljesítendő szolgálatlételt. Szóval egy tudósból hivatalnokot formál annak az akarata ellenére. *Tomasich* bán tehát megtette azt,

hogy jóllehet ő maga is egyetemi tanár volt, tudatosan és súlyosan megsértette az egyetem autonómiáját. *Sufflay* professzor a legrégebb magyar-horvát viszonyokkal foglalkozott. Ugyanezzel a kérdéssel foglalkozott annak idején a bán is és mivel *dr. Sufflay* eltért az ő felfogásától, azt meg is bírálta, sőt nem egyszer meg is kritizálta, most örömmel ragadta meg az alkalmat arra, hogy beavatkozzék s a vele ellentétes tudományos fölfogást elnémítsa. A bán dokumentálta ezzel azt, hogy Horvátországban nem lehet más közjog, csak az ő közjoga s aki más fölfogást mer érvényesíteni mint ő, azt megbüntetik.

Meg kell döbenni ezen az intézkedésen. Ezek után jogos az a kérdés, hogy kik lesznek odalenn becsületes unionista politikusok, hogyha ez a rendszer folytatódik, mely az olyan magyarbarát államférfiakat, mint *Josipovich*, raktumszerűleg kizárják a politikai alakulásból, hogyha a magyarok olyan kipróbált hívet, mint *Hideghéthy* főispán, elejtik a terroristák kedvéért, sőt azokat is, akik csak a kultura terén működnek hazafias irányban, működésükben megbénítanak. Ebben az árlásban *Khuen-Héderváry* eszköze *Tomasich* bán, aki, mint látjuk, már nemcsak a horvátországi magyarokat, hanem a magyarbarát unionista horvátokat is üzőbe veszi. S ezután még ezt a bán politikát merik unionista politikának nevezni.

A horvátországi állapotokra jellemző a következő eset is: *Czirkeniczában* — ebben a horvát furdőben, amelyet a magyarok is frekvenciálnak — báró *Rauch* Pál még a múlt esztendő decemberében gyógyszerárjogot adott *Mataushek* Emánuel nevű gyógyszerésznek. Ennek a gyógyszerárjognak a föllállításába *Mataushek* befektette minden pénzét és minden hitelét. Amikor márczius huszoneheteiken meg akarta nyitni a patikát, hivatalosan értesítették arról, hogy az engedélyt visszavonták. Nem tetszett odafönn a a politikai magatartása, nem tetszett az, hogy a múlt kormány adta meg az engedélyt. Természetes, hogy a szerencsétlen ember szaladt fűhöz-fához, elment *Chavrahhoz*, a belügyi osztály főnökéhez, elpanaszolta neki a baját. *Chavrah* azonban azzal tért ki a panasz elől, hogy a patika nem volt törvénytelen engedélyezve. *Mataushek* ezután gróf *Khuen-Héderváryhoz* fordult, megmozgatott fű-fát és nagynehezen így tudta elérni, hogy ígéretet tettek neki arra, hogy legközelebb, valamelyik kis faluban adnak neki egy másik patikát.

Ez az eset is gyönyörűen jellemzi a Horvátországban uralkodó terrorizmust.

Budapest, április 19.

A kerületi munkásbiztosító szabályzata. Most érkezett le a Budapesti Kerületi Munkásbiztosító Pénztárhoz az a szolgálati és fegyelmi szabályzat, melyet az Állami Munkásbiztosító Hivatal dolgozott ki a Kerületi Munkásbiztosító Pénztár alkalmazottai számára. A szolgálati és fegyelmi szabályzat, mely egyelőre csak tervezet, akezióba szövegezte a pénztári alkalmazottakat, akik értekezletet is tartottak s megvitatták a tervezet sérelmes rendelkezéseit. A szolgálati és fegyelmi szabályzat legsérelme- sebb paragrafus az, amely a *pénztári tisztviselők politikai működését és a pénztáron kívül folytatott egyéb foglalkozását szabályozza*. A tervezetnek ez a része rendkívül erősen sújtja azokat az agitátor-tisztviselőket, akik a munkásmozgalmakban aktív részt vesznek. Ha a fegyelmi szabályzatot jóváhagyják, pénztári tisztviselő többé nem elnökölhet s nem vállalhat állást olyan egyesületben, mely a munkásoknak vagy munkaadóknak politikai és gazdasági érdekeit szolgálja. A tervezet egy másik rendelkezése eltiltja a pénztári tisztviselőket a mellékfoglalkozástól. Pénztári tisztviselő ezenfölül nem fogadhat el a pénztár kötelekibe tartozó munkaadótól ellátást, ajándékot s tilos attól bármiféle előnyt igénybe venni.

Ellentétek a Lloyd-klubban.

— Kossuth és Apponyi köruton. —

A kormány kudarcza Marostordában.

Budapest, április 19.

A közvéleményt élenken foglalkoztatja az ellentét, amely minden félhivatalos szépítés ellenére is, föltartóztathatlanul sodorja a bomlás, a bukás felé a munkapárti koalíciót. A Lloyd-klub kulisszái mögött egyre folyik a versengés a mindent magukhoz ragadó Tiszaiszták s a ki nem elégitett Lukács-pártiak meg a leözönlött stréberök között.

Irtunk arról is, hogy Tisza soproni beszéde, amelyben a Lukács és a Justh-párt között fönnállott viszonyt feszegette, a Társaskörben milyen rossz vért szült. E témája miatt ma *Khuen* maga elé ezítalta *Tiszát*, aki azonban pökhendien kijelentette, hogy az jó, amif ő csinál s a tehetetlen miniszterelnök ismét fejet hajtott a geszti zsarnok előtt s azután — mi telhetett tőle — a választási mozgalmakról tárgyalt vele.

A legközelebbi napok ismét érdekes politikai nyilatkozatokat fognak hozni. Szombaton gróf *Apponyi* Albert megkezdi délmagyarországi agitációs körutját, *Kossuth* Ferenc pedig vasárnap a Dunántulra rándul. Amint hírlik, a két függetlenségi vezér ismét foglalkozni kíván a függetlenségi többség kettéválásának kérdésével s így beszédekben ki fognak térni a Justh-pártiak támadásaira és az önálló bank ügyére is. *Tisza* a legközelebb szintén fog dikezőzni, Sátoraljanj helyen és Szatmárott. Ugy látszik, véglegesen meg akar barátkozni a népszerűtlenség záptojásos kitéréseivel.

A kormány ma Marostordamegyében olyan pirrhusi győzelmet aratott, amely bizony beillik a legnagyobb kudarcnak. A kurucz székely vármegye csupán egy szótöbbséggel mondta ki *Erődy* új főispán beiktatását. Ezt a nevétséges többséget is csak a legnagyobb erőfeszítés árán verbuválták össze *Teleki* Sámuel grófék és *Kemény* Kálmán báróék, akik kénytelenek voltak szövetkezni az oláh bizottsági tagokkal is.

Tisza és Lukács.

A Nemzeti Társaskörben csak a legnagyobb erőfeszítés révén sikerül az egységet legalább kifelé dokumentálni. *Lukács* László, amióta gróf *Tisza* István az ő akezióját a tőlen meghiusította, s őt a klubból szinte kitesékelte — noha a Társaskörnek egyik alapítója s föntartója *Lukács* volt — engesztelhetetlen haraggal viseltetik *Tisza* iránt. És ez megnyilvánult nap-nap után, amikor mindketten egy időben föntidőztek a klubban, soha kezelt egymással nem fogtak, egy szót sem váltottak s mindenik külön-külön csoportban beszélgetett a maga híveivel. Gróf *Csáky* Albin s maga gróf *Khuen-Héderváry* Károly ismételtlen megkísérelték a kibékítésüket, de — sikertelenül. *Lukács* nem szívesen vállalt tárczát a kabinetben sem, mert tudta, hogy, ha annak nem is névleges, de tényleges feje s irányítója *Tisza* lesz. Hogy mégis vállalkozott, ezt csak azért tette, hogy amennyire, annyira ellensúlyozza *Tisza* befolyását. Január vége felé, az országgyűlés törvénytelen elnapolása után *Lukács* hirtelen megbetegedett, de mindenképpen lemondani készült. Nagy rábeszélésre mégis megmaradt helyén, de *Tisza* irányával meg-

barátkozni nem tudott azontul sem. A pénzügyminiszter most sem azért utazott el, mint ha oly föltétlen szüksége volna az üdülésre, hanem azért, mert már teljesen megunt a az örökös belső harcokat Tisza emberei ellen, akik mindjobban s fűrheteflenebbül előtérbe nyomultak, s dokumentálására annak, hogy egyáltalán nem ért egyet Tisza választójog-ellenes szereplésével.

Ki helyettesítse Khuent?

Két hét óta több ízben fölmerült a hír — még pedig kormánypárti-résről — hogy a lábbeteg miniszterelnök elutazik Abbáziába vagy Semmeringre üdülés céljából. De ezt a hírt mindannyiszor meg is cáfolták. Az oka pedig ennek a tétovázásnak az, hogy *Khuen egyszerűen nem mer elmenni a fővárosból.* Még pedig azért nem, mert a *helyettesítése* körül a legnagyobb kavargás támadt. Távollétében ugyanis, mint rangidősebbnek, *Lukács László* nak kellene átvennie a vezetést, ezzel szemben Tiszák viszont azzal érvelnek, hogy *Hieronymi Károlyt* illeti meg Khuen helyettesítése koránál és — tekintélyénél fogva. Hieronymi tudvalevően a Tisza-töredék exponense s felő lett volna, hogy Khuen távollétében ő a jelöléseket s egyéb kormányzati teendőket Tiszák szellemében intézte volna, amittől Lukácsék nekimentek volna a falnak, akik egyébként éppen eléggé felbőszültek már amiatt is, hogy *Tisza István, Khuen betegsége alatt, amíg ő nem járt a klubba, a Társaságban valóságilag úgy viselkedett, mint egy miniszterelnök:* fogadta a főispánok és jelöltek referáciát s *Perczel Dezső* segítségével a végrehajtó-bizottságot egyenesen terrorizálta a maga kedvencei érdekében. Ezek miatt a kontroverziák miatt nem mer elutazni Khuen-Héderváry s ezért utazott el Lukács, hogy ne az ő személye körül éledjenek ki a munkapártban lappangó forrongás, amely előbb-utóbb amugyis válságra és szakadásra fog vezetni.

A munkapárti jelöltek.

Ismételten ígérték a kormánypárt részéről, hogy a munkapárt hivatalos jelöltjeinek névsorát nyilvánosságra fogják hozni. A legutolsó terminus erre április 16-ika, szombat volt. Ma már azonban keddre ébredtünk, s a nevezetes lista még mindig késik, sőt belátható időn belül nem is fog nyomdafestéket látni. Ezt bizonyítja különben a következő félhivatalos jelentés is:

„A nemzeti munkapárt végrehajtó-bizottsága nagyjából elkészült már a képviselőjelölések munkájával. A nemzeti munkapárt eddig mintegy háromszáznegyven kerületben állított jelöltet. A végrehajtó-bizottság mindamellett folytatja üléseseit, részben azért, hogy esetleg szükségessé váló pótlásokat eszközöljön, részben pedig azért, hogy a szükséghez képest azokban a kerületekben is állítson jelöltet, amelyekkel eddig nem foglalkozott. Azok a hírek, mintha az ugynevezett hivatalos jelöléseket formálisan közölnék a nyilvánossággal, nem felelnek meg a valóságnak.”

Ez a kommuniké azonban elhallgatja a legérdekesebbet: a megoldást, hogy miért maradt el a hivatalos jelöltek közlése. Kettős ok is volt. Az egyik az, hogy a *kandidálások körül a legerősebb ellentétek merültek fel;* egész sor kerületben mást akar Khuen, mást Tisza—Perczel, megint mást Jeszenszky s mást Lukács—Jakabffy. Egyáltalán igen kevés az ugynevezett alkalmas vagyis pénzes vállalkozó. A másik oka a titkolózásnak, amely különben folyik az elsőből, az, hogy a munkapárt végrehajtó-bizottsága s a kormány még csak *szánalmasan kevés kerület dolgában állapodott meg véglegesen, nincs talán száz sem.* A Dunántul egyáltalán nincs „kész”, a déli vidéken csak Torontál, Erdélyben, különösen a székely megyékben igen rosszul áll a kormány ezénája, a Duna—Tisza közéről sem érkeznek túlságosan biztató jelentések, *csupán a felvidéki lettári s kincstári-mandátumokat tekintik biztosítva.* Ilyen gyászos körülmények között, amikor a többségre törekvő kormány másfél hónappal a választások előtt 413 kerület közül alig egy negyedrészeről tudott dönteni,

teljesen érthető, hogy ezt nem teszi ki az ablakába s nem henczeg ezzel a világeredménnyel. E tárgyban egyébként ma délelőtt *Khuent* meglátogatta *Tisza* s háromnegyed óráig táncskozott vele a választási készülődésekről.

Tisza tovább agitál.

Sátoraljaiújhelyről jelentik: Gróf *Tisza István Molnár* Viktornak, az olaszliszka kerület munkapárti jelöltjének programbeszéde alkalmából május 8-án Sárospatakra érkezik és beszédet fog mondani. Gróf *Tisza István* Sárospatakon hercege *Windischgraetz* Lajos vendége lesz és fogadására nagy előkészületeket tesznek. Gróf *Tisza* Sárospatakról aznap különvonattal Újhelybe megy, ahol *Kazy* József államtitkár mellett fog szónokolni. Újhelyen, mint a református egyház főgondnokát, *Tisza István* grófot a főiskola is ünnepséggel készül fogadni.

Eger ostroma.

A mai esti lapokban az egeri választási harcokról tendenciózus közlemény jelent meg, amely azt mondja, hogy Egerben úgy *Szederkényi* Nándor a Kossuth-párt, mint *Babocsay* Sándor a Justh-párt jelöltje visszaléptek a jelöltségtől gróf *Apponyi* Albert javára, akit már legközelebb nagyobb egeri küldöttség fog felkérni a jelöltség elfogadására.

Ez a híradás nyilván kormánypárti kortesfogás, mely csak azt akarja elérni, hogy a függetlenségi párt jelöltjeinek visszaléptetésével időt és teret tudjon nyerni a kormánypárt terjeszkedésére, amelyre annál nagyobb szükség van, mert a kormány jelöltje: gróf *Zichy* János már a hó 24-én tartja meg programbeszédét Egerben és a hangulat nem valami kedvező reá nézve. Érthető tehát, hogy jól esne az egeri kormánypártnak, ha *Szederkényi* legalább a programbeszéd időtartamára visszalépné, mert így a *Zichy* János ünnepélyes és csendes fogadtatása teljesen biztosítva lenne.

Csak hogy *Szederkényi* nem lép vissza és *Apponyi* nem lép fel Egerben. És ezen még az a rettenetes korrupció sem változtat, amelyet az egeri kormánypárt *Zichy* János híveinek növelésében lépten-nyomon üz és amelyről utóbbi tudósításunk szól:

Egerben nagymérvű vesztegetés, etetés-ítatás folyik gróf *Zichy* János pártja növelésére. Nem új dolog ez Eger meghódítására. Egész rendszer volt ez egykor a 60 és 70-es évtizedben, s ekkor határozta el a város orvoslásképen a *titkos szavazást.* Még pedig a kijátszás lehetetlenné tételére hoeszu, vékony rőfszerű pálcákkal. Ezt a szavazó, zárt helyiségben, a jelölt nevével megjelölt deszkabódéba dobta az e célból vágott kis lyukon. Az 1869-iki választás orgiái Temes és Pest-megyét is reá bírták, hogy a szavazást ők is egeri módon, titkosan, rőfökkel rendeljék el. Megyészerte így is történt. Az 1874-iki választási törvény, az 1848-iki törvény hallgatolagos engedélyét a titkos szavazásra megszüntette. Most újra felüti fejét a régi vesztegetési módszer, az etetés-ítatás, mely tulajdonképpen 1848 előtt élte fénykorát, midőn néhai *Pyker* pátriárka-érsek, örökös főispán és gróf *Keglevich* Miklós között, vagyis a feketetollas udvari párt és a liberális nemzeti fehértollas párt között folyt le az élet-halál harc. Érdekes jelenség, hogy *Pyker* az ő erőszakos, alkotmány s törvényellenes ténykedését, melyből két évtizedes áldatlan harc keletkezett, egy *Kállay* István nevű pártfogoltjával kezdte, kit mindenáron alispánná akart választatni. A mai harc élén is egy *Kállay* nevű főispán áll és háta megett egy címzetes püspök, érseki jogutódlásra való törekvéssel, hogy *Samassa* érsek négy évtizedes hazafias művét, melylyel megéjje papságát kiemelte a *Pykeri* udvari hazafiatlan fekete tollas pártkötélből, lerombolja s ismét visszavarázolja a *Pyker*-féle reakciós korszakot. A korteskedés mai levegője, módszere ugyanaz, célja is ugyanaz. Az etetés-ítatás mellett a pénzosztogatás is megindult. *Zichy* jövő vasárnap fogja programbeszédét tartani, fogadására a dohánnyárv munkásai busás napidíjjal vannak kirendelve, hogy virágokat szórjanak elébe. Bandérium szervezése is folyamatban van, *egy-egy lovas 10 frtolt kap,* s olyan etetés-ítatás készül 1500 személyre, melyet Eger még nem látott. Eger 2000 választója részére 2000 zászló áll készletben, *10 frt kifizetési díj* mellett. E feneketlen korrupció szűgyenletes korrajza megírására az ellenzék megtette előkészületét.

Kossuth a ráczkevelekhöz.

A ráczkevei választókerületnek több száz tagból álló küldöttsége jelent meg ma délután a 48-as függetlenségi Kossuth-párt Andrassy-uti körhelyiségeiben, hogy *Palugyay* Móricz volt főispánnak a kerület képviselőjelöltségét felajánlja. Megjelent a pártkörben *Kossuth* Ferencz, a párt vezére is, aki igen lelkes beszédet intézett a választópolgársághoz. Kifejtette, hogy a függetlenségi pártnak, mint többségnek más hivatásai és kötelességei vannak, mint voltak akkor, mikor még kisebbség volt. És a jövő országgyűlésen is szorosan tekintetbe fogja venni a párt ezen kétnemű kötelességteljesítést, aszerint, hogy milyen lesz a helyzet, de annak a teljes tudatában, hogy e kétnemű kötelesség teljeséggel nincs ellentétben egymással, hanem mind-össze is csak fokozatossági különbséget képez. A többségnek számolni kell a lehetőségekkel, a kisebbséget a kötelesség nem terheli. A függetlenségi párt a leghatározottabban el van tökévelve a fokozatosság elvét követni, mint az egyetlent, amely az ország helyzetének, az adott viszonyok között megfelel, de midőn ezt teszi, tartózkodni fog attól, hogy egy vagy más kérdésben kivételt tegyen, ne hogy úgy járjon, mint ahogy jártak a tőlünk elszakadt függetlenségi, akik a fokozatosság elvét vallják bár, de *egy kérdésben eltértek ettől és ez elég volt arra, hogy felborítsák teljesen a helyzetet és nyakunkra hozzák a régi rendszer teljes mérvű feltámadását olyan kormány vezetés alatt, amelytől nem lesz könnyű az országnak szabadulni.* De azért mégis szabadulni fog, hogyha a nemzet teljesíti önmaga iránti kötelességét. Mióta a függetlenségi párt másik árnnyalata tőlünk elszakadt — mondotta — azóta az ő utjai és a mi utjaink nagyon eltértek. Itt most részletekbe nem kíván bocsátkozni, csak jelzi, hogy az *eltérés a választói jog reformja és a nemzetiségi kérdés* kezelésében domborodik ki leginkább és abban a felfogásban, hogy a Kossuth-párt a *parlamentáris obstrukcióból rendszert csinálni nem kíván, ne hogy a nemzet saját kezével ingassa meg alkotmányának és a parlamentarizmusnak alapelveit.*

Perczelig tartó eljenzessel fogadták *Kossuth* szavait. Az ováció megszüntével *Palugyay* fejtette ki röviden programját.

Justh obstrukciót hirdet.

Ma érkezett meg annak a beszédnek a szövege, amelyet *Justh* Gyula erdélyi agitációs körútjában tegnap Marosvásárhelyen mondott. *Justh* leginkább Tiszával polemizált s a következőket mondotta:

— *Tisza* István vádaskodásaival részletesen nem szándékozom foglalkozni, de mégis kötelességem, hogy általánosságban reflektáljak rá. Beszél *Tisza* a házszabályok szigorításáról és azt mondja, hogy mi obstrukcióval akarjuk beszennyezni a parlamentet, az a *Tisza* István mondja ezt, (Abcsug le vele!), *akinek személye a magyar parlamentarizmus szennyfoltja*, (Zajos abcsugolás), aki egy mindenre kapható házuölökkel elkövette s november 18-iki zsebkezdés merényletet. (Nagy tetszés és éljenzés). Vajjon *képzhető-e a parlamentarizmus ellen nagyobb orgyilkosság*, mint éppen az, amire *Tisza* István és *Héderváry* vállalkoztak.

A mi magát az obstrukciót illeti, *nem csinálók én abból titkot.* Egy olyan többséggel szemben, amely a nemzet akaratát képviseli, nem helyes. De viszont, amikor egyes pártok a többséget a legalkalmatlanabb okajással a *törvényben foghábitással és politikai fogvesztéssel sújtott büncselekmények által* akarják megteremteni, mint ahogy annak tanui vagyunk, akkor az *obstrukciót nemcsak megengedett ultima rációknak tartom* a nemzeti jogok védelme és a nemzeti jogokért folytatott harc sikere érdekében, de a *nemzetellenes szemben multhatatlan kötelességnek* tekintem. (Hosszantartó zajos éljenzés és taps!) Ezt mondtam és ezt hirdetem. (Taps és éljenzés.) Látva a napirenden levő visszaéléseket, amelyeket a kormány a választók terrorizálása terén elkövet, el vagyok tökévelve, hogy azoknak a fegyvereknek használatát, amelyekkel a kormány a többséget tiltott utakon megszerzeni akarja, *egyszermindenkorra lehetlenné tegyem.* (Zajos éljenzés.) El vagyok határozva, hogy megakadályozzuk az ilyen elemek garázdálkodását. (Éljenzés és taps.) Hazafias kötelességemnek tartom, hogy minden eszközzel rajta legyünk hogy ez a nemzetellenes tábor *minél előbb elpusztuljon a közélet színteréről.* (Perczelig tartó taps.) Igérik, hogy ezt keresztülviszük s a közös bank szabadsálmának meghosszabbítását megakadályozzuk.

(Nagy éljenzés, taps.) Aki tudatosan, rosszhiszemű módon folytatja a rágalmozást, ezzel vitába bocsátkozni nem érdemes. En is utóljára foglalkoztam most Tisza Istvánnal. (Abczug, le vele.) Nem tartom érdemesnek, hogy valótlanosságoktól hemzsegő vádjaival, melyekkel engem és a függetlenségi pártot illet, többször foglalkozzam. (Általános helyeslés és taps.)

Khuen a királynál.

Késő éjjel jelentik félhivatalosan, hogy gróf Khuen-Héderváry Károly miniszterelnök holnap délután, ha másnemű elfoglaltsága ebben nem akadályozza, Bécsbe utazik. A miniszterelnök csütörtökön szándékozik kihallgatáson megjelenni a királynál. Bécsből azután három napra üdülés céljából a Semmeringre megy.

Az első vér.

A széplaki csendőrvérezés és Balázs-kázy Iván főszolgabíró törvénybeütköző tulajdonságai dolgaiban, amint megírtuk, Szatmári Mór, a margittai kerület volt képviselője s most a Kossuth-párt jelöltje még tegnap interveniált gróf Khuen-Héderváry Károly miniszterelnök-beliügyminiszternél. Khuen megígérte, hogy sürgősen megvizsgálja a dolgot, bekéri az aktákat s azonnal a fővárosba rendelte Miskolczy Ferencz biharmegyei főispánt, hogy élőszóval is referáltasson magának. Miskolczy még tegnap éjjel fölutasított Nagyváradról Budapestre s ma délelőtt tiszteltette a miniszterelnököt, hogy jelentést tegyen. Khuen után gróf Tisza István elé járult, s amint halljuk, nemcsak a miniszterelnök, de Tisza is rosszalását fejezte ki a történetek fölött, amelyek esetleg igen súlyos kihatással lehetnek az egész megye politikai konstellációjára. A főispán kijelentette, hogy a legszigorubb vizsgálatot fogja megindítani.

A pártkörökből.

A 48-as függetlenségi Kossuth-pártkörben az est folyamán a párttagok rendkívül nagy számban jelentek meg. A pártvezetőség közül Hoitsy Pál ügyvezető alelnök és Sághy Gyula alelnök voltak jelen. Hat óra előtt fellátogattak a pártkörbe a párt vezére Kossuth Ferencz is, aki gyöngékedése óta ma este először jelent meg a párttagok között. A vezető a jelen voltak hosszantartó lelkes ovációban részesítették. Kossuth a magyarságban élénk eszmécsereit folytatott a párt tagjaival a választási mozgalmakról. A párt vezére az egész estét hívei körében töltötte, akik távozásukkor is zajosan megéljenzették.

A nemzeti munkapárt végrehajtó-bizottsága ma délután öt órakor ülést tartott, amelyen gróf Khuen-Héderváry Károly miniszterelnök hosszabb gyöngékedése után ma vett részt először. A bizottság folyó ügyeket intézett el s holnap a kora déli órákban folytatja ülését. A ma esti ülésen báró Fejérváry Imre előadó tulságos elfoglaltságára való tekintettel társelődőül dr. Horánszky Lajost választották meg. Hír szerint ismét nagy jelentéket merültek föl a jelölések dolgaiban; az utóbbi napokban ugyanis huszonöt olyan jelöltet ejtettek el, akiket Tisza protegált s emiatt ma délelőtt élénk szemrehányást is tett Geszt ura Khuen barátjának. Ezt a kínos ügyet igyekezett ma délután elsimítani a miniszterelnök, de még nincsen a dolog egészen rendezve.

Erődy egy szótöbbség.

Mint Marosvásárhelyről jelentik. Marostorda vármegye törvényhatósága ma délelőtt rendkívüli közgyűlést tartott, amelyen szótöbbséggel elhatározták, hogy a vármegye főispánját, Erődy Sándort, akinek kinevezése vármegyeszerző olyan nagy felháborodást keltett, bojkotálják. A közgyűlés lefolyása ez volt:

A ma délelőtt tartott rendkívüli közgyűlés második pontja az új főispán installációja volt. Az állandó választmány tegnapi ülésén kimondotta szótöbbséggel, hogy a közgyűlésnek oly indítványt tesz, hogy ne vegye ki a főispán esküjét, a tagjai ne jelenjenek meg az installáción, elleben az alispánnak ne tiltsák meg az eskü elfogadását. A mai rendkívüli közgyűlést óriási izgalmak előzték meg. Mind a két párthoz tartozó bizottsági tagok nagy számmal vonultak fel. Köllő Ignác alispán az ülést megnyitván, a második pontnál előterjesztette az állandó választmány javaslatát. Ezzel szemben báró Kemény Kálmán főrendiházi tag indítványozta, hogy Erődyt ünneppélyesen iktassák be.

Déry Zoltán feliratot indítványoz a kormányhoz, hogy vonja vissza a kinevezést. Több szónok

beszelt még, szavukat azonban a nagy izgalomban és tumultusban alig lehetett hallani. A pártok tagjai öklüket rázva, kiabálva vitatkoztak egymással. Perczekig tartó óriási zaj után Köllő Ignác alispán elrendelte a szavazást. A közgyűlés többsége Déry Zoltán indítványának elvetésével, óriási izgalmak közepette, egy szótöbbséggel báró Kemény Kálmán határozati javaslatát fogadta el. Az installációs közgyűlés április 26-án, délelőtt 10 órakor lesz a megyeházán, déli 12 órakor pedig a város-házán.

A horvát választóreform.

Zágrábból jelentik: A horvát országos kormány megküldte Khuen-Héderváry miniszterelnöknek az előzetes szentesítés kieszközlése céljából a választójogi reformjavaslatot. A novella érintetlenül hagyja a választókerületek mostani beosztását, a határvidéken az eddigi cenzust hat koronára, a többi kerületekben tizenöt korona minimumra szűkíti le, a választók számát kétszázhetvenzerre teszi (eddig 42.000 választó volt). A választás községenként történik, holott eddig egy választóhelyiségben ment végbe a szavazás. Az eddigi nyilvános szavazás helyett az új törvényjavaslat a titkos szavazást hozza be. Politikai körökben ugy számítanak, hogy még május elseje előtt leérkezik az előzetes szentesítés és akkor az országos kormány a választójogi törvényjavaslatot azonnal benyújtja az országgyűlésen.

Tehát még Horvátország is megelőz bennünket a demokratikus reformmal!

Választási mozgalmak.

Budapest. A II. kerületi függetlenségi és 48-as párt holnap, szerdán este az Iskola-utcai Bagyi-féle vendéglőben jelölő-ülést tart. A jelölő-bizottságnak sikerült megnyerni Kállay Frigvest, aki a nemzeti ellenállás idején letette tisztí rangját akkor, amikor a honvédséggel verték szét a parlamentet.

A VII. kerületi egységes függetlenségi párt képviselőjelöltje Lányi Mór f. hó 24-én, vasárnap délelőtt 11 órakor tartja programbeszédét a Royal-szálló nagytermében, amely iránt általános az érdeklődés.

Az Erzsébetvárosi Eötvös-párt vasárnapi értekezletén az általános titkos és egyenlő választójogra vonatkozólag elfogadott határozati javaslat a polgárság legszélesebb rétegében nagy meglepetést keltett. A magántisztviselő ma a pártvezetőséghez intézett levelükben Ljéjéntik, hogy valóban, mintha ők akár testületileg, akár csoportonként, a Márkus-párthoz csatlakoztak volna. Hangsúlyozzák, hogy egyelőre még egy párt mellett sem foglaltak állást, de egyben azt is kijelentik, hogy Eötvös Károly személye és működése iránt a legnagyobb bizalommal viseltetik. Hasonló nyilatkozat érkezett a kiskereskedők és kisiparosok köréből annak hozzáadásával, hogy a küszöbön álló választások alkalmával Eötvös zászlója alá tömörülnek.

A IX. kerület munkapártja vasárnap, f. hó 24-én délelőtt 11 órakor tartja alakuló nagygyűlést. A munkapárt programját dr. Székely Ferencz igazságügyi miniszter fogja kifejteni.

Kaposvárt a munkapártiak nincsenek megelégedve Plösz Sándorral akit a munkapárt budapesti központi jelölő bizottsága hivatalos jelöltként küldött a nyakukra. Vasárnap reggel hozták nyilvánosságra a munkapárti hivatalos jelöltek listájának egy részét — köztük a Plösz jelölését is — és már vasárnap délelőtt meg voltak Kaposvárt az elégedetlenségnek látható jelei is. Az elégedetlen munkapárti választók zöld plakátokat ragasztottak ki és azon Kaposvár egy-ri képviselőjét, Fűrös László volt kereskedelemügyi minisztert elítették. A kaposvári munkapárti intéző bizottsága tegnapi délután ülést tartott a Korona-szálló nagytermében, amelyen a kaposvári jelöltséggel foglalkoztak, de nem tudtak megállapodni a jelölt személyében. Ugy értesülünk, hogy a kaposvári munkapárti küldöttsége szerdán megy a miniszterelnökhöz Plösz jelölésének visszavonása és Fűrös László hivatalos jelölése végett. A kaposvári szociáldemokrata pártnak Pelczéder Ágoston lesz a jelöltje.

Lippán a munkapárt e hó 26-án tartja alakulását és az alkalommal dr. Nemesny Mihály megyei alügyészt jelöli. A függetlenségi 24-én jelölik pártönkivüli 48-as programmal Mosler András széplai birtokost. A pangermánok Orendi temesvári szerkesztőt és agitátort jelölik, kit a román nemzetiségiek is támogatnak. Nagyobb csoport keresztény szociálista Reimholz Árpád lippai tanárt lépteti fel.

Az aranyosmaróthi kerületben tegnap megalakult Barsverebélyen a kerületi agrárszövetkezeti párt, mely dr. Hermann Józsefet jelölte képviselőnek.

A kolozsvári első és második kerület számos választója vasárnap tisztelt gróf Bánffy Miklós-

nál és felajánlották neki a második kerület mandátumát. Gróf Bánffy a jelöltséget pártönkivüli programmal elfogadta.

A tapolezai választókerület tegnap tartott népes gyűlésen egyhangulag dr. Darányi Ignácot, a kerület volt orsz. képviselőjét jelölte pártönkivüli programmal. Darányit táviratilag üdvözölték.

A nagykomlósi kerületben tegnap tartotta programbeszédét Holló Ádám szakállhazai plébános, aki pártönkivüli programmal lépett föl. Ellenjelöltjei Schira Endre Kossuth-párti és Rónay Jenő kormánypárti.

Nagykanizsán a Justh-párt vasárnap jelölő-értekezletet tartott. Vizlendvay Sándor a neki felajánlott jelöltséget nem fogadta el, mire a jelen voltak Bosnyák Gézát, a zala megyei Justh párti elnököt jelölték.

Facseten fellép Henecz Károly is munkapárti programmal. Henecz a pártnak hivatalos jelöltje.

A szászvárosi kerület magyar választói, pártkülönbség nélkül, „magyar pártban” egyesültek, hogy a kerületet Vlád Auréltól visszahódítsák. A jelöltséget Farkas Pál doktornak ajánlották föl. A szász választók e hónap 16-án tartott ülésükben kimondták, hogy dr. Farkas Pál jelöltségét támogatják. A magyar jelölt április 24-én mondja el programbeszédét.

A szolnoki munkapárt Hegedüs Kálmán budapesti ügyvédet, szolnokmegyei birtokost léptette föl Nagy Emil eddigi Kossuth-párti képviselő ellen.

Mezőkászonban Baacsinszky Mihály görög katolikus esperes fölépített keresztény-szocialista programmal.

Apatinban a munkapárt Zsbori József apatini ügyvédet léptette fel. Ugyanitt Jankovich Jenőt néppárti, Fernbach Károlyt pedig Justh-párti programmal jelölték.

A kölpényi kerületben a munkapárt programjával dr. Dunygerszky Gedeon nagybirtokos lépett föl. Ellenjelöltje szerb nemzetiségi programmal Nikolics István görögkeleti lelkész.

A lengyeltői kerületben vasárnap megalakult a Justh-párt. A párt elnökévé Gaál Gasztont, a kerület volt képviselőjét választották meg. Képviselőjelöltül dr. Ritzinger János ügyvédet, a boglári takarékpénztár vezérigazgatóját kiáltották ki.

A keszthelyi kerület néppártja küldöttségileg tiszteltet Rakovszky Béla volt képviselőt és följajánlotta neki a jelöltséget. Rakovszky a jelölést elfogadta és e hónap 25-én tartja meg programbeszédét Keszthelyen. A kerület Justh-párti választói gróf Batthyány Józsefnek ajánlották föl a jelöltséget, de Batthyány nem fogadta el. A Justh-pártiak erre elhatározták, hogy gróf Batthyány Tivadart kéri föl jelöltnek.

Az abonyi kerület polgársága a kerület volt országgyűlési képviselőjét, Léway Mihály apátplébánost jelölte Kossuth-párti programmal.

A fülöpszállási kerületben levő Kerekegyháza munkapárt ma tartotta alakuló gyűlését s dr. Sárváry Ferencz budapesti ügyvédet jelölték, akinek azonban Herman Ferenczrel, a kerület függetlenségi párti jelöltjével szemben semmi kilátása nincs. Herman Ferencz tegnap kezdte meg kerületében körutját. Mindenütt a legnagyobb lelkesedéssel fogadják és mindegyre többen csatlakoznak zászlójához.

A somlyóvásárhelyi kerület függetlenségi és 48-as párti képviselőjelöltje, Malonyay Tamás tegnap kerületének legnagyobb községében, Nagyalásonyan tartotta meg programbeszédét. A legnagyobb lelkesedéssel fogadták és a választók rendkívül nagy számban állnak melléje.

A krassói kerület függetlenségi és 48-as párti képviselőjelöltje, Pálffy István volt képviselő tegnap tartotta beszámolóját a legnagyobb érdeklődés mellett, kerületének egyik legnagyobb községében, Erdődön.

A técsői kerületből szerdán reggel száztáru küldöttség érkezik Budapestre, hogy felajánlja Pekár Gyulának a kerület jelöltségét. Pekár Gyula a Nemzeti Társaságban délelőtt 11 órakor fogadja a küldöttséget. Ezután a küldöttség felkoresei Hieronymi Károly kereskedelemügyi minisztert. Délben 1 órakor a küldöttség tiszteltet banket lesz.

A kölesdi kerületben Halász Lajos, a 48-as függetlenségi Kossuth-párt jelöltje szombaton és vasárnap Gintosalád, Medina, Harez és Fadd községekben tartotta meg programbeszédjét. A körút valóságos diadalmenet volt; mindenütt a legnagyobb lelkesedéssel fogadták a jelöltet, kinek kíséretében volt Irsey József volt képviselő, dr. Keck László pártelnök, Rendszess János és Gyeni József központi pártelnökök.

A nógrádmegyei 48-as függetlenségi Kossuth-párt küldöttsége tiszteltette a Kossuth-pártkörben Anninger László elnök vezetésével a központi pártvezetőségénél. A küldöttséget Hoitsy Pál ügyvezető alelnök és Tóth János fogadták. A küldöttség a balassagyarmati kerület jelöltségét Horváth József volt marosújvári képviselőnek ajánlotta fel, aki kijelentette, hogy amennyiben a balassagyarmati

Kossuth-párt egyhangulag jelöli, a jelöltséget elfogadja.

Temesvárról jelentik, hogy Návay Lajos e hó 27-én oda utazik s másnap elmondja programbeszédét.

A máramarosszigeti választókerület választói ma jelölő gyűlést tartottak és a kerület képviselőjévé Nagy Ferenczet jelölték.

Az ökörmezői választókerület polgársága Pál Alfréd dr. volt fősolgabírókat jelölte.

A visói választókerület polgársága Jónás Ödönt jelöli.

A bácsalmási választókerületben ma megalakult a munkapárt és képviselővé Szutrély Lipótot jelölték.

Nagykikindán a munkapárt magyar, szerb és német elemek egyesülésével ma megalakult, s egyhangulag Telesky Kristótot jelölték képviselőnek.

*Kérjük előfizetőinket és olvasóinkat, hogy ke-
rületükben a választási mozgalmakról bennünket
kimerítően és időről-időre értesíteni sziveskedjenek.*

Zászlók, jelvények Linhartnál, Hunyadi-utca.

Budapest, április 19.

Mozdonyvezetők bucsuja Kossuthról és Sztérenyitől. A magyar szent korona országai alá tartozó mozdonyvezetők országos gyűlésüket tartván, megragadták az alkalmat arra, hogy Kossuth Ferenczről, mint volt kereskedelmi miniszterrel és Sztérenyi József volt államtitkárral bucsut vegyenek. Kossuth Ferencz a 48-as függetlenségi Kossuth-párt helyiségében keresték föl mintegy kétszáz Birkmayer Gyula a szövetség elnöke és dr. Komlósi Gyula ügyész vezetésével. Az elnök beszéde után Kossuth válaszában rámutatott arra, hogy talán arról, hogy egymástól elbucsuzzanak, nem is lehet szó, mert ő a közélet terén tovább is megmarad, még pedig a nemzet jelentékeny részének akaratából, valószínűleg mint egy nagy párt vezére, mely az ellenzéken lesz ugyan, de amely az ellenzéken is az igaz ügyeket fogja előmozdítani. Szívesen tesz tanubizonyoságot arról, hogy az egész nagy vasuti személyzetben a mozdonyvezetők testülete egyike azoknak, amelyekben a legtovább hazafiságot találta és amelyben a legkevésbé észlelte azt, hogy a külföldről behozott, a magyar lélekhez nem illő, a magyar viszonyokba bele nem illeszthető és meg nem értett tanok hódítást és rombolást idéztek volna elő, mert a mozdonyvezetők lelkének erős vára volt a magyar hazafiság és bár szívük nagy, e szívet a hazafiság teljesen betölti. A sors kereke forog. Nem tudni, hogy lesz-e és ha lesz, mikor hivatva arra, hogy esetleg a mozdonyvezetőknek ismét legmagasabb főnökök legyenek. Ő egyénileg soha sem vágyódott a hatalomért, de kötelességét teljesíteni tudta mindenkoron és így lesz a jövőben is. Bucsuzásul egy intelmet intéz hozzájuk, mint szeretetének jelét, teljesítsék mindig pontosan és buzgólkodva kötelességüket a hivatásukban és tartsák meg honfi érzelmeiket. Kossuth beszéde igen mély hatást tett a mozdonyvezetőkre és hosszasan, lelkesen éljenek volt főnöküket. Sztérenyi Józseftől a szövetség Váci-köruti helyiségében bucsuztak el, akhez dr. Komlósi Gyula intézett beszédet. A volt államtitkár kiemelte, hogy a mozdonyvezetőknek éreznük kell, hogy a nagy magyar közgazdaságnak fontos tényezői. Ebben a tudatban kell nekik teljesíteniük a szolgálatot és abban a tudatban, hogy az ország gazdasági felvirágzásának egyik tarthatós tényezői. Vezérelje a mozdonyvezetők mind az a tudat, ha nem is érhetik el szolgálatuk arányában az elismerést, a méltányolást oly mértékben, amint azt gyakran megérdemlik és inkább óhajtanák, vezérelje az a tudat, hogy az állami és a többi vasuti intézet a maga anyagi helyzetéhez képest oly áldozatokat hozott az utóbbi években, amelyek megmutatták, hogy elmentek addig a határig, ameddig csak lehetett. Bucsuzik ugyan, de hivatalos minőségben, mert ott lesz mindig és minden körülmények közt, ahol a mozdonyvezetők érdekeinek megvédéséről lesz szó. A beszédet lelkes éljenzéssel fogadták.

A budai szerb püspökség ügye. A budai szerb püspöki szék betöltésének kérdése mint Karlóczyról jelentik, legközelebb az aktualitás stádiumába jut. Bogdanovics Luczián patriarcha ugyanis ez idő szerint a budai püspökség ügyeit is intézi, még pedig azért, mert az illetékes körökben annak idején az a terv merült fel, hogy a szerb metropolita székhelye a fővárosba helyeztessék át, ami lehetővé tette volna, hogy a patriarcha állandóan Budapesten tartózkodjék, a budai püspök helyett pedig Karlóczyán püspöki helynök intézte volna az egyházi ügyeket. E terv megvalósítása azonban a mos-

tani viszonyok közt kivihetetlennek bizonyult. Ennek folytán a kongresszus tanácskozásainak ideje alatt a szerb püspöki zsinatot a budai püspöki szék betöltése végett össze fogják hívni. Püspökké előreláthatólag egyhangulag dr. Demetrovics Vladimir archimandritát fogják megválasztani, aki egyidőben a pesti szerb hitközség lelkésze volt és mint ilyen az illetékes körök által is méltányolt tevékenységet fejtett ki.

A király Boszniában.

Budapest, április 19.

Egy bécsi hiradás szerint a király június végén Szerajevóba utazik s onnan kiindulva aztán egész Boszniában és Herzegovinában körutazást tesz. A hir ugyan még nincs megerősítve, de bécsi beavatott körökben nem tartják valószínűtlennek, annál kevésbé, mert hivatalos körökben tudnak arról, hogy ez a szándéka már régebb keletű.

De akár igaz ez a hir, akár nem, már maga a terv is jellemző. A nyolczvanéves uralkodó ahhoz gyenge, hogy Bécsből megtegye a négyórás utat Budapestre, de arra, hogy egy fárasztó utat tegyen Bosznián és Herzegovinán keresztül, amikor az ut jó részét poros országutakon és kocsin kell megtennie, arra ugy látszik elég erősnek érzi magát. Egy éve, hogy nem volt kíváncsi reánk, akik husz milliónyian vagyunk s akik hatalmának és internacionális pozíciójának legfőbb tényezői vagyunk, de egy millió kulturálatlan bosnyákra és herzegócra nagyon kíváncsi atyai szíve. De hát nem akarunk a gusztusával szembeszállni. Végre is az egyéni tulajdona s legfeljebb csak megjegyzéseket tehetünk rá annyiban, amennyiben az reánk tartozik.

Az okkupáció óta harminczhét év mult el s majdnem ugyanannyi idő azóta, hogy a király lenn járt a két tartományban. Ha ez az utazás csak azt jelentené, hogy a király meg akarja látni, minő kulturumunka folyik ott, akkor nagy mulasztást követtek el azok, akik három évtizedig vártak, míg ezt az utazást a királynak tanácsolták. Mert három évtized még egy ország életében is nagy idő, főleg akkor, mikor Boszniáról és Herzegovináról van szó. És ha három évtizedig tudott várni a király, akkor várhatna tovább is, mert hisz nyilvánvaló, hogy ott lenn csak Potemkin-falvakat fog látni.

Azt mondják, a király várt az annexióig, mert Bosznia rendezetlen internacionális állapota nem volt alkalmas arra, hogy erre az utra vállalkozzék. Talán igaz ez, talán nem. Mert ha az okkupáció után ott tisztán osztrák közigazgatást lehetett berendezni s ha osztrák és magyar katonaság szállta meg a két tartományt s ha az összes közmunkákat, a vasutakat, közutakat osztrák és magyar katonasággal építették meg, s ha a bosnyák ifiúságot be tudták sorozni a közös hadseregbe, akkor ez a királyi látogatás sem idézett volna föl nemzetközi bonyodalmakat s akkor igazán azt lehetett volna mondani, hogy az uralkodó saját szemével akar meggyőződést szerezni arról, hogy Ausztria és Magyarország valóban a kulturát és a civilizációt terjeszti-e lent a két tartományban, vagy pedig csak néhány száz elszegényedett osztrák hivatalnoknak ad kenyeret.

De hogy mért épen most megy le a király, azt nem fogja Bécsben elfogadható módon megindokolni tudni senki, ha csak azzal nem, hogy mesterséges tüntetést fognak a külföld számára rendezni Boszniában. Be fognak tanítani néhány bosnyákokot „Hoch“-olásra, a Gotterhaltére s arra, hogy sugárzó arcot csináljanak s áldják a „svábat“, mely boldoggá tette őket. S ezt Aehrenthal az összes külföldi lapokkal és sajtóirodákkal leköszölteti, a saját annexópolitikájának igazolásul.

A katonaság egy hónappal előbb már nagy előkészületeket fog tenni s hivatalos pénzen és hivatalos kezek fogják ott a virággirlandokat és drapériákat kiakasztani a házakra. Az utcákat kisöprik, a balkáni piszkot eltakarítják, úgy, hogy mire a király lemegy, az a képe lesz az egész tarto-

mánynak, mintha ott állandóan ünnepnapja volna a lakosságnak.

És a király ezzel az impresszióval fog hazajönni.

De azt, amit igazán látnia kellene, azt nem fogja meglátni, mert azt nem fogják neki sem megmutatni, sem megmondani. Azt, hogy a két tartományt, melyet főleg magyar vérrrel hódítottak meg, s melyet főleg magyar katonasággal tartanak megszállva, mert a fáradalmakat legjobban a magyar katonaság bírja, három évtized alatt egészen elosztrákosították. Azt, hogy azt a két tartományt, amelyhez Szent István koronája jogán tarthatott igényt s amelyet egyenesen erre a jogra hivatkozva okkupált és anektált, Ausztria egyenesen elrabolta Magyarországtól. Hogy a hivatalos nyelvvé a németet tették, hogy a közigazgatást osztrákokkal, csehekkel tömték tele s hogy azok a „magyarok“, akik a hivatalos sematizmusban fel vannak tüntetve, sült horvátok, akik a „Grossoesterreich“ és a trializmus előharcosai. Hogy a jogszolgáltatás tisztá osztrák s a törvények tisztán az osztrák kodexekből vétettek át. Hogy gazdasági tekintetben Ausztria teljesen bekebelezte már az örökös tartományokba s hogy onnan a magyar vállalkozókat erőszakkal és hivatalosan üldözik ki.

Ezek volnának a király számára az igazán tanulságos látványok. De mindebből nem fog látni semmit. Részint azért, mert ezt elleplezik majd előtte, részint azért, mert nem is akarja látni.

KÜLFÖLD.

Az osztrák képviselőház. A Reichsrath mai ülésén a szolgálati pragmatika folytatolagos első olvasása során a szónokok többsége az államhivatalnokok egyesülési szabadságának korlátozása ellen foglalt állást. A tárgyalást ezután megszakították és folytatták Vukovics sürgős javaslatának tárgyalását a dalmáciai vasutak ügyében. Vrbna miniszter utal annak a fontosságára, amelylyel a krajnai, horvátországi és dalmáciai vasuti összeköttetés egy osztrák érdekek, valamint a monarchia érdekének szempontjából, a monarchia védelmének szempontjából bírnak. A horvátországi vonalrészről illetőleg utal az eddig már több ízben ismételt lépésekre, amelyeket teljes nyomatékkal folytatni fog, amiből reméli, hogy a hadügyi kormány is segédkezett nyujt. Az indítványozó által javasolt döntőbírósg Magyarországgal szemben a jelen esetben annál kevésbé alkalmazható, mint hogy az 1907. év október 8-án történt jegyzőkönyvi megegyezés nem a kiegyezési megegyezések keretén belül történt, habár tagadhatatlan, hogy a jegyzőkönyvi egyezmény és a kiegyezési szerződések között tényleg összefüggés áll fenn. Eltekintve attól, hogy a döntőbírósg már a törvény szerint sem alkalmazható a jelen esetben, — e lépés már azért is elhibázott volna, mert hiszen a magyar kormány erre vonatkozó kötelezettségeit ismételten és nyíltan elismerte.

Taft unja hivatalát. Taft elnök tegnap Washingtonban két beszédet tartott. Egyik beszédében, amely a bankárklubban hangzott el, Taft azt mondta, hogy immár még csak három évig fog a Fehér Házaiban lakni, és gúnyosan beszélt arról az eshetőségről, ha még tovább is Washingtonban kellene maradnia. Egy másik beszédében, melyet egy banketten mondott el, Taft ugy nyilatkozott, hogy előreláthatólag ez az első hivataloskodása az elnöki székben is elegendő lesz arra, hogy türelmét és filozófiai nyugalmát, valamint azt a képességét, hogy terveikhez híven ragaszkodjék, teljesen kimerítse.

A román hadsereg ujjaszervezése. A román hadseregben csapatfelügyelő állást szerveztek és csapatfelügyelőnek Ferdinánd trónörökösöt neveztek ki, aki eddig a 2. számú hadtest parancsnoka volt. Azonkívül két új huszárezredet (kalarasi) is szerveztek és nyolcz vörös huszárezrednél ugyanannyi gépfegyverosztályt. Tulceában új (10. számú) hadosztályparancsnokságot, Konstanzában pedig új (5. számú) hadtestparancsnokságot állítottak fel.

A török kapitulációk. Londoni illetékes helyen semmit sem tudnak a török kormányának a kapitulációk megszüntetése céljából tett kezdeményező lépéséről. A boszniai válság óta, amikor nemzetközi konferencia egybehívásával együtt megpendítették a kapitulációk megszüntetésének eszméjét, az angol kormány erre vonatkozólag semmiféle jegyzéket nem kapott, de az amerikai kabinetől sem jött semmiféle közlés a kapitulációk tárgyában.

Az albán lázadás. Az északalbáni lázadásról Úszkübből a következőket jelentik: Az albánok teljes fegyverzetben, jó pozíciókban maradtak és *Boljetinac* Izsó bandafőnök állandóan *czirkái* Ipek és Glane között, a szerb határig. A lethia törzs *Prichtina* felé halad. A török csapatok *Ozmán* basa vezetése alatt a Kacsanik-szorost védelmezik, Ipeket pedig *Dzsabir* basa védi. *Prichtina Turgot* basa őrzete alatt áll. *Dzsavir* basa azt ajánlotta, hogy a pacifikáció után is állandóan harmincz hadosztály tartsa megszállva Albániát. Az albánok eddig 800 embert veszítettek, négyszáz ember megsebesült.

Fölrobbant a szegedi gyufagyár.

— 13 halott és 49 sebesült a romok alatt. —

Budapest, április 19.

A szegedi kenderfonógyár borzalmas katasztrófája megismétlődött a tiszamenti híres nagy magyar városban. Odakint a honvédszáz kaszárnya szomszédságában, a rókusi részen, ahol a fehérmeszelt falu házai sorakoznak a dolgozó szegedi kisgazdáknak, kétkéz munkásoknak a riügyező akácok alatt, — emelkednek a Pálffy-gyufagyár épületei, műhelyei. Itt történt az a borzalmas katasztrófa, amely ismét a tömeghalált, a fekete gyászt szabadította Szeged jó magyar munkásnépére.

A Pálffy-féle szegedi gyufagyárban ma reggel negyed kilenc óra tájt végzetes kázánrobbanás történt.

A robbanás áldozatai leginkább fiatal munkásleányok. *Tizenhárom halottat* s *negyvenkilenc sebesültet* temettek el a robbanás következtében összeomlott romok. E sebesültek közül *izennyolcnek az állapota válságos*. Halállal vívódnak a nótásajku fiatal munkásleányok, akiknek borzalmas katasztrófájáról a következőket jelenti tudósítónk:

Fölrobbant a gyufagyár.

Ma reggel negyedkilenc órakor borzalmas robbanás döreje riasztotta fel a szegedi kis Rókus-városrészt lakóit. A honvédszáz-kaszárnya felől por és füstfelhők lökődtek az égre. S utcákszerre végigzajdult a vészkiáltás:

— Fölrobbant a gyufagyár ...

A tüzoltók trombitaszóval vágatták a veszedelem színhelyére. A honvédszáz-kaszárnya mellett fekszik az évtizedek óta fennálló Pálffy-gyufagyár s itt történt a borzalmas katasztrófa, amely romokba döntötte a kázánházat és a kázánház melletti nagy műhelyépületet, a szárító- és a svéd-kénes gyújtó osztályt.

A kázánház és a műhelyek közötti szabad udvarban mintegy 50 munkásleány dolgozott, de többen foglalatokodtak az épületekben is. Reggel negyedkilenc óra felé járt az idő, amikor *Wolf Gyula*, a gyár üzemvezetője, a főgépész távozott a gépházból. Ekkor következett be a katasztrófa: A gépházban fölrobbant a kázán. A robbanás *Wolfot* is az egyik oszlophoz csapta! Esméletlenül bukott a földre... A kázánház, a műhelyek falai összeomlottak, a vas-és tégladarabokat még a szomszédos utcákra is áthajította a robbant erő.

Por és füst borított el mindent. A romok alatt rémletesen jajgattak, sikoltoztak a sebesült áldozatok. A tüzoltók segítségére a gyalogos és szomszéd-huszárkasznányból is kivezényelték a legénységet, akik a véres emberi roncsokat megfeszített erővel segítették kiemelni a romok alól.

A robbanás ereje borzasztó volt. A svédosztályban és a foszforosztályban a robbanás következtében a felhalmozott foszfor és kén tüzet fogott, valamint a dobozkészlet is. *És a szerencsétlen munkásleányokat részben a lüvvész pusztította el, részben az*

összeomló épületek roncolták agyon. Hosszabb ideig tartott a romok eltakarítása. A romok alól egymásután kerültek elő az áldozatok. Halottak és súlyosan sebesültek.

Megrendítő jelenetek történtek a romok felkutatásánál.

Az áldozatok.

Gerej János nevű ember áttörte a katonák kordonját. A gyártelep udvarán sorra fektetett halottakról egymásután huzgálta le a véres takaró leplet. A lányát kereste ez az ember és jajgatva borult az egyik összeroncsolt halottra, akiben a gyári munkás lányát vélte felismerni.

A tüzoltók, a katonák megrendülve nézték ezt a jelenetet, midőn egyszerre csak előre rohant az embernek halottnak vélt tizenöt éves leánya. *Sirva* emelte fel az atyját:

— *Édesatyám, hiszen ez a Klivinyi leány, a Tasi Ferkó menyasszonya.*

A kétségbeesett apa örvendezve vitte haza könnyen sérült leányát.

Délután három óráig 13 halottra és 49 sebesülte emelkedett a romok alól előásott áldozatok száma. A sebesültek közül is 18-nak az állapota válságos. Többen a halállal vívódnak, akiknek a szerencsétlen helyzetét megnehezítette még az is, hogy az ódon kórházban *elegendő hely sem volt*. Az áldozatoknak nem tudtak elegendő betegágyat adni! Sokan a folyosókra szorultak ki, megtörtént, hogy még a súlyos sebesültek közül is kettőt-kettőt fektettek egy ágyba és az orvosi kar, *Boross* igazgató főorvossal az élén, 10-12 különféle helyiségbe is szaladgált a sebesültekhez és haldoklókhöz.

A katasztrófa oka.

Somogyi Szilveszter rendőrkapitány nyomában elrendelte a vizsgálatot. A vizsgálat érdekében *Wolf Gyula* főgépész és *Ortner Antal* fűtőt, a kázán második kezelőjét őrizet alá vették. És a főkapitány *Magay* vizsgálóbíróval és *Hrabovszky* kir. ügyésszel az egész nap folyamán tanukat hallgattat ki.

Somogyi főkapitány az egyik újságtudósító előtt így nyilatkozott a katasztrófáról:

— A kázánrobbanást magas gáznymomás idézhette elő. A kázánt a szakértők gyakran kifogásolták, kifogásolta az iparfelügyelő is. A vizsgálatot már megindítottam és teljes szigorúsággal fogom vezetni.

Ortner Antal, aki maga is megsebesült és aki a kórház 16. számú szobájában válságos állapotban fekszik, így nyilatkozott:

— *Többször jelenttem a főgépész urnak, hogy hibás a kázán. Ma reggel is figyelmeztettem, de rám sem hederített. Ma reggel aztán a cső megrepedt. A víz kifolyt és megtörtént a szerencsétlenség.*

A robbanás ereje oly nagy volt, hogy a katasztrófa színhelyétől több száz lépésre is hevernek fagerendák, tégladarabok, vastörmelékek és a kárt kétszáz ezer koronára becsülik. Ez azonban biztosítás révén megtérül.

Borzalmas jelenetek.

A katasztrófa színhelyén borzalmasnál borzalmasabb jelenetek játszódtak le. *Bencsik Antal* gyári tüzoltónak a felesége, aki hat évvel ezelőtt szülési fájdalmak miatt megnémult, most, amikor *Etel* nevű leánya holttestét meglátta, megszólalt és örjögve futkosott a romok között.

— *Ihol a leányom! Ihol a leányom!* — kiáltozta.

A szegény anya megőrült és megkötözve vitte a kórházba.

Penczig nevezetű kapusnak is elpusztult *Ilona* nevű leánya. A szerencsétlen ember jajongva átkozta *Wolfot*, a főgépészt:

— *A te hanyagságod okozta a bajt!* Te miattad pusztult el az én szegény *Ilona* leányom! Verjen meg az Isten!

A városi kórháznak hatos számú termében összeroncsolt testtel, a sebekből felömerhetetlen arccal fekszik, vergődik egy fiatal lányka.

— *Feri! Feri! Feri!* — sikoltozik és egyre ezt a férfinévet ismétli.

A robbanás és égés különben annyira meg-

roncsolta a szerencsétlen áldozatokat, hogy alig lehet agnoszkálni őket. Egy *Kocsisné* nevezetű asszony csupán a ruhafoszalványokról ismerte fel tizennégy éves *Róza* leányának a holttestét.

A főgépészt letartóztatták.

A rendőrség nyomában megindította a bünygyi vizsgálatot és a főkapitány a megejtett nyomozás alapján *letartóztatta Wolf Gyula* főgépészt, akit azzal gyanúsítanak, hogy az ő gondatlansága okozta a szerencsétlenséget. *Wolfot* a főkapitány személyesen hallgatta ki.

— *Én ártatlan vagyok* — mondotta a vádlott — *én csak egyszerű alkalmazottja vagyok a gyárnak, a gépek felett a felügyeletet Kühnel Ernő főmérnök ur gyakorolta. Én többször jelenttem neki, hogy a kázán rossz, hogy javításra szorul, de hiába. Én nem rendelkeztem a gépek felett, én csak szolga vagyok és azt kell tennem, amit parancsolnak, mert különben elcsapnak.*

A védekezés alaposágának elbírálása nem tartozván a rendőrség hatáskörébe, a letartóztatást fentartották és *Wolfot* holnap reggel át fogják kísérni az ügyészség fogházába.

A bünygyi vizsgálat.

Magay Lajos vizsgálóbíró ma délután kihallgatta *Ortner Antal* fűtőt, kinek olyan súlyos az állapota, hogy a halál minden pillanatban bekövetkezik. Ezért szükségesnek tartották, hogy mindjárt eskü alatt hallgassák ki. A haldokló elmondta, hogy *ő többször figyelmeztette a gépészt, hogy a nagy kázánba nem szabad befűteni, mert annak a csövezete el van repedve*. Tegnap este is figyelmeztette, hogy ma reggel nem akar befűteni, de *Wolf* azt mondta neki, hogy a nagy kázánba kell befűteni, mert az nagyobb munkaerőt tud kifejtetni és különben is ne avatkozzék az ő dolgába. Ma délután kihallgatták *Schütz Ferencz* gyárigazgatót is. Az igazgató rémet ember, nem tud egy szót sem magyarul és így tolmács utján kellett kihallgatni. Őt is mint terhelte hallgatták ki. Az igazgató azt mondotta, hogy őt, valamint *Kühnel Ernő* főmérnököt semmiféle felelősség nem terhelheti. *Kühnel* még nem vette át a gépek felett való felügyeletet, ez a gépészre volt bízva.

A szakértők ma délután a helyszínere mentek s a megejtett vizsgálat alapján úgy nyilatkoztak, hogy *a katasztrófát gondatlanság okozta*. Valószínű, hogy a kázán szerkezete laza volt és nem bírta ki a feszítő erőt.

A rendőrség ma este 6 órakor az agnoszkált halottak névsorát kiadta.

Eddigélő csak 8 halottat agnoszkáltak, a többiről még nem tudják, hogy kiesoda. Holnap reggel fél 8-kor a halottakat a törvényszéki orvosszakértők jelenlétében felboncolják. *Kühnel Ernő*, a gyár főmérnöke dél óta a rendőrségen van és nincs kizárva, hogy az ügyészség az ő előzetes letartóztatását is el fogja rendelni.

A főkapitány nyilatkozata.

Somogyi Szilveszter főkapitány egy újságró előtt a következőket mondotta:

— A szakértők vizsgálata még folyik, de már eddig is megállapítást nyert, hogy a gőz feszítő ereje robbantotta szét a kázánt. A nyomozást két irányban folytatjuk a bűnösség megállapítása végett. Bűnös lehet a fűtő is, aki, dacára annak, hogy a gépet megállították, tovább fűtött és így az igénybe nem vett gőz röpítette szét a kázánt, de megtörténhetett, hogy a fölös gőz, a túlfeszített gőzfejlesztés, okozhatta a katasztrófát. Valóság az, hogy a gépet tíz percczel a katasztrófa előtt megállították. De okozhatta a szerencsétlenséget az is, hogy a kázánnak a rossz anyaga nem bírta ki a gőz normális feszítő erejét. Ezt a kázánt 1905-ben vették a Rök-féle budapesti gépgyárban, de már 1907-ben két helyen is megrepedt és mikor két iparfelügyelő ezt konstataálta, akkor két foltal kijavították. Maga a fűtő, aki a kórházban haldoklik, azt mondja, hogy többször figyelmeztette *Wolfot*, hogy ne fűtsenek ebbe a kázánba, mert rossz a csövezete, de *Wolf* azt mondta, hogy be kell fűteni, mert itt nagyobb erőt tudnak kifejteni. Miután a gépek felügyeletével *Wolf Gyula* volt megbízva, neki kellett volna minden hibát észlelnie. A felelősség a történetekért nyomatékos gyanuokok alapján csakis őt terhelheti, ezért előzetesen letartóztattam.

Wolfot holnap át fogják kíséni az ügyészségre, ahol gondatlanságból okozott emberölés vétsége miatt fog ellene az eljárás megindulni.

A kórházban.

Délutánra már nyugodtabbak az életveszélyesen sebesültek. Néhány szülő és a hozzátartozók reggel óta étlen-szomjan jajongva, sirva állanak a kórház kapujában és bebocsátásért könyörögtek, mert délutánig nem tudták, hogy kik a halottak. Délután aztán bebocsátották a látogatókat a súlyos betegekhez, de oly fájdalmas, szivetrázó volt a találkozás, hogy erővel kellett a betegektől eltávolítani a kétségbeesett hozzátartozókat.

Az udvaron levő földszintes pavillonban tizennégy súlyosan sebesült fekszik, akiket négy ápolónő gondoz. A sebesültek közül négyen még mindig eszméletlenül fekszenek, kettő haldoklik. Az eszméletlenül fekvők közül három agyrázkódás szenvedett, egy pedig borzalmas égési sebet. A női pavillon 14 sebesültjén kívül még hárman fekszenek halálos sérülésekkel. A könnyebben sebesülteket bekötözés után délután kiengedték.

A 6. számú teremben kis beteg gyermekek között fekszik *Sárkány Etel* 14 éves kislány. A fejét eltorzították, a balszemét megnyomoritották a borzalmas sérülések, de a leánya eszméletén van és a kérdésekre határozott hangon ezeket válaszolja:

— 10 éves koromban már bejártam a gyufagyárba. Négy éve annak. Kezdetben egy napra huszonöt krajczárt kaptam; most, négy év után egy napra 40 krajczárt adnak. Ezért reggel fél hét órától este hét óráig dolgoztunk napról-napra. Reggel bementünk, háromnegyed kilenczkor negyedóráig tartó szünetet adtak nekünk, hogy megreggelizni. Délben egy óráig kaptunk pihenőt ebédre, aztán egyfolytában újra dolgoztunk esti hét óráig.

Még egy letartóztatás.

Kühnel Ernő gépfelügyelőt (és nem mérnököt, mint tévesen jelentették) este 6 órára hívatta maga elé *Somogyi Szilveszter* rendőrkapitány, aki terhelteként hallgatta ki. Három órán keresztül, egészen esti 9 óráig tartott *Kühnel* kihallgatása, amely után a főkapitány előzetes letartóztatásba helyezte. A gépfelügyelő csehországi születésű ember. Felső ipariskolát végzett és csak április elseje óta van Szegeden. Az új gyárigazgató szerződöttele a német gépfelügyelőt, ki a gyár technikai ellenőre volt. A főkapitányság alaposnak látta a gyanút, hogy *Kühnel* Ernőnek legalább is olyan része lehet a gondatlanságból elkövetett emberölés vétségében, mint *Wolf Gyula* főgépésznek és mivel ezután *Kühnel* szökésétől alaposan tartani lehet, a főkapitány *Kühnel* elzetes előzetes letartóztatásba helyezte és még este minden tiltakozása dacára a rendőrség fogházába zárták, holnap pedig átkísérik *Wolffal* együtt az ügyészségre.

A gyufagyár.

A szegedi elpusztult gyufagyárat a múlt év decemberének végén *Páfi Lipóttól* egy bécsi Solo nevű részvénytársaság vette meg. Amióta a gyufagyár német kezében van, egy-két hivatalnokon kívül, német emberek vezetik a gyárat. Magyar embereket csupán a legközönségesebb munkára alkalmaztak. A gyár vezetősége a munkásbiztosító pénztárnál minden munkását pontosan bejelentette és így a balesetek károsítása a munkásbiztosítóra hárul. Magát a gyárat a Duna biztosító intézetnél biztosították. A kárigény csupán 140.000 korona. A gyár igazgatósága értesítette *dr. Somogyi Szilveszter* főkapitányt, hogy üzemét a leggyorsabban ismét fel akarja venni és gondoskodni fog arról, hogy a munkásai addig se maradjanak kenyér nélkül. A szegedi munkaadók szövetsége is segélyre sietett a szerencsétlenül jártaknak és átutalt 100 koronát a főkapitánynak.

Azzal a hírrel szemben, hogy a szegedi gyufa gyár a Magyar Kereskedelmi Részvénytársaság tulajdonát képezi, illetékes helyről arról értesítettek bennünket, hogy a gyár nem a Magyar Kereskedelmi Részvénytársaság, hanem a szegedi gyújtógyár tulajdona, amelynél a Magyar Kereskedelmi Részvénytársaság csupán kisebb részzel van érdekelve.

Roosevelt magyar földön.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, április 19.

A tegnap esti *Hengelmüller* nagykövet által rendezett estebéden kitünően érezték magukat amerikai vendégeink. *Roosevelt* tizenegy óráig hallgatta a cigányzenét, azután távozott a Park-klubból, ahol előzetesen gróf *Hadik-Barkóczy* még meghívta őt és az egész társaságot a Nemzeti Kaszinóba, hogy a főúri társaságnak Budapesten időző tagjait bemutathassák.

Roosevelt, *Kermit* fiával együtt eleget is tett a meghívásnak s körülbelül éjfélig maradt a kaszinóban. Onnan szállóbeli lakására ment, ahol csak titkárával érintkezett és azután nyugalomra tért.

(Reggel a szállodában.)

Reggel félnyolczkor kelt fel *Roosevelt*. Nyolcz órára felöltözött és kiment a balkonra, ahol közel tíz percig tartózkodott. A Dunaparton járókelők felismerték és felkiáltották:

— Éljen *Roosevelt*! Hurrá for Teddy!

Roosevelt mosolyogva köszönte meg a váratlan ovációt és sietve visszavonult lakosztályába, ahol megezte reggelijét, amelynek menüje ez volt: tea citrommal, két lágy tojás, egy szelet sonka és méz. *Roosevelt* öt eszeze teát ivott. Az ex-elnök társaságában reggelizett *Kermit* fia és *Laughlin*, a titkára. Ma reggelre tizenhat levél és nyolcz távirat érkezett *Roosevelt* címére, ezeket mind elolvasta, titkárával választoltatott rájuk, azután a frissen érkezett lapokat is átolvasta és felkészült a bábolnai kirándulásra.

9 órakor érkezett a Hungária-szálló elé gróf *Szápáry Pál* az automobilján, majd megjött *Németh József* földmívelésügyi miniszteri tanácsos is, akik azonnal jelentkeztek *Rooseveltnél*. *Schwartz Sarah*, az az amerikai leány, aki vasárnap a pályaudvaron eszkört adott át a volt elnöknek, ma megjelent *Rooseveltnél* és újból egy csokrot adott át neki. *Roosevelt* megismerte és hálásan megköszönte a figyelmet. Háromnegyed tízkor *Roosevelt* beült gróf *Szápáry Pál* automobiljába, mellette foglalt helyet *Németh József* és maga a gróf vezette az automobil. *Roosevelt* fia, a titkár, az amerikai ujságírók fiakkereken robogtak az ex-elnök után és néhány perczel tíz óra előtt érkeztek ki a keleti pályaudvarra, ahol az udvari várótermet nyitották ki *Roosevelt* részére.

(A pályaudvaron.)

Tíz órakor indult el a különvonat. Gróf *Serényi Béla* földmívelésügyi miniszter, aki a nevével együtt vesz részt a kiránduláson, már féltízpercz megjelent a pályaudvaron s amikor *Roosevelt* megjelent, a magyar kormány nevében üdvözölte az ex-elnököt és hosszasan elbeszélgetett vele. Az állomáson megjelent *Hieronym Károly* kereskedelemügyi miniszter a leányával, gróf *Teleki Sándor*, a vasut részéről *Marx János* elnök-igazgató, *Ofner János*, *Bóczán József*. Az udvari váróteremben voltak Anglia, Német-, Olasz- és Franciaország és Argetina budapesti konzulai a feleségeikkel, akik szintén elkísérték *Roosevelt* a kirándulásra. *Kazy József* államtitkár vezetésével itt volt még a földmívelésügyi minisztérium néhány főbb tisztviselője. Tíz óráig elbeszélgetett a társaság az udvari váróterem előtt és *Roosevelt* éppen az utolsó perczben szállott fel a különvonat legutolsó vagonjába, a szalonkocsiba. Ide szállt be gróf *Serényi Béla* is. A szalonkocsi hátsó nagy és széles üveglakához állt *Roosevelt* és amíg a vonat kirobogott a pályaudvarról, ott maradt és kaplengetésekkel köszönte meg a pályaudvaron összegyűlt tömeg ovációját.

(Bábolnán.)

Roosevelt *Tivadar* ma délelőtt tíz órakor Bábolnára utazott, hogy az ottani kinestári méntelep megtekintse. A váróteremben mindazokat bemutatták *Rooseveltnak*, akiket még nem ismert. Amikor a volt elnök megpillantotta *Vanderbilt Gladyst*, feléje sietett, kezét nyújtott neki s így szólt:

— Kedves honfitársnőm, örülök, hogy szép Magyarországon láthatom viszont.

Roosevelt fia, *Kermit*, nem vett részt a kiránduláson, mert lekésétt a vonatról.

Minden állomáson, amelyen a vonat áthaladt, meleg ovációkban volt része *Rooseveltnak*. Komáromban, ahol a vonat három perczre megállott, megjelent a pályaudvaron az amerikai származású *Milch* gőzfűrészigazgató feleségével és két gyermekével, akik amerikai zászlócskákat lengettek a volt elnök felé. *Roosevelt*, kitekintve a szalonkocsi ablakán, megpillantotta őket, mire kinyitotta a kocsi ajtaját, kezét fogott velük, érdeklődve kiletük iránt s amikor megtudta, hogy a két gyermek amerikai születésű, látható örömmel mondta:

— Örülök, hogy Komáromban is találtam honfitársakat!

Ácsra érve, *Antal Gábor* református püspök a következő szavakkal üdvözölte *Roosevelt*et:

— Üdvözlöm, ezredes, mint egyházamnak egyik legnagyobb fiát.

A bábolnai uradalmi kastélyban *Fadlallah-el-Hedad* Mihály ezredes és *Friedrich Géza*, a bábolnai ménesi uradalom igazgatója, továbbá *Ruisz* kisbéri ménesi igazgató és *Szabadhegyi Ákos* őrnagy fogadta az illusztris vendégeket.

Fadlallah-el-Hedad ezredes e szavakkal köszöntötte *Roosevelt*et:

— Isten hozta nálunk, ezredes ur!

A kastélyból a kaszinó épületébe mentek a vendégek, amelynek magyteremben szánterítéses villásreggeli várt rájuk.

Az ebéd után *Roosevelt* megtekintette a méntelepét. Nagy érdeklődéssel nézte a bábolnai arabs esődöröket, az anyakanczákat, a most ellett csikókat, a siementhali bikákat és teheneket. Érdeklődéssel hallgatta a méneparancsnok-ezredes szakszerű fejtegetéseit és elragadtatással szemlélte a nemes paripák gyönyörű galopját.

Csakhamar érkezett azonban a visszautazás ideje. *Roosevelt* megköszönte a szives magyarázatokat, kezét fogott a telep tisztviselőivel és a közönség zajos éljenzése közben a vendégek újból kocsira szálltak és Ács állomásra hajtottak. A méntelep parancsnoksága és főtisztviselői elkísérték a vasutállomásig *Roosevelt*et, aki ismételten örömeinek adott kifejezést, hogy ezt a világhírű telepet, amelyről annyi szépet hallott, személyesen is meglátogathatta. Kijelentette, hogy amit látott, igyekezni fog gyakorlatilag hasznosítani. A különvonat pontban 7 óra 20 perczkor érkezett meg a keleti pályaudvarra. A pályaudvarról *Szápáry Pál* és *Hengelmüller* nagykövet társaságában a Hungáriába hajtatott.

Roosevelt és Mikszáth.

A magyar irodalomtörténet egyik kétségtelenül örökbeesü momentumuma az a találkozás, mikor az Egyesült-Államok volt elnöke, a nagyember üdvözölte magát *Mikszáth Kálmán*at, a jelenkor legnagyobb íróját.

Roosevelt vágyott erre a találkozásra s miután az exelnök már a Zala ménteremben tett látogatása alkalmával is érdeklődött *Mikszáth* iránt, a nagy író ifj. *Mikszáth Kálmán* nevű fiának kíséretében ma este nyolcz órakor megjelent a Hungária-szállodában.

Megérkeztenék hírére elsősietett *mr. Ábó* titkár és arra kérte, hogy várjanak az I. emeleti folyosón. Nem vezethette a vendégeket a szalonba, mért *Roosevelt* éppen fürdött. A szalon pedig a fürdő és hálószoba között van. Öt percz múlva ismét megjelent a titkár s bevezette őket a szalonba *Roosevelt*nek azzal az izenetével, hogy jöjjen be az az ujságíró is, aki a tegnapi sajtófogadtatás alkalmával angol üdvözlőbeszédet tartott. Hamarosan előkerítették *Szebenyei* Ernő kollégánkat, aki a hotelben tartózkodott és készséggel állott a magas vendég szolgálatára, hogy a társalgást tolmácsolja.

Szebenyei azonban a fogadás előtt beizent az elnökhöz, hogy az ő és *Mikszáth* találkozását sokkal becsesebb történelmi pillanatnak tartja, semmint ez gyorsíró közreműködése nélkül megtörténhetnék. *Roosevelt* engedelmet adott a gyorsíró je-

lenléte s ezt a tisztet dr. *Helényi* Imre hírlap-író kollégánk töltötte be.

Mikszáth, a fia, *Szebenyei* és dr. *Helényi* a szalonban várakoztak, midőn az ültözőből belépett *Roosevelt* frakkban.

Amint *Mikszáthot* meglátta, két kezét nyújtotta feléje és a legmelegebb szeretettel átölelte s így szólt *Szebenyei*eihez:

— Mondja meg *Mikszáth* urnak, hogy a legboldogabb percem, hogy őt Magyarországon üdvözölhetem. Őt, Magyarország legnagyobb élő íróját. S úgy fogadom őt, mint engem az édes anyám születésnap percében. Kérem, Mr. *Szebenyei*, hogy tolmácsolja beszélgetésünket.

Roosevelt szemben ült *Mikszáth*tal, kettejük között *Szebenyei*, dr. *Helényi* pedig az asztalon írt. *Mikszáth* elragadtatással nyilatkozott arról a szerencséről, hogy az ex-elnöknel tiszteleggetett. *Roosevelt* azt mondta:

— Amióta az ön művét, a „Szent-Péter esernyőjét“ elolvastam, megérlelődött bennem a gondolat, hogy önnel még ebben az életben találkozassam és megismerkedhessem. Sokat hallottam és olvastam önről és ez a műve örökre feledhetetlen lesz előttem. Emlékezem a parasztyerekre, a kocsikra, a lovakra, a libákra, a kálomista papra. Minden alakja élénken él emlékezetemben.

Mikszáth meghatóttan mondott köszönetet, hogy ezt a nagy díszetret Amerika legnagyobb fia mondotta neki.

Ezután az ifjú *Mikszáth* Kálmán betanult angol nyelven mondotta *Rooseveltnak*, hogy atyja a magyar és tót nyelven kívül egyebet nem beszél, amit bizonyára ezuttal sajnál a legjobban.

Ezután *Roosevelt* *Mikszáth*hoz fordulva így szólt:

— Ha megengedi, elmondom Önnek, hogy jutottam az ön „Szent Péter esernyője“ című klasszikus művéhez. Ugyanis ezt a feleségem kapta ajándékba egy ismerőstől. Miután a feleségem elolvasta, behozta a szobámba s e szavakkal adta át nekem: olvasd el, igazán szép; ez neked való és én elolvastam az ön munkáját és nagyon megszerettem.

Mikszáth Kálmán meghatóttan köszönte meg a figyelmet. Nagyon boldognak érzi magát, hogy ilyen nagy ember szájából hallhatja az elismerést. *Apponyi* Albert gróf, ezeltől hat évvel, amikor hazajött Amerikából, elmondta neki, hogy *Roosevelt* említette előtte és ez boldogná tette.

Ezután *Roosevelt* csodálkozását fejezte ki afelett, hogy *Mikszáth*nak e művén kívül alig jelent meg más munkája angol nyelven.

Pedig nagyobb írónak tartom őnt, mint *Jókait* s annak sok munkája jelent meg angolul. Pedig a mi nyelvünkön sokat vesztetett *Jókai* regényei szépségükből, míg az ön műve angolul is mesteri.

Mikszáth ezután körülbelül nyolcz percig tartó beszédet mondott egyfolytában, úgy hogy *Szebenyei* nem volt képes a tolmácsoláshoz hozzákezdeni. Egy ízben *Roosevelt* idegesen odaszólt *Szebenyei*eihez:

— Fordítsa le! Fordítsa le!

De *Mikszáth* csak beszélt tovább. Ekkor az ex-elnök idegesen rácapott az asztalra:

— Mondja neki, hogy álljon meg! Engem minden betű érdekkel, amit ez a nagy író mond. S ha ő olyan sokat beszél egyszerre, akkor ön csak a végét tolmácsolja el mind annak, amiket ő elmondott. Én az elejét is akarom hallani!

Mikszáth ekkor szünetet tartott és *Szebenyei* tolmácsolta a kiváló író mondókáját, amely szerint most egy új regényt ír. Az új munka meséje Amerikában kezdődik és Magyarországon végződik. Az érdekesnek ígérkező munka célja, hogy Magyarország közjogi helyzetét megismertesse Amerikával.

Roosevelt nagy érdeklődéssel hallgatta ezt s megköszönte *Mikszáth* azon ígéretét, hogy be fogja küldeni *Rooseveltnak* Amerikába mindazon műveit, melyek angol nyelven megjelentek. *Mikszáth* még beszélni akart, de *Roosevelt* becsinatkérőleg szólott közbe, hogy már várja a miniszterelnök. Megköszönte *Mikszáth*nak a látogatást és *Szebe-*

*nyei*nek a tolmácsolást. Megkérdezte kollégánktól, hol tanult meg ilyen szépen angolul. *Szebenyei* megmondta, hogy *Roosevelt* hazájában. Ezután az ex-elnök kijelentette *Szebenyei*nek, hogy igen fontosnak tartja azt, hogy a sajtó az ő *Mikszáth*tal való találkozásáról információt nyerjen.

Ezután a vendégeket szívélyes kézszerítések kíséretében elbocsátotta.

Estély a miniszterelnöknél.

Gróf *Khuen-Héderváry* Károly miniszterelnök és felesége ma este fél kilencz órakor *Roosevelt* tiszteletére a miniszterelnöki palotában ebédet adtak. A palota lépcsőházában skarlátvörös libériába öltözött inasok, az emeleti előteremben pedig vörös díszruhás huszárok állottak sorfalat. Az ebédre érkező előkelőségeket a miniszterelnök és felesége az emeleti termek bejáratánál fogadták. Az ebédhez a palota empirt-terében terítették.

Pezsgőbontáskor fölállott gróf *Khuen-Héderváry* Károly miniszterelnök és angol nyelven a következő szavakkal üdvözölte *Roosevelt*et:

— Köszöntöm azt a férfit, aki személyes tulajdonságaival az egész civilizált világ elismerését vívta ki s aki éveken át élén állott annak az államnak, amely a szabadság iránti szeretete és a munka iránt való tisztelete révén mindnyájunk bámulatát bírja. Azt hiszem, valamennyiünk érzelmeit fejezem ki, amidőn azt mondom: Three cheer for *Roosevelt*.

Roosevelt szívélyes kézmozdulattal mondott köszönetet az üdvözlésért.

Az ebéd még tartott, amikor a palota fogadótermében gyülekeztek azok, akik az estélyre voltak hivatalosak. Az ebédről negyed tizenegyre az egész társaság átment a fogadótermekbe, ahol ekkor már együtt voltak az estély vendégei. *Roosevelt* szeretetreméltó kedvességgel vegyült a sokaságba, vidám kedvben beszélgetett a vendégekkel, kivált a hölgyekkel. Rendkívül kedves volt amikor néhány megtanult magyar szót vegyített utánlan a társalgásba: „köszönöm“; „kezet csókolom“; „csak lassan, lassan“ és más efféle szavakat. Negyed tizenkettőkor az egész társaság átment a buffet-terembe. *Roosevelt* ötfél után vett bucsut a házigazdától és feleségétől, rendkívül szívesen köszönte meg a fényes vendéglátást s a palotából lakására, majd onnét a nyugati pályaudvarra hatatott s egy órakor a keleti expresszszel Brüsszelen át elutazott Párisba.

Roosevelt elutazása.

A főváros közönsége elíg értesült róla, hogy *Roosevelt* ma éjjel utazik el. Különben bizonyára nagyobb számban töltötte volna meg a Nyugati pályaudvar indulási oldalának peronját.

Éjjel negyed egy órakor érkezett *Roosevelt* gróf *Szapáry* Pállal és *Hengelmüller* nagykövettel. Nyomában az amerikai újságírók.

Roosevelt elfoglalta hálókülsőjét a keleti expressz vonaton és átöltözött estélyi ruhájából. Szürke zakót vett magára. Később hosszasan elbeszélgetett gróf *Apponyi* Alberttel, majd Mr. *Abbot*-tal.

E közben megjött a Nemzeti Kaszinóból az ifjú *Roosevelt*, aki mielőtt felszállt a kocsira, meleg kézszerítésekkel vált el budapesti ismerőseitől. A magyar újságírók is elbuesztak amerikai kollégáiktól, akik ismételtén kijelentették, hogy nagyon jól érezték magukat a magyarok fővárosában.

Pontban egy órakor elhangzott a flüty és az expressz lassu méltósággal elindult. A jelenlevők lelkesen kiáltották:

— Hurrá! Good by!

Roosevelt kihajolt a hálókocsi ablakából és kezével intgetett s megköszönte a késő éjjeli ovációkat. A zsebkendőlobogtatások, kalaplengetések mindaddig tartottak, míg a vonat el nem tűnt az éj homályában.

Roosevelt most Brüsszelbe megy, onnan Páris, Hága, Kopenhága és Hamburgon át Berlinbe viszi útja.

(Olaszországi utóhangok.)

Rómából jelentik, hogy *Merry del Val* pápai államtitkár megdorgálta *Granilo di Belmonte* her-

ceget, a bécsi pápai nuncziust, *Rooseveltnél* tett látogatása miatt. A nunczius tiltakozott a dorgálás ellen s kijelentette, hogy nem látogatta meg *Roosevelt*et, hanem az amerikai bécsi nagykövét látogatását adta vissza, aki jó katolikus létére és mint *Rooseveltnak* személyes jó barátja azt hitte, hogy *Roosevelt* bécsi látogatását fel kell használnia arra, hogy *Roosevelt*et a római inezidens dolgában nyilatkozásra bírja. A nunczius, mint a szentszék képviselője, készségesen és örömmel használta fel ezt az alkalmat czéljának elérésére.

Börtön elől a halalba.

— Öngyilkos kereskedő. —

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, április 19.

A valamikor megingathatatlanak mondott *Fodor* Mihály butorgyáros czég hírneve attól az időtől kezdve, hogy a czégtáblára ráillesztették az „utódai“ szóeskát, nem a legjobb elismerésnek örvendett a kereskedelmi piaczon. Az utódok nem vezették már azzal a realitással a gyárat, melyet a régi üzlet megkívánt és így történt, hogy a czég a hány hét előtt megbukott.

A czégtulajdonosok, akiknek a Váci-körút 61. számú házában volt az üzletük, a mult év végén fizetésképtelenséget jelentettek s a hitelezők esődjöt kértek ellenük, amelyet azonban nem rendelkeztek el. Kevéssel azután a czég tagjai, *Fodor* Zsigmond és *Fodor* Gyula ellen nyolcz följelentés érkezett a rendőrségre mindenféle váltómanipuláció miatt. Megindult a nyomozás és a *Fodor* testvéreket letartóztatták. Később vizsgálóbírói rendelkezésre *Fodor* Zsigmondot és öccsét szabadon bocsátották, de az eljárás tovább folyt. Ma azután az egyik testvér, *Fodor* Gyula, az igazságszolgáltatás elől a halálba menekült.

Mindössze két napig voltak előzetes letartóztatásban s akkor *Szekely* Lajos vizsgálóbíró a védő, dr. *Gleichmann* Lajos közbenjárására, szabadon bocsátotta őket. A fogság megszüntetésében az ügyészség is megnyugodott, de nyomban utána kérte a vizsgálat elrendelését a vizsgálati fogsággal együtt. Az ügy ma reggel kilencz órára került a vádtanács elé, amikor is *Fodor* Zsigmond pontosan megjelent. *Fodor* Gyulára hiába vártak s végre tíz órakor *Fodor* Zsigmond jelentkezett védőjével a vizsgálóbírónál. A vizsgálóbíró kihirdette a vádtanács határozatát, amely tesztő volt a két kereskedőre, amennyiben a vizsgálati fogságot elrendelte. A védő ügyvéd a határozat ellen fölfolyamodást jelentett be s egyttel kérte a vizsgálóbíró-t, hogy *Fodor* Gyula fölkatatása végett ne intézkedjen azonnal a rendőrségen, mert ez csak ártana a testvérek ügyének s delután két óráig ne tegyen semmiféle intézkedést. *Szekely* Lajos vizsgálóbíró teljesítette a kérelmet.

Ezalatt a városligeti Iparcsarnok előtt szívenlőtte magát ma délelőtt tizen órakor egy 35—40 év körüli, uriasan öltözött ember. A lövé zajára odasielő járók-kelők rögtön a mentőket hívták, de azok már későn érkeztek, mert a szerencsétlen időközben kiszervezett. — A délelőtt folyamán azután a mentők a Markó-utcai házában megjelent egy uriember és érdeklődött hogy *Fodor* Gyula butorgyáros nem lett-e öngyilkos. A mentők ekkor közölték vele az Iparcsarnok előtt történt öngyilkosságot s azt is, hogy a monogrammm s az életkor — *Fodor* Gyula harmincznevelez esztendő — összehangzósága valószínűvé teszi, hogy *Fodor* Gyula az ismeretlen életunt. *Fodor* Gyula butorgyáros még tegnap eltávozott Veres Pálné-utca 7. számú lakásáról s azóta nem tért vissza. Delután megjött a hír a törvényszékhez, amely megerősítette a föltevést, hogy az öngyilkost *Fodor* Gyula butorgyáros személyében felismerték. *Fodor* Zsigmondal nyomban tudatták öccsének tragikus sorsát. A szerencsétlen ember jajveszékelve fogadta a rettenetes hírt s megtörtén ment czellájába a börtönőrrel.

Sétáljunk!

A budapesti utcának sok kellemetessége van és a fővárosi polgár éppenséggel nem panaszkodhatik, hogy a séta a főváros utcáin nélküli a változatosságot.

Ha derős délelőttön kilépsz házad kapujából (a ház csak annyira a tied, hogy két sötét szobaért szerződés van ötezer forintot, azaz tizenhét ezer koronát fizethetni), elvágódhatol egy darab narancshéjon, amin azután jókat lehet nevetni. Nem neked, jámbor polgártársam, mert te a nyelvedbe harapasz, esetleg úgy egymásra csattantod a fogaidat, hogy beleropog az alkacpezád, hanem lehet nevetni a többinek, aki körüláll.

Néhány lépéssel odébb már válogathatsz az élvezetekben. Jön az *utcai újságotvasó*, aki elmerül egy krajczáros lapban, de nem annyira, hogy beléd ne vágódjék. Ha a politika élvezésében zavartad meg, szidást is kaphatsz a derék embertől, ha a kurzusok tanulmányozásánál tart már, mérsékelj rugással szabadulsz.

A *hátrafelé néző ember* nőbarát, a hölgyek bámulója, a szép bokák őszinte és önzetlen csodálója. Hosszasan néz minden formás nő után, de ezalatt is buzgón halad előre. Kisebb karambol árán szabadulhatsz.

Ha az utcán áthaladsz, tömegesen rohannak meg jó barátaid.

A *spriccelő* köszönt. Vízze! köszönt. Szépen szifrázza valahol az ellenkező irányban, de alig éri meg érte dobogó szíve, hogy jössz, merész ivben megfordul és üdvözl. Először a lábaidhoz esapódik a sugár, mert látha sárga cipőd van, amivel érdemes foglalkozni. Azután egy kicsit porzik a víz, amit úgy lehet csinálni, hogy egy jó bütykös ujjat kell rátartani a csőre. Es a spriccelő rátartja. Nem kellemetlen, körülbelül olyan érzés, mint amikor a borbély az „erőssel” kezeli az embert. Csakhogy a borbély tudja, hogy a kabát és mellény nem borotválkozott, ezért oda nem spriccel, az utcai öntözés ellenben oda is öntöz, mert nemcsak az ember sétál, hanem a kabát is, meg a mellény is. A porzás után jön a nagy áldás, amely elől csak a postakocsik alá lehet menekülni.

Aha, a *postakocsis*, a kitűnő humorista, a bak Mark Twain-je. Ő vicceket hajt azután életbölességeket mond. Ha idejekorán megállsz és be akarsz várni, míg elhalad melletted, közvetlen közelben olyan zseniálisan fordul feléd, hogy a jobb hátsó kerek pontosan áthalad a lábaidon. Ez a vicez. Azután hátrafordul a derék legény és rád kiált:

— Dögölj meg! — Ez az életbölesség, mert tényleg ez a legokosabb és a legbiztosabb, mit egy pesti polgár megtehet.

Ha ezzel a jó tanáccsal megrakodva tovább szetsz, jön az *automobil*. A legtöbb soffőr barátságos ember és szívesen megvergeti a válladat. A legszívesebben az szívesen megvergeti a válladat. A legszívesebben az kövezeten. Ettől a balesettől ne félj, mert az esetleges ájulásból maga az automobil kelt életre egy jó adag benzinfüsttel.

Láthatod jó pesti, hogy az utcán változatos grümök várnak rád. Pedig legújabb szórakozásról, a *kerek koresolyáról* meg sem emlíkeztem. Megérdemelné, mert jó kabalának bizonyult az utcán. Egyesít magában mindent: automobilt, postakocsit, újságotvasót, látranézést, sőt, ha méltatlankodol: a spriccelőt is. Es ezt a gyönyörű dolgot most el akarják tiltani. Egy pár savanyu városatyja lépéseket tett a fővárosnál a kerek koresolyás korlátozása, illetőleg a belső területekről való kiltitása iránt.

Ilyenek ezek a városatyák. Csak bajt és zavart csinálnak. Akkor persze hogy nem marad más hátra, mint megfogadni a postakocsis szíves tanácsát. *Ray.*

TÁVIRATOK.

A török trónörökös látogatásai.

Konstantinápoly, április 19. A trónörökös június közepén meg fogja látogatni a belgrádi, szófiai, bécsi, berlini, londoni és esetleg a pétervári udvart. A trónörökös valószínűleg Párisban is fog tölteni néhány napot.

Az angol költségvetés tárgyalása.

London, április 10. Asquith miniszterelnök az elsőhöz tegnapi ülésén előterjesztette javaslatát, amely öt napra szabja meg a tavalyi költségvetés tárgyalásának idejét: A határozati javaslatot 345 szavazattal 252 ellenében elfogadták.

Az olasz hadügyi hitel.

Róma, április 19. (Saját tudósítónktól.) A hadügyminiszter a parlamenttől a pénzügyminisz-

ter hozzájárulásával 60 millió lira rendkívüli hadügyi hitelt fog kérni, amelyből 15 millió a tüzéség kiegészítésére, 10 millió pedig a hadi léghajóflotta beszerzésére fog szolgálni.

Közgazdasági táviratok.

Amerikai tőzsdék zárata.

Newyork.			
	ápr. 19.	ápr. 18.	ápr. 16.
Buza helyben	115½	116½	118½
májusra	113½	114½	116½
juliusra	108¾	109¾	119¾
Tengeri májusra	66½	66¾	68¾
juliusra	70¼	70¼	71¾
szeptemberre	70¾	70¾	71½

Chicago.			
	ápr. 19.	ápr. 18.	ápr. 16.
Buza májusra	106¾	106½	108
juliusra	100¾	101½	101¾
Tengeri májusra	56¾	57½	57¾

Newyork, április 19. Gyapot Newyorkban, helyben 15.15 (15.05). Gyapot májusra 14.77 (14.65). Gyapot júliusra 14.48 (13.39). Gyapot New-Orleansban, helyben 14½ (14½). Petroleum Stand white Newyorkban 7.75 (7.75). Petroleum Stand white Philadelphában 7.75 (7.75). Petroleum Refined in Cases 10.15 (10.15). Petroleum Credit Blancet Oil iCty 1.35 (1.35) Zsir Western steam 12.65 (12.50). Zsir Rohe és Brothers 13.25 (13.45).

Chicago, április 19. Zsir májusra 12.05 (11.85). Zsir júliusra 13.02 (12.85). Szalonna short clear 13.62 (13.62). Sertéshus júliusra 21.42 (20.90).

UJDONSÁGOK.

NAPIREND. Naptár: szerda, április 20. — Róm. kath.: Tivadar hv. — Prot.: Tivadar. — Görg-csöz: április 7. György pk. — Zsidó: Nizan 7. — A nap két reggel 5 óra 05 perczkor, nyugszik este 6 óra 54 perczkor. — A hold két délután 2 óra 41 perczkor, nyugszik éjjel 3 óra 57 perczkor.

A miniszterek nem fogadnak. Diner Gusztáv előadása a Feministák Egyesületében d. u. 6 órakor. — Az internacionális karrikaturakiállítás megnyitása a Könyves Kálmán szalonjában d. u. 5 órakor. — A Petőfi Ház (ereklémmuzeum) Bajza-utca 21. szám. Nyitva naponta 10—2-ig. Belépődíj 1 korona, keddi napokon ingyenes. — A Műcsarnok tavaszi tárlata. Nyitva 9—6-ig. Belépődíj 1 korona. — A Nemzeti Szalon tavaszi tárlata. Nyitva 9—6-ig. Belépődíj 1 korona. — A Háziipari Szövetség kiállítása (Kigyó-tér 1. szám.) Nyitva egész nap. Belépődíj nincs. — Az Uránia kiállítása. Nyitva egész nap. Belépődíj nincs.

Nyitvalevő muzeumok: A Nemzeti Múzeum ásványtára 9—2-ig. — A Szépművészeti Múzeum 10—2-ig. — A Mezőgazdasági Múzeum 10—1-ig. — Az Iparművészeti Múzeum 9—1-ig. — Az Aquineumi Múzeum egész nap. — Az Erzsébet Múzeum 9-től fél 1-ig és 3—4-ig.

Nyitvalevő könyvtárak: A Nemzeti Múzeum könyvtára 9—4-ig. — Az Akadémia Könyvtára 3—7-ig. — Az Egyetemi Könyvtár 9—12-ig és 2—8-ig. — A Fővárosi Könyvtár 9—2-ig. — A Keresk. Múzeum könyvtára 9—2-ig. — A pedagógiai könyvtár és tanszerkiállítás 3—6-ig.

— A király Budapesten. Bécsi tudósítónk jelentése szerint udvari körökben azt mondják, hogy a király a vadászati kiállítás megnyitása után, május második felében Budapestre utazik.

— A hercegprimás nyaralása. Vaszary Koles bíbornok-hercegprimás Budapestre nyári tartózkodásra Balatonfüredre utazott. A hercegprimást Berger Márk kanonok és a palota személyzete kísérette. Dr. Kohl Medárd püspök csak a jövő héten utazik Balatonfüredre.

— Klementina és Stefánia. Klementina belga királyi hercegnő, mint egy Bécsből érkezett táviratunk közli, ma délben odérkezett. Csak átutazóban volt Bécsben. Onnan ma este utazott tovább Pozsonyba, nővérének, Stefánia grófnőnek látogatására. Klementina hercegnő Lipót király temetésén találkozott utóljára Stefániával, és már akkor megígérte neki, hogy fölkeresi pozsonymegyei birtokán. A belga hercegnő hosszabb ideig marad vendégségben a Lónyay gróf párnál.

— A irlalmasc generálisa meghalt. Gasser Péter, az irlalmasc rend generálisa vasárnap délután székelyén, Rómában meghalt. A kiváló tudós hírében álló pátert, ki tiroli származású volt, ma temették el Rómában a katolikus klérus nagy részvétele mellett. A gyászszertartáson a magyar országgyűlés irlalmasc-rendet Thuróczy Kórnél tartományfőnök és Glosovics Boldizsár zágrábi perjel képviselték.

— A szultánról. Konstantinápolyból jelentik, hogy a szultán orvosainak tanácsára hároméves együtt a legközelebbi napokban a Jildiz-kioszkba költözik.

— A király és a római szent korona ünnepe. A római magyar zarándokok Rómából a következő táviratot intézték Bécsbe a királyi kabinetirodához: „A magyar szent korona adományozója sirjánál a kegyeletes hála emlékművének felavatására Rómában egybegyűlt magyarok Isten bőséges áldását kérve annak felkent viselőjére, felséges uruk és királyuk iránt való törhetetlen hűségüknek, hűség ragaszkodásuk és alattvalói hódolatuk kifejezését kívánják ő eszásári és apostoli királyi felségének trónja elé juttatni. Gróf Széchenyi Miklós, győri püspök.” Az üdvözlésre Bécsből a következő távirati válasz érkezett: „Ő eszásári és apostoli királyi felsége az országos magyar küldöttség nevében II. Szilveszter pápa siremlékének felavatása alkalmával gróf Széchenyi Miklós győri püspök által sürgönyileg kifejezett hódolatot legkönyvemesebben tudomásul venni méltóztatott és szívből jövő köszönetet mond a hazafias és hűséges érzelmek lojális kifejezéséért. A kabinetiroda.”

— A bolgár király Belgrádban. Belgrádból jelentik, hogy a bolgár királyi pár Boris trónörökösével együtt májusban ellátogat Belgrádba, hogy viszonzozza Péter király szófiai látogatását. A bolgár királyi pár három napig lesz Belgrádban Péter király vendége. A királyi párnak Szófiába való visszatérése után a két trónörökös Szerbia belsejében nagyobb körutat fog tenni és valószínűleg Bulgária nagyobb városába is el fog látogatni.

— Változások a tábornoki karban. Jelentettük már a napokban, hogy a közös hadsereg tábornoki karában fontos változások fognak végbemenni. Megszüntetik a csapat főfelügyelői állást és báró Albori Jenő gyalogsági tábornok, csapat főfelügyelőt, ki hosszú ideig Bosznia fő kormányzója volt, állásától fölmentik. A főfelügyelői állás helyébe két hadsereg felügyelőt neveznek ki. Báró Albori fölmentését a hivatalos lap mai száma közli. Helyébe hadseregfelügyelőkké kinevezték lovag Frank Libor gyalogsági tábornokot és Potiorak Oszkár tábornozernagyot. A tábornoki karban ezenkívül a következő változások állottak be: Seofranz Antal altábornagyot, a 15. gyaloghadosztály parancsnokát, a 7. hadtest parancsnokságának vezetésével bízták meg; Feichter János vezérőrnagyot, a 18. gyalogdandár parancsnokát, a 15. gyaloghadosztály parancsnokává, Schikofsky Károly altábornagyot, a cs. kir. 44. Landwehr gyaloghadosztály parancsnokát, a 3. hadtest parancsnokává és grazi vezénylő tábornokká, Schemua Balázs altábornagyot, a 18. gyaloghadosztály parancsnokát közös hadügyminisztériumi osztályfőnökké, ns. Strasser Károly altábornagyot, a tiroli erődítvények szemléstét és trienti várparancsnokot a 18. gyaloghadosztály parancsnokává, báró Weigl József altábornagyot, a 3. gyaloghadosztály parancsnokát az 1. hadtest parancsnokává és krakói vezénylő tábornokká, Kusmanek Ármín vezérőrnagyot, a 65. gyalogdandár parancsnokát a 3. gyaloghadosztály parancsnokává, lovag Ziegler Alfréd altábornagyot, a 32. gyaloghadosztály parancsnokát a 6. hadtest parancsnokává és kassai vezénylő tábornokká, Fül-Griessler Andrást, az 5. hadtest parancsnokságához beosztott vezérőrnagyot a 32. gyaloghadosztály parancsnokává, Solwegeni Ján Frigyes tábornozernagyot, przemysli várparancsnokot, a legfőbb katonai törvényszék elnökévé, Terkulja János altábornagyot a 14. gyaloghadosztály parancsnokát przemysli várparancsnokká, Sagburg zu Pfeffers, Lebensogg, Gösslemb und Galló di Escalada Valtér vezérőrnagyot, a 3. lavasdandár parancsnokát, a pozsonyi levashadosztály parancsnokává, kövesházai Köess Ármín altábornagyot, a 8. gyaloghadosztály parancsnokát a tiroli erődítvények szemléstét, lauterbach Kirchbach János báró vezérőrnagyot, az 55. gyalogdandár parancsnokát a 8. gyaloghadosztály parancsnokává, Schmidt Ferenc vezérőrnagyot, a 7. tábori tüzérdandár parancsnokát trienti várparancsnokká, báró Leithner Ernő altábornagyot, halmérnök-főfelügyelőt ebben a szolgálati alkalmaztatásában tanúsított kitűnő szolgálatai újabb elismerése mellett az 5. gyaloghadosztály parancsnokává nevezte ki a király és elrendelte, hogy friedenthal lovag Pino Artur gyalogsági tábornok, saját kérelmére a nyugállományba átvéssék és neki ez alkalomból, kitűnő működése újabb elismerésül, a Lipót-rend nagykeresztjét a díj elengedésével adományozta, ns. Matt Alfréd k. hadügyminisztériumi osztályfőnök, saját kérelmére a nyugállományba átvéssék és neki ez alkalomból, kiváló működése újabb elismerésül, a Lipót-rend nagykeresztjét a díj elengedésével adományozta, ns. Steinsberg Mór gyalogsági tábornok, az 1. hadtest parancsnoka és krakói vezénylő tábornok és lovag Pfiffer Károly gyalogsági tábornok, a legfőbb katonai törvényszék elnöke egészségi okokból előterjesztett kérelmére ettől a szolgálati alkalmazástól fölmentessék.

— Masin ezredes meghalt. Belgrádban tegnap este hosszas betegség után meghalt Masin Sándor ezredes. Masin neve tudvalevőleg szoros kapcsolatban áll a szerb történelem egyik legvéresebb epizódjával, Sándor király és Draga királyné meggyilkolásával. A királygyilkosságnak ő volt az értelmi szerzője.

Masin ezredes cseh eredetű katolikus családból származott, amely a negyvenes évek elején került Szerbiába és ott a görög-keleti vallásra tért át. Apja mérnök volt és ő is erre a pályára készült, de később felesapott katonának és Sándor király alatt őrnagy lett. A királygyilkosság után megalakult Avakumovic-féle forradalmi minisztériumban az építkezési miniszteri tárczát vállalta el, aztán ezredesi rangban visszakerült a hadsereghez. 1906-ig szolgált, de akkor Edvárd király egyenes kivásására az összes összeesküvő tiszteket, köztük Masin ezredest is, nyugalomba küldték. Csakis ezután vette fel Anglia ismét Szerbiával a diplomáciai viszony megszakadt fonálát. Masin ezredest a boszói vitte az összeesküvők élére, mert megakartá törölni gyűlölt sógoránál a sok megalázást, melyben része lett, amióta Draga Masin a szerb trónra került. 1903. június hó 11-én éjjel hatoltak be a konakba az összeesküvők. Az ajtókat dinamittal felrobbantották, miközben egyik társukat Naumovic ezredest a robbanás ereje agyonujtotta. Az ajtó mögött ugyanakkor szörnyet halt az ajtó védelmezője Petrovic Lázár főhadsegőd és Markovic kapitány. Markovic-Czinczár miniszterelnök veje. A király a robbanás hangjára végiefutott a szobákban, menekülni akart, de a palota a kert felől is körül volt állva s a királyné hálószobájába menekült. Draga kinyitotta a kerti ablakot s lekiáltott a lent álló katonáknak:

— Segítsetek! Megöltek a királyotokat!

A lent álló tiszti feleletül fellőtt az ablakba a királynéra. Az összeesküvők aztán gyorsan végeztek áldozataikkal.

Mikor Masin ezredes harsány hangon tudatta a konak előtt álló 6-ik gyalogezreddel, melynek asszisztálása mellett folyt le a gyilkosság, hogy a királyné már halott, a tisztek közül néhányan felkiáltottak, hogy látni akarják. Masin ekkor társai segítségével kidobta az ablakon a királyi pár véres holttestét.

A királygyilkossággal egyidőben Markovic-Czinczár, Pavlovics és Todorovic minisztereket is meggyilkolták. A király és királyné holttestét boncolás után a földszinti lilliarózsaszobában ravatalozták föl. A királyon táborozók, a királynén feketeselyemruha volt. Érezkoporsójukon egy szál virág sem volt. A holttesteket egy temetőkoszorból, egy esendörkapitányból, két rendőrtisztből, két tisztből s néhány katonából állott. Éjjel feltüzeregykor indult a menet a konakból a Marktemplomba, ahol négy pap és két diakónus mozdított egyszerű halotti misét, amely után a koporsókat együtt a templom jobb oldalán lévő kriptába eresztették le. A királyi család temetésében a belgrádi hivatalos lap szerint a következő tisztek tüntették ki magukat: Masin Sándor ezredes, Misics Péter alezredes, Angyalkovics Mihály őrnagy és Lazarevic Luka őrnagy. Összesen tizenhét halott és tizenkét sebesült volt az áldozat, beleértve a királyt és királynét is.

— Magyar misszionáriusok kalendja. A kínai belföldi misszió társulat ma táviratilag értesítette a magyar evang. ker. misszió szövetséget, hogy tagja, Kunst Irén Ghauzhaból szerencsésen egy angol hajóra menekült, amely Hunan tartomány fővárosába, Hankauba vitte. A mentült ott a kínai hatóság védelme alatt áll. Kunst Irén Budapesten tanítónő volt és négy év óta működik Kínában, mint magyar protestáns hittérítő.

— Katonaszabadító százados. Temesvárott, mint onnan táviratozzák, ma letartóztatták Maklary Ferenc nyugalmazott századosot. Az a vád terheli, hogy katonaszabadítással foglalkozott.

— Kétszáz kilométeres repülés. Párisi tudósítónk jelenti, hogy Paulhan új rekordot állított föl tegnap. Orleansból Arcis-sur-Anbeba repült egyfolytában, amely távolság éppen kétszáz kilométer.

— Sarolta császárnéről. Sarolta császárnéről, ki évek óta teljes apátiában tölti napjait a Brüsszel melletti királyi kastélyok egyikében, az utóbbi időben aggasztó hírek kerültek forgalomba. Most azonban, mint Brüsszélből jelentik, állapota kissé javult. Hallucinációi nem oly féltelmesek, mint azelőtt és már nem réteg folytonosan, hogy megfogják mérgezni. Azért még mindig fél az emberektől; kerüli őket, tartózkodó és alakoskodó, önmagáról pedig, mint ahogyan kis gyermekek szoktak, harmadik személyben beszél. Most már újságokat is olvas és így megtudta, hogy Lipót király meghalt. De az esemény nem tett rá különösebb hatást.

— Rayes százados balesete. Rayes Károly vezérkari százados már jelentett rejtélyes balesetéről újabban a következőket derítette ki a folyamatban levő vizsgálat: Rayes százados tegnapelőtt reggel hét órakor indult sétálógyalásra s ezóta nem tért vissza. Aggódo családja vasárnap délután keresni kezdte s mikor vasárnap estig sem tért vissza, a katonai hatóságok is érdeklődni kezdtek a holléte iránt. Hétfőn reggel a 10. számú huszárezred egy 36 emberből álló lovas őrzőjára indult el a keresésére. Perezel Olivér főhadnagy vezetésével. Délelőtt tizenegy óráig hiába keresték. Akkor találták meg az első nyomát Pustapéterin. Egy ottani paraszt ugyanis elfogta a százados gazdátlanul száguldó lovát, azonban nem jelentette a csendőrségnek, hanem bekötötte az istállójába. Mikor meghalott, hogy a huszárok egy eltűnt lovat keresnek, maga jelentkezett és elmondta, hogy a lovat a halomegyházi határban fogta. A huszárok ide vágattak, átkutatták az egész határt és délután félegy óraker valóban meg is találták a századosot, aki egy fa alatt eszméletlenül feküdt már harminczegy órája. A fején hatalmas seb tátongott s a koponya több helyen volt rugások nyomán beszakadva. A huszárok bevágtattak Szent-Élőre és onnan értesítették a mentőket, akik az autómobiljukat küldték ki. A huszárok a szentléonai állomáshál várják a mentőautókat és ők kalandozták a helyszínre. Ez azonban nagy nehézségekkel járt. Az autómobil többször beleakadt a homokba és úgy kellett a huszárok segítségével kiemelni. A mentőorvosok eszméleltre térítették a századosot, aki rendkívül el volt gyöngyölve. Balesetének részleteire nem emlékezett, azt sem tudta, hogy hol van és hogyan került oda. A sérülésekből következtetve azonban valószínű, hogy a lova megijedt valamitől, levette a századosot, kinek egyik lába a kengyelben maradt. A ló egy ideig így czipelte magával árkon-bokron keresztül. Később kiszabadult Rayes százados lába a kengyelből, az eszméletlen ember fekvő maradt a földön, a ló pedig elvágatott. Rayes százados Ferenc József-rakpart 1. szám alatt levő lakásán fekszik. Sérülései igen súlyosak, állapota azonban ma már eléggé kielégítő.

— Asszonyügyvéd a haditörvényszék előtt. Párisban a haditörvényszék előtt ma első ízben szerepelt védőként egy ügyvédnő, Dr. Imarodnot hívják az ügyvédasszonyt, aki egy katonaszökevényt védett.

— Czárán Budapesten. Az alagi versenylovaglás sebesültjének, Czárán Zoltánnak állapota annyira jóra fordult, hogy ma már bezárlhatják Budapestre. Ma reggel nyolcz órakor a mentők autómobiljait küldték érte Alagra, a Reeves-nyaralóba és behozták Herczel professzornak a városligeti fasorban levő szanatóriumba. Czárán Zoltán hordágyon pontban félegykor vitték be a Herczel-szanatóriumba; vele jött a felesége és az anyósa. Czárán az utat egész jól bírta, eszméletlen volt.

— Házasság. Klein Árpád okleveles gyógyszerész eljegyezte özvegy Mátyásné leányát, Sárkát Zalaezerszegen.

Tormay Géza miniszteri segédtitkár, tartalékos honvédszázados április 21-én déli 12 órakor tartja esküvőjét Tschygl Gusztáv és neje, Szontagh Berta leányával, Lilyvel.

Pausz János e hó 17-én tartotta esküvőjét Wradslawsky Juliánával.

— Nászajándékok, jegygyűrűk legelőnyösebben Polgár Kálmán műtőés ékszertervező, Budapest, VII., Erzsébet-kört 29. I. em. szerzették be. Nagy képes album-árjegyzék bérmentve küldetik.

— A szerb trónörökös Bécsben. Bécsből jelentik, hogy Sándor szerb trónörökös tegnap odaérkezett, ahol az Imperial-szállóban lakik. A trónörökös szigorú inkognitóban tartózkodik a császárvárosban. Teljesen ott tartózkodásának nem hivatalos jellegére, látogatások, vagy fogadások nincsenek tervbe véve. Délelőtt a trónörökös kísérei, két tiszti társaságában kikocsizott és délben dejeunerre visszatért a szállodába.

— A kétes doktorátus. A már a tengeri kígyó elfogyhatatlanságával bíró Marczali-Singer ügyében a tanácsai határozatból világosan kivehető volt, hogy Singer Arturt véglegesen megfosztotta annak a lehetőségétől, hogy a budapesti tudományegyetemen a bölcsészeti doktorátust elnyerhesse. Úgy látszik, az egyetem engedett a szigorúságából, mert Sággy Gyula rektor kijelentette, hogy ez a felfogás a tanács határozatának félreértésén alapul és nem felel meg a valóságnak, mert az egyetemi tanács Singer Arturnak csak a legutolsó szigorlatát semmisítette meg. Így abban az esetben, ha Singer ezt a szigorlatát újból leteszi, a tanács nem zárja el a doktorrá avatás elől.

— Szerb kongresszusi választások. Az önálló szerbek a kongresszusba Pribicevics Valérián tanárt és Popovic Lázár orvost jelölte, akik vasárnap tartották meg programbeszédüket. A szerb radikálisok Pribicevics ellen, aki most került ki a vizsgálati fogságból és akit nagy ovációkkal fogadtak, ellentüntetést rendeztek, amely azonban nem sikerült.

— Új Hofrichter-ügy. Loisch városkában, Laibach mellett rejtélyes eset történt, mely némely részleteiben hasonlít a Hofrichter-ügyhöz. A városkában lakik a Hammerlich-familia. A háziaszony ezimére minap levél érkezett. Ebben dr. Levicknik értesítette a családot, hogy az aznapi postával kitűnő gyógyszert küldött a betegeskedő asszonynak, akinek bajáról a család háziorvosa, dr. Gregorics informálta őt. A levélben utasítás volt a gyógyszer használatára vonatkozólag. A levél-írója szigorúan meghagyta, hogy a beteg a gyógyszert este ágyában, lefekvéskor használja, még pedig egyszerre öt darabot vegyen be egy pohár vízben. A család meglepetéssel fogadta a különös levelet. A levél íróját, Levicknik orvost az asszony személyesen is ismerte és nagyon meg volt hatva annak előzetekénységétől. Kíváncsian várta tehát a küldeményt. Az orvoság aznap délután meg is érkezett. Kis üveg volt apró pasztillákkal megtöltve. Az asszony nem sejtve semmi rosszat, még aznap este be akart venni öt darabot a pasztillákból. Férje és leánya kérésére azonban elállott e szándékától és nem nyult az orvosághoz. A férj gyanusnak találta a dolgot és levelet írt Levicknik orvosnak, amelyben értesíti, hogy köszönettel visszaküldi az orvoságot, mert nevének nincsen szüksége rá. A család ámulatára harmadnap levelet írt Levicknik, aki csodálkozva adta Hammerlichék tudtára, hogy ő semmiféle gyógyszert nem küldött és levelet sem írt. Gregorics orvossal sohasem beszélt. A család megijedt és azonnal elküldte Levickniknek a gyanus levél mását. Az orvos aztán feljelentést tett az államügyészségnél. A vizsgálat megindult, de semmi eredményt nem hozott. A vegyszert vizsgálat kiderítette, hogy a pasztillákban veszedelmes patkánymérég, szénasavas barit van. A mérég egy pozsonyi vegyészeti gyárnak készítménye és az előírt mennyiségben feltétlenül halálos. A vizsgálat a legszelebb körökben folyik. Pozsony irányában is nyomoznak, mert azt hiszik, hogy a mérget a pozsonyi gyárból szerezte a tettes.

— Orvosi hír. Dr. Sipos Dezső, a Budapesti Ujságírók Egyesületének orvosa Karlsbadba utazott és működését ismét megkezdte.

— Elsüllyedt gőzös. Az „Auriga“ fával megpakott osztrák gőzös e hó elseje és másodika közt — mint megírtuk — Fiuméből Velenczébe menet Cap Promontore és Pola közt a Felonega szirtek-nél zátonyra jutott. A hajó értékes rakományát bedobták a vízbe, hogy az erősen megsérült gőzöst felszínen tartsák, de minden hiábavaló volt, a hajó elsüllyedt. Mivel a hajót a huszonöt méteres mélységből kiemelni nem tudják, vizalatti aknákkal fogják felrobbantani, hogy ne álljon útjában a Pola felé haladó hajóknak.

— **Családi öröm helyett gyász.** Frigyes főherceg és leánya, Gabriella főhercegnő, ma este Mária Krisztina, Salm-Salm hercegnő látogatására Potsdamba utaztak. Mária Krisztina hercegnő holt gyermeket szült.

— **Kikötői rendőrség Fiumében.** Fiuméből jelentik: A kikötői rendőrség szervezésére nézve az államvasutak és a városi tanács között hosszantartó tárgyalások után ma megállapodás jött létre. Az egyezmény szerint a rendőrség június elsején kikötői rendőrséget szervez és a jelenlegi 24 tagú ki- rendeltséget 50 főre emeli. A költségekhez az államvasut nagyobbszággal járul hozzá.

— **Nagy vasúti katasztrófa.** Egy Montreálból érkezett távirati tudósítás hírül adja, hogy az új Transcontingent-vasut egy vonata szörnyű katasztrófának esett áldozatul. Loomló óriási földtömegek csaknem az egész vonatot maguk alá temették. Eddigi jelentések szerint több mint negyven ember halt meg.

— **Gyújtogató tolvajok.** A rendőrség lopás és gyújtogatás miatt letartóztatta *Beteg Erzsébet* 18 éves és *Miskolci Mária* 22 éves cselédet. A lányok *Waltz György* vendéglős Aréna-ut 106. szám alatti lakásán szolgáltak. E hónap 11-én *Waltz* és családja nem volt otthon. Este hat órakor egyszerre három helyen kigyulladt a lakás. A tüzet a tűzoltók eloltották. Bebizonyosodott, hogy a lakást felgyújtották. A gyanu a cselédek ellen irányult. Az volt a gyanu, hogy a lányok azért gyújtották fel a lakást, hogy lophasanak a zürzavarban. A tűz eloltása után észrevették, hogy több ezer koronát érő ékszer eltűnt, többek közt egy ezer koronát érő fülbevaló. Másnap megtalálták ugyan a fülbevalót, de darabokra volt tördelve és a kövek széjjelszórtan hevertek a lakásban. A vendéglős feljelentést tett a rendőrségen. Amikor ezt *Beteg Erzsébet* megtudta, sirva beállított gazdájához, hogy a gyermeke Kovácsitepen haldoklik. A detektívek azonban figyelték a leányt, utána utaztak Kovácsitepre és megtalálták a lakásán az ékszerekről szóló zálogjegyeket. Kiderült ugyanis, hogy *Beteg Erzsébet* az ékszereket átadta kedvesének *Balla János* pincérnek, aki elzalogosította. Az ékszerek másik részét pedig *Miskolci Mária* magánál rejtgette. *Beteg Erzsébet* beismerte a lopást és gyújtogatást, de azt vallotta, hogy az egész büntényt *Miskolci Mária* rendezte. A leányokat gyújtogatás és lopás miatt, *Balla János* pincéért orgazdaság miatt letartóztatták.

— **Szerencsétlenül járt násznép.** Marburgban nagy szerencsétlenség történt egy esküvő után. Az új pár a Szent Georgina-templomból a lakodalmass néppel nyolcz kocsin indult haza Luppenbergbe, mikor az országuton az első kocsi lovai megbokrosodtak és a szekeret egy mély árokba fordították. Az utána következő öt kocsi oly sebesen hajtott, hogy valamennyi felborult, csak a két utolsót sikerült idejében megállítani. A lakodalmass nép a kocsik alá került és a rugdalózó lovak is sok embert megsebesítettek. Akárhány asszonynak, férfinak keze, lába törött el és a lakodalmass nép legnagyobb részét be kellett vinni a marburgi kórházba.

— **A korteskedő esperes.** Léka községben Popp Károly postamester házán nem engedte kütüzni a néppárti zászlót, amiért Heisz Mátvás esperes, a néppárt egyik főembere keményebb hangon megszólta a postamestert, aki szóváltás közben arculütötte az esperest. Erre verekezés támadt köztük és csak a befutott szomszédoknak sikerült őket szétválasztani. Az ügy a bíróságnál nyert folytatást.

— **Az összenőtt ikrek gyermeke.** Közöltük, hogy Prágában a Blasek Jozefa és Róza nevű összenőtt ikerpár egészséges gyermeknek adott életet. Erről a rendkívül érdekes szülésről az alábbi tudósítás érkezett ma Prágából: Tegnapelőtt délután az ikernővérek bevallották eddig gondosan őrzött titkukat. Elmondották, hogy mindketten szerelmesek voltak impresszáriójukba, aki azonban Róza iránt nagyobb hajlandósággal viseltetett és akinek azt is megígérte, hogy gondoskodni fog arról, hogy nőül is vehesse. A nővérek nem sok hitelt adtak ennek az ígéretnek, sőt most mindketten kijelentették, hogy sohasem szándékoznak férjhez menni. Ez a legújabb beismerés természetesen megdönti Jozefa eddigi állítását, amely szerint ő nem tudott volna semmit nővére állapotáról. Az orvosokat különösen az a körülmény érdekli, hogy Blasek Rózának, az újszülött gyermek anyjának testhőmérséke két fokkal magasabb, mint teljesen egészséges nővéreé. Dr. Kukula, a prágai sebészeti klinika elnöke különben tegnap erről és az ikernővéreken mutatkozó egyéb feltűnő eltérésekről előadást is tartott és kijelentette, hogy az érdekes jelenségről külön röpiratban a nyilvánosság előtt is beszámol. Dr. Moravek, a klinika első asszisztense az eseményről így nyilatkozott:

— A Blasek-ikerpár már hónapok óta kezelésünk alatt áll a klinikánkon. Szombaton éjjel tizenegy órakor értesítettek engem. Én azonnal a kórterembe siettem, ekkor azonban már a szülési folyamat megindult. A tizennyolczéves Blasek Róza egy epészséges fiúgyermeknek adott életet. A szülés egészen normális lefolyású volt. A csecsemő elsődleges helyzetben volt, így az egész folyamat könnyű volt. Az anya és a gyermek jól vannak. A szülést kiállott Róza mellé kapcsolódott ikertestvérpár szintén igen jól érzi magát. Egyáltalában nincs irritálva attól, hogy a melléje kapcsolott nővére szült és most beteg. Azt hisszük, hogy baj nem lesz. Az ikernővér nem tud semmit az eseményekről, az előzményekről nem nyilatkozik, viszont a szülés folyamatáról azért sem tud, mert akkor elaltattuk.

— **Halálugrás a negyedik emeletről.** Egy fiatal urileány dobta el magától az életét. Ma délután háromnegyed négy órakor az Andrássy-ut 29. számú ház negyedik emeletéről az udvar közepére vetette magát Székely Iona, Székely Lipót fényképész leánya. A szerencsétlen leány szörnyethalt. A huszéves leánynak múlt évben halt meg az édesanyja, azóta buskomor volt és idegbajos lett. Holnap édesatyja Pöstyénre akarta vinni és tegnapelőtt Székely Iona még künn volt édesanyja sírjánál, ahonnan kétségbeesve és nagyon leverten tért haza. Ma délután atyjának a negyedik emeleten lévő fényképészeti műtermében tartózkodott s egy őrizetlen pillanattal az ablakon át leugrott az udvarra. Az előhívott mentők már csak a beállott halált konstatálhatták. Holttestét bevitték a törvényszéki orvostani intézetbe.

— **Epileptikus tolvaj.** A rendőrség ma délelőtt letartóztatta *Hoffmayer Károlyné* prágai illetőségű 32 éves varrónőt. Ez az asszony hivatásos tolvaj, aki jómódu ur családoknál vállal munkát, egy-két napig dolgozik s ezalatt összelop mindent, ami kezébe akad és eltűnik. Eddig több mint nyolczvan panasz érkezett ellene, de a rendőrség nem tudta elfogni. Tegnap végre ráakadtak a Hársfa-utca 14. számú házában lévő lakásán. Legutóbb egy helyen 5000 korona értékű ékszert és ruhaneműt lopott. A rendőrségen epileptikus roham fogta el, ami egész délelőtt tartott. A tolonczházi kórházba szállították.

— **A berlini nagy munkáskizárás.** Közöltük, hogy a berlini építkezési vállalkozók az építkezési munkásokat kizárták. A munkáskizárás óriási méretű. Berlinből ugyanis azt jelentik, hogy a kizárt munkások számát közel kétszáz ezerre becsülik. Eddig mintegy ötmillió márka betéber a veszteség. Egész Németországban szünetel az építkezés.

— **Szerelmi dráma Hágában.** Ryswirthban, Hága mellett véres szerelmi dráma történt, amelynek szereplői a főváros két előkelő családjának tagjai. *Jonker von Simonkaven* 25 éves egyetemi hallgató, *Vilma* királynő kamarásának fia agyonlőtte *Walter* dugaszoló gyáros 20 éves feleségét. *Walter* most Amerikában van s az ő távollétében neje viszonyt kötött a kamarás fiával. Az asszony menten meghalt, aztán a fiatal ember is golyóztott a szájában s aligha fog fölépülni. A véres eset nagy szenzációja Hágának.

— **Fegyenczöl — poéta.** A Minnesota-állambeli St. Paulban szabadbozsátottak egy gonosztevőt, aki betörésért 10 évi fegyházra volt elítélve. A fegyencz a börtönben költeményeket írt, amelyek nyilvánosságra kerültek és nagy feltűnést keltettek. Most hát szabadlábra helyezték a nagytehetségű költőt, hogy az irodalom el ne veszítsen egy óriási zsenit.

— **Sikkasztó rendőrtisztviselők.** Crajovában a rendőrfőnökkel együtt majdnem valamennyi rendőrtisztviselőt felfüggesztették állásától, mert kiderült, hogy sikkasztásokat, csalásokat s egyéb visszaéléseket követtek el. A rendőrfőnököt le is tartóztatták. Bebizonyosodott, hogy a rendőrtisztviselők megvesztegettették magukat a főleg oly módon szereztek sok pénzt, hogy ahányszor az ügyesség letartóztatási parancsot adott ki, a rendőrtisztviselők idejekorán jó pénzért értesítették az illetőket és szökni engedték.

— **Tettenért leánykereskedő.** Krausz Adolf vidéki fűszeres eladta boltját és a jobban jövedelmező leánykereskedelmi pályára lépett itt, Budapesten. Legutóbb Szatmárról csal fel egy szegény cselédeányt, *Juhos Etelt*, Berlinbe akarta szállítani. A rendőrség azonban rajtaütött épp akkor, a midőn utra akart kelni vele. Letartóztatták.

— **Halálozás.** Fájdalmas csapás érte *Illés Józsefet*, az *Ujság* kiadóhivatali igazgatóját és családját. Huszonháromeves *Mihály* fiuk nagy reményekkel bíztató fiatalágában vasárnap meghalt. Ma temették nagy részvét mellett a rákoskeresztúri izr. temetőben. *Pósfalvai Tulok* Benő földbirtokos, volt országgyűlési képviselő életének 60-k évében Szombathelyen elhunyt.

Hajnal Vilmost, a kereskedelmiügyi minisztérium hirtelen elhunyt osztálytanácsosát, csütörtökön délután három órakor temetik a budai farkasréti temető halottasházából.

Simon András 48-as honvéd 83 éves korában Mezőberényben meghalt.

Örv. *Schrantz* Györgyné, szül. Hánkiss Erzsébet 64 éves korában Szentesen meghalt.

Bartha János 48-as honvéd 83 éves korában Marosvásárhelyen meghalt.

Weissberger Károly e hó 13-án 73 éves korában meghalt Budapesten.

Schweiger Gyula 78 éves korában meghalt. Dr. *Schweiger* Pál képviselőházi tisztviselő és orvos az elhunytban édesatyját gyászolja.

Oláh Miklós, a szarvasi ág. hitv. ev. főgimnázium és tanítóképzőintézet tornatanára e hó 16-án életének 57. évében meghalt. Az elhunyt kiváló szakember volt a tornapedagógia terén és növendékei az országos tornaversenyeken mindig feltűnést keltettek. Különösen a Rákóczi-indulóra lejtett rudas táncszal arattak nagy fetszést, amelynek az elhunyt volt a tervezője. Húla széles körben kelt mély részvétet.

Hidég István kir. törv. bíró 48 éves korában meghalt.

Markbreit Sándor földbirtokos, Jász-Nagy-Kun-Szolnokmegye törvényhatósági bizottságának tagja és a tiszavárkonyi ref. egyház főgondnoka e hó 17-én 56-ik évében elhunyt. Temetése ma reggel volt a tiszavárkonyi ref. egyház templomából.

Aradi Antal ügyvéd április 18-án 73-ik évében elhunyt Budapesten.

Gyenes Sándor, a nagykanizsai kir. törvényszék bírja 39 éves korában Nagykanizsán meghalt.

Kökénymindszenti *Nemes* János, volt 48-as honvéd 97 éves korában Alsósziden meghalt.

Földbirtokosok 4%—4½% alapon kaphatnak tőkekamat törlesztéses kölcsönt, a birtok-érték 65—75%-a erejéig. Régi és bármily bonyolódott tartozások konvertáltak. — Telekkönyv-kataszter küldendő. **Teljesen díjtalan értesítés 48 óra alatt.**

Tisztviselő- és Jelzalog-Kölcsön Részvénytársaság, Budapest, Erzsébet-körut 22. szám

x Szép a bajusz Hajdusági pedrövel.
 x Fodor-féle vívóterem a Koronaherceg-
 utca 3. szám alatt a főváros legnagyobb és legjobban
 felszerelt torna- és vívóterme. Különös gond fordítatik
 a gyermektorna- és vívásra.
 x Bob hashajtó a legkellemesebb. 10 fillér.

A mesemondó — tornászok.

— A budapesti kis iskolások életéből. —

Kint a Rákosmezőn repülőgépek kattognak. A madárral iparkodik versenyre kelni a modern haladás embere. Bent az aszfalttal beborított fővárosi utcákon a villamos kocsi bugva kergetik egymást. Automobilk kerengenek, száguldoznak mindenfelé. Halad, szalad, tusakodik itt minden épkézláb ember a kenyérért, előbbrevitekért a szegény elmaradott országnak.

Az utcák szélén bajlógó fák is hervadtabbak itt... Vidéki emberek szemével, felfogásával nézve olyan porosnak, olyan prózainak látszik itt minden. Nem is képzelné senki, hogy itt még a mesemondásra is jut idő, hogy ebben a forgatagban még a jó falusi élet kedves mesemondójának is jut szerepe. Pedig itt is vannak mesemondók.

A mesevilág varázsos sugarai átragyognak a fővárosi szűk utcák nyomott, homályos levegőjén is. Vannak, idefent is vannak mesemondók. Egy kedves kis eset jellemzően bizonyítja ezt. Jellemző és némileg furcsa a fővárosi mesemondás esete. Jellemzi a fővárosi kis iskolás gyermekek különösen kialakult életét, saját külön gyermekvilágát is.

Az elemi iskolába jár, még pedig annak is a negyedik osztályát járja a mi kis barátunk, akitől a mai sportolás világban eléggé magyarázható és érthető érdeklődéssel tudakolta az édes apja:

— Fiacskám, hát tornázni szoktatók-e?

— Hisz minékünk tornatermünk sincsen! — felelté lemondólag a fiu.

— Mán hogyné lenne? — bizonygatta csodálkozva az apa, hiszen a bizonyítványokban be van véve a tornaszat is! Látom, fiacskám, te is jelest kaptál belőle.

A gyermek elnevette magát:

— Apuskám! Hisz azt csak úgy írták bele. Mi nem szoktunk tornázni...

— De hát akkor mit csináltak a tornázás órája alatt?

A mi okos kis barátunk arca vidám mosolyra derült.

— Mit csinálunk? ... Hát mesét mondunk!

— És aki nem tud mesét mondani, fiam?

— Haha, apuskám, kacagott a gerlehangu fiucska, hát aki nem tud mesét mondani, az kettős jegyet kap a — torrából...

Az apus ugyan nagyot rézett erre a furcsa, no legalább is furcsa, tanítási tandra... De azután mégis megvizsgáltadott, hogy ime vannak, Budapesten is vannak mesemondók.

Tipegő, kacagó fehérgalambjai a budapesti elemi kis iskolának.

Nyiltter.

8 rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Megérdemli rossz hírét

Ez a szeszélyes hónap és minden embernek van rá oka, hogy az egészséget féltsa tőle. Ezeket a veszedelemeket azonban el lehet kerülni Fay valódi szőzeni ásványpasztilláinak rendszeres használatával. Így el lehet kerülni a meghűlést, a megelvést pedig meg lehet szüntetni, azokivül megmarad az a jóleső gondolat is, hogy a pasztillák a szervezetnek is használnak. Fay valódi szőzeni pasztillája 1 korona 25 fillérért minden idevágó üzletben kapható.

Főképviselő Magyarországon és Ausztria részére: W. Th. Guntzert es. és k. udv. szállító Wien. IV/1. Grosse Neugasse 17.

Révfülöpön

a Balaton zalai partján, ugy a vasuti, mint a gőzhajó állomás közelében egy teljesen felszerelt nyaraló öt szobával és tartozékaival kiadandó. Tudakozódás Révfülöpön a vendéglősnél, vagy Budapestben IV. ker., Molnár-utca 24. a ház mesternél

SZINHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

(*) **Karikaturák.** A „Könyves Kálmán” internacionális kiállítása keretében négyszázhatvan karikatúrát mutat be. Négyszázhatvan karikatúra kicsit sok, elfárasztja a nézőt és kényszeríti az embert, hogy csak azokat vegye észre, akik észrevétetik magukat. A kiállítás nagyon becsületes színvonalán felül kiemelkednek: *Feiks Jenő, Herman Lipót, Major Henrik, Pólya Tibor, Vadász Miklós, Vészi Margit és Paulini Béla*, a magyarok közül; a külföldiek csoportjából főleg *Pascim* (francia), *Stern S.* (német) és *Veber Jean* (francia) válnak ki. Igazi meglepetést a magyarok közül csak kétfőn kellettek. *Herman Lipót* az egyik, aki valamennyi kiállított karikatúráján egy erős egyéniség önmagához való következetességét mutatja. A férde szög, ahonnan a maga világát nézi, sohasem hajlik mások jól bevált példái felé; témáiban és kifejezési eszközeiben is mindig eredeti és egyéni. Egészesen humor soha sem hagyja el és az élet pervers jelenségeiből is csak az érdekli, ami harmonikus művészetével, vagyis, ha a litteraire téma porverzítésát a vonalak és színek nyelvén, ez utóbbiak értékének javára tudja illusztrálni. Kétfőn ábrázolja a mozgásnak, mindig groteszk, ötletes és dekoratív. *Pólya Tibor* karikatúráin szelid és nobilis humor ömlik el, nem keresi a végtelket; önkritikájával mindig temperálni tudja magát és éppen ezzel gyakran olyan feszítő hatást tud elérni, mely kárpótol minden excentricitását. Nyugalom van a karikatúráin, ebben a nyugalomban azonban benne vibrál a rajz szellemessége és a művész intervenciója. *Feiks Jenő* utolsó kollektív kiállítása óta nem hozott újat; értéke változatlan, amivel dicsegni véljük őt. *Vadász* ezuttal is minit szellemes vonal-causour mutatkozik be. Rajzai közül többet már az Asiatéan Beurrelből ismerünk. Ami új, az is konglomerált egyéniségének virtuóz képességeit és alkalmazkodó tehetségeit dicséri. *Vészi Margit* jobbra külföldi szinészek és színésznők karikatúráit adja. Most is ötletes és karakterisztikus. *Major Henrik* különösen Szász Zoltán fejével szívesen elismerésre, *Paulini* pedig több bizzar kartonjával. A külföldiek közül *Veber Jean* nagy kollektívával szerepel. Részleteiben is finom, romban és színben naiv rajzai bizonyára hamar népszerűek lesznek. *Veber* főleg a nyárspolgári élet típusait karikaturázza s gyekszik ennek a világnak technikájával is kifejezést adni. *Pascim*, a csehből francziává vedlett karikatúrista, egyetlen rajzzal szerepel. Ezen az egyen azonban nyomban ráismerhetünk művészetére: a detaillos finom izlésű értelmezésére, s a kompozíció egységére, mely a maga monumentálisára érvényesíti a részleteket. *Stern* azokhoz a németekhez tartozik, aki mindent a francziától vesz át. Amit azonban *Stern* hozzá tesz, finom stilizáló képessége, s ami *Stern* hozzá tesz, finom stilizáló képessége, s a színben *Stern* az átlag németektől különbözik. A kiállítás, melynek bizonyára szép sikere lesz, holnap nyílik meg a nagyközönségnek. Hétköznapokon egész nap, vasár- és ünnepnapokon déli 1 óráig hatvan fillér belépődíj mellett.

(*) **Művészeti alapítvány Szinyei-Merse Pál nevére.** Előkelő művészek és műbarátaink körében az az eszme merült fel, hogy európai hírű mesterünknek: Szinyei Merse Pálnak, a Képzőművészeti Főiskola igazgatójának legújabb németországi dícsőséges sikereit maradólag meg kell örökíteni. A mozgalom vezetői: *Ferenyzy Károly* festő tanár, *dr. Jánossy Béla*, az ismert műbarát és *dr. Lázár Béla* esztétikus egyhangulag a magukévá tették *Várdai Szilárdnak*, a főiskola másik igazgatójának azt az indítványát, hogy Szinyei sikereinek megörökítésére társadalmi gyűjtés útján egy a mesterről elnevezendő alapítvány létesíttessék, amelynek kamatait a főiskola legtehetségesebb festőművész növendékei között fognak kiosztani. *Dr. Majovszky Pál*, a kultuszminisztérium művészeti ügyosztályának titkára kétszáz koronával járult hozzá. A bizottság szerdán este hét órakor alakul meg a Fészék, művészek klubjában és beszéli meg a teendőket. A vezetők az értekezletre ez uton is tisztelettel hívják meg a mester nagyszámú tisztelőit.

(*) **A „Táncos huszárok” Berlinben.** *Rajna Ferenyzy és Szirmai Albert* „Táncos huszárok” című népszerű operettje, mint már megirtuk, a berlini Theater des Westens-nek lesz a legközelebbi újdonsága. Monti igazgató elsőrendű szereposztásban hozza színre a magyar darabot s a legapróbb részletekre kiterjedő gondoskodást fordít a kiállítására és rendezésére. A bemutató e hó 23-ára volt kitűzve, de hogy minél tökéletesebb legyen az előadás, e hó 30-ára halasztották el.

(*) **Apache-darab Párisban.** *Bernard Tristan és Athis Alfréd* „Costand des Epinettes” című háromfelvonásos darabjának szép sikere volt a párisi Vaudeville-ben. Az újdonság részben az apache-ok, részben a színésznép világában játszódik.

(*) **„Az obsitos” temesvári bemutatója.** *Krecsányi Ignác* a közeli kapuzárás előtt még érdekes újdonsággal kedveskedett a temesvári közönségnek. Bemutatta „Az obsitos”-t, *Bakonyi és Kálmán* szép operettjét. A teljes „fehér” darab első felében kissé limonádésan hatott, de a siker jelenésről-jelenésre fokozódott, amiben nem csekély része volt a kitűnő előadásnak. *Haraszthy Miczit* átértett, művészi alakításáért egész este zajosan ünnepelte a közönség, melynek kellemes énekelt dalaival kedves meglepetést szerzett. *Bánházy Teréz* játékát is teljes elismerés illeti, valamint a többi szereplő: *Albert Erzsébet, Mihályfi Julia, Latabár, Vajda* stb. szintén jól megállta a helyét.

(*) **Márkus Emilia növendékei.** A Nemzeti Színház művésznője, *P. Márkus Emilia* asszony jövő szombat mutatja be első ízben a fővárosi közönségnek tanári és színészevelői képességeit. A Rákosi-féle színésziskola vizsgáti előadásán, amely rendkívül megszégyenítő helyekkel szombat délután lesz a Magyar Színházban, az ő növendékei fogják eljátszani a „Kameliás hölgy”-et, *Dumas* drámáját, a mesternőnek magának is leghíresebb szerepét.

(*) **A veneziai műkiállítás.** *Gróf Zichy János* közoktatásiügyi miniszter a veneziai nemzetközi művészeti kiállítás magyar csoportjának a rendezését ezuttal *Nádler Róbert* festőművészre, a Képzőművészeti Főiskola tanárára és *Paur Gézára*, a Képzőművészeti Társulat műtárolására bízta. A rendezők már hozzáfogtak a munkájukhoz és így a magyar csoport a 24-iki ünnepélyes megnyitásra teljesen készen lesz.

(*) **A Ferenyzy István-féle ösztöndíj.** *Gróf Zichy János* közoktatási miniszter a Ferenyzy István nevére alapított kétfézer koronás állami szobrászművészeti ösztöndíjat, a Képzőművészeti Tanács javaslatára, *Radnai Béla* szobrásztanár jeles tanítványának, *Cser Károly* főiskolai növendékének ítélte oda.

(*) **A budavári Mátyás-muzeum.** A budavári koronázó Mátyás-templom újjáépítése alatt a régi kriptáuregekből és földalatti sírokból sok köemlék, faragvány, vas, bronz és másfajta tárgy került felszínre. Ezeket az ereklyéket és műtárgyakat a Halászbástya toronyépületében helyezték el, ahol azok a bástyaórnl való jelentkezés után megtekinthetők. A külföldi és vidéki látogatók nagy érdeklődéssel nézik e régiségeket, amelyek alapját képezik a majdan létesítendő Mátyás-muzeumnak.

FŐVÁROS.

(*) **A kerekkes koresolyák.** Az utóbbi időben a főváros sétáterein, de különösen a belvárosi utcáin nagyon lábra kapott a kerekkes koresolyák divatja. Fel nőttek és iskolásnövendékek kerekkes koresolyákon száguldanak végig a Kossuth Lajos-utczán, a korszón és a Dunaparton, éppen akkor, amikor a helyeken legtöbb a sétáló és legnagyobb a forgalom. Nincs nap, hogy ezek a száguldozó koresolyázók valakit el ne ütnének és ilyenkor botrányos jelenetek játszódnak le a legelőkelőbb sétahelyeken. Több fővárosi bizottsági tag most lépést tett a fővárosnál a kerekkes koresolyázás korlátozása, illetőleg a belső területekről való kitiltása iránt.

(*) **Ajánlat a főváros aviatikai díjára.** A „Generali biztosító társaság” ma édeskes biztosítási ajánlatot tett a fővárosnak. A közgyűlés, mint megirtuk, vállalkozott arra, hogy a nyár folyamán Budapesten tartandó nemzetközi repülőversenyek kiadásainál esetleg mutatkozó veszteségeket kétszázötvenezer koronáig fedezze. Vállalkozott azért a főváros, mert az egész terv máskülönbben nem jöhetett volna létre. Másrészt pedig a fővárosnak nagyon is érdekében áll, hogy egy ilyen nagyszabású nemzetközi látványosság Budapesten menjen végbe. Ez a kétszázötvenezer korona

obligó a fővárost mindenesetre köti. Ennek a biztosítására vállalkozott most a Generali biztosító társaság a következő ajánlattal: Ha a főváros harmincezer korona biztosítási díjat fizet, akkor a társaság az előálló veszteség 80 százalékát téríti meg. Ha a főváros ötvenezer korona biztosítási díjat fizet, akkor a társaság az előálló veszteség teljes összegét fizeti a fővárosnak. Az ajánlatot, amely természetesen föltételezi a verseny rendezésével járó kiadások és bevételek pontos elszámolását, legközelebb tárgyalja a tanács.

(A kiütéses tifusz. Tegnap sem volt új beteg, sőt a megfigyelőbe sem vittek be senkit. A megfigyelőből tegnap hét beteget bocsátottak el, mert kitűnt, hogy nem tifuszosak. A pozitív betegek közül is egy egészségesen hagyta el a kórházat. Ma 19 nő és 29 férfi pozitív beteg, a megfigyelőben pedig 5 nő és 10 férfi van.

(A jövő évi választók. A központi választmány pénteken tart ülést, amelyen megállapítja a jövő évi képviselőválasztók névjegyzékét. A névjegyzéket azután közszemlére teszik ki.

EGYESÜLETEK.

(—) A F. M. K. E. évnegyedes gyűlése. A Felvidéki Magyar Közművelődési Egyesület, dr. Gyürky Géza elnökle mellett, ápril 18-án megtartotta évnegyedes gyűlést. Miután a gyűlés elhatározta, hogy gróf Zichy János vallás- és közoktatásügyi minisztert hivatalba lépése, Baross Jusztin alnököt pedig kitiűntése alkalmából üdvözli, Clair Vilmos főtájtár elterjesztette az elnökség jelentését. A nyitrai közművelődési ház építésére főlveendő 300,000 koronás kölcsön ügyében az egyesület befejezte tárgyalásait a Magyar Jelzálog-Hitelbankkal s kölcsön törlesztési tervzetét jóváhagyás céljából a miniszter elé terjesztette. Az anyagi viszonyok egyre javulnak és a folyó évben teljesen eltűnik a számadásokból a törzsvagyonhiány. Apróbb kulturális ügyek elintézése után elhatározta az Egyesület, hogy az őszön Reviczky Gyula vitkőzi szülőházát emléktáblával jelöli meg, idei évi közgyűlést pedig Érsekújvárott tartja meg.

(—) A D. M. K. E. gyűlése. A Délmagyarországi Magyar Közművelődési Egyesület igazgatója Szegeden a D. M. K. E. székháza tanácsstermében Perjessy László elnöklése mellett ülést tartott. Gallowich Jenő főtájtár referált a D. M. K. E.-nek számos nagyfontosságú új kulturális ténykedéséről. Perjessy László alnök referált a D. M. K. E. szabaddal osztálya által létesített iparművészeti iskola nagy sikeréről és bejelentette, hogy az egyesület az Oregás Magyar Háziipari Szövetség közreműködésével pünkösdkor Budapesten dél-magyarországi jellegű háziipari kiállítást rendez. Megállapították a zárószámadást és a költségvetést és végül elhatározták, hogy az egyesület legközelebbi közgyűlést Verseczen tartják meg.

(—) A Magyar Izs. Kézmű- és Földmívelési Egylet választmánya dr. Kohner Adolf elnöklésével ülést tartott. A napirend előtt az elnök fájdalommal emlékezett meg arról a veszteségről, amely az egyesület választmányát Barber Adél, a hölgybizottság buzgó tagjának elhunytával sújtotta. A napirend főtájtára a kertészképző-telep szervezésére kiküldött végrehajtó-bizottság jelentése volt.

(—) A Zion Önségélyző- és Jótékonyági Egylet tegnap tartotta ötvenkilencedik rendes közgyűlést Ruttkai Miksa elnöklésével. Az elnök röviden vázolta a múlt év eseményeit. A számvizsgálók jelentésének felolvasása után a mérleget egyhangulag tudomásul vették. Szintugy egyhangulag adták meg a kezelésnek a felmentést és fejezték ki úgy az elnöknek és az igazgatóságnak, mint az orvosi és hivatalnok karnak a közgyűlés köszönetét. Hat számvizsgálónak az 1910. évről történt megválasztása után az elnök a közgyűlést bekezesztette.

(—) A Feministák Egyesülete f. évi április hó 20-án, szerdán délután hat órakor tartja az egyesület helyiségében (V. Mária Valéria-utca 12) rendes évi közgyűlést.

Fontos feladat.

Igen fontos feladatnak tekintem elosztani a hölgyek körében szórva-nyosan még fennálló balhítet, hogy csak a külföldi szépitőszerek érnek valamit. A külföld leghíresebb készítményei is háttérbe szorulnak Kerpel nagyszerű fínomítószerei mellett. Oly meggyőző és ez, melyet nemcsak én de sok ezer urihölgy rendületlenül követ.

1 Kerpel-kézfínomító 60 fill. 1 Kerpel-arczfínomító 2.40 K. 3 Kerpel-hőrfínomító szappan 1.30 K. Kerpel-gyógytár, Budapest, V. ker., Lipót-körút 28/9. szám.

TÖRVÉNYSZÉK!

§ A Kuria új másodelnöke hivatalában. Dr. Vavrik Béla a királyi Kuria új másodelnöke ma vette át új hivatalát s ugyancsak ma elnökölt először a Kuria első büntető tanácsában.

§ A parlamenti botrány. A budapesti ügyészségnek a parlamenti inzultusok tárgyában közölt vádiratára vonatkozólag dr. Zakariás János v. országyűlési képviselő ma a következő nyilatkozatot teszi közzé:

„A kir. ügyészségnek a napilapok szombati számában közölt vádirata szerint két előttem ismeretlen tanu állítolag azt vallotta, hogy a március 21-iki ülésen én egy fémtárgyat is dobtam gróf Khuen-Héderváryra. Ezzel szemben újolag is szükségesnek tartom kijelenteni, hogy ez valótlan. Én előbb a napirendet, azután a füzött hárszabályokat és végül egy törvénykönyvet dobtam Khuen felé. Az egész idő alatt a terem közepén levő asztal — a Ház asztala — mellett állottam, amelyen köztudomás szerint nincs is fémtárgy. Ezt a közvélemény tájékoztatására és az igazság érdekében tartom szükségesnek kijelenteni, nem pedig védekezésül a vádirat ellen, mert védekezni csak egyedül illetékes bíráim: a parlament előtt akarok. Dr. Zakariás János.”

§ Ügyvédek sajtópöre. Dr. Benesik László és dr. Nyiry Kálmán mezőturi ügyvédek három évvel ezelőtt elkekeredett harcot vívtak egymással. A sajtóközlemények miatt kölcsönösen rágalmaszói és becsületsértési sajtópereket indítottak egymás ellen. A büntető törvényszék vádatanása mindkét ügyvédet vád alá is helyezte és tekintettel arra, hogy dr. Benesik László megyei bizottsági tag is, ügyének letárgyalását a budapesti büntető törvényszék esküdtbírósa elé utalta. Ma lett volna ebben a rágalmaszói sajtóperben az esküdtbírósi főtárgyalás, a két ügyvéd azonban időközben kibékült és a tegnapi nap folyamán közös kérvényben bejelentették, hogy ügyüket egymás között békésen elintézték és panaszukat kölcsönösen visszavonják. A bíróság ennek következtében a további eljárást megszüntette.

§ Megölte a testvérét. Ifj. Medveczky János boldogi lakos örökségi czivódás közben zsebkésével hasbaszúrta a testvérét, Andrást. A szúrás a balhas táján érte Medveczky Andrást, aki hashártyagyulladás következtében azután meg is halt. A merénylő testvérét, Medveczky Jánost letartóztatták és a pestvidéki törvényszék esküdtbírósa ma itélkezett fellette Rónay Kamil elnöklésével halált okozó súlyos testi sértés büntetése miatt. A tárgyaláson a vádlott tagadta bűnösségét és azzal védekezett, hogy bátyja az udvaron öt ránczigálni kezdte és ittas állapotban, önvédelemből szúrta meg. A vádlottnak ezt a védekezését a kihallgatott tanuk megzafolták. Dr. Publik kir. ügyész vádbeszéde után az esküdtek bűnösnek mondták ki Medveczky Jánost a halált okozó súlyos testi sértés büntetéseben s ezen marasztaló verdikt alapján a bíróság a vádlottat hat évi fegyházra ítélte. Az ítélet ellen a védő semmisségi panaszszal élt.

§ A színigazgató büne. Berlinben szenzációs bűnapört tárgyalt a kerületi törvényszék ma délelőtt. A vádlott dr. Zickel Márton, a Lustspielhaus igazgatója, aki ellen a rendőrségen több színész nő feljelentést tett, hogy visszaél helyzetükkel s kényszerítette őket erkölestelenségre. A színigazgató védője arra kérte a bíróságot, hogy rendeljen el zárt tárgyalást, a törvényszék azonban, noha az ügyész is a nyilvánosság kirekesztését kívánta, úgy döntött, hogy eleinte nyilvános lesz a tárgyalás és esetröleetre fog határozni, valahányszor a közönséget eltávolítja. A mai tárgyaláson Fels kisasszony esete volt szóban. Ez a feljelentő énekesnő adatokkal bizonyította be, hogy a színigazgató visszaélt hatalmával és nemcsak hogy nem adta ki neki fizetését, de még megtakarított pénzt is apránként kicsalta. A következő tanu báró Hochbergné, a színház egy művésznője volt. Szemébe mondta az igazgatónak, hogy milyen galádul bánt vele és Zickel kénytelen volt beismerni eljárását. A tárgyalást azután újabb bizonyítékok beszerzése végett elhalasztották.

§ Halálra ítél gyilkos. Prágában a törvényszék ma kötél általi halálra ítélte Srb József gyári munkást, aki a múlt év október havában meggyilkolta és kirabolta Cerny-Barthak dohánytözsdetulajdonosnőt.

SPORT.

Bécsi versenyek.

— Hatodik nap. —

A Cobenzl-dij-ban multkori remek formája után Fortunát pártolták elsősorban, de fogadták Jungfer-t és Málínká-t is. Azonban míg a két utóbbi közül Jungfer győzött szép finish után Málínka és Carafa ellen, melyek holtversenyt futottak, a John o'Gaunt-kancza még helyet sem kapott.

A nap legszebb futama a Pardon-handicap volt. Hét lovat nyergeltek fel benne. Egyenlően fogadták Rouquin-t és Kamp-ot. A verseny sorsa tényleg a két telivér közt dőlt el, még pedig a Batthyány-ló javára, mely rendkívül heves küzdelem után nyakhosszal utasította a második helyre Kamp-ot, némi elégtételt szerezve győzelmével passzionátus gazdájának, a Przedswitben történt gyászos szereplésért. Harmadik rövid fejhosszal Kalina lett s így nagyra kell értékelnünk Rouquin győzelmét, mert jó lovakat hagyott maga mögött.

Az Achilles II.-verseny-ben ma még egy Trial-Stakes-kandidátus mutatkozott be: Nagy ur s tetszetős formában történt győzelmé után benne véljük Trafalgar legerősebb ellenfelét.

Szenzációt csak egy győzelem keltett, a Nyeretlen háromévesek versenyében, ahol Galega nyert. Győzelmét a gévek huszonkilencszerezes pénzzel honorálták.

Részletes eredmény a következő:

I. Erdbergi díj. Díj 3000 korona. Táv. 1300 méter. 1. Hg. Lubomirski L. pm Kartacz 54 kg. (Korb). 2. Szemere M. pm Ibykus 54 kg. (Byk). 3. Dreher A. sher Ammergau 52½ kg. (Hotár). Könnyen ötnegyed hosszal nyerve, két hosszal harmadik. Tot.: 10:23.

II. Achilles II. verseny. Díj 3000 korona. Táv. 1600 méter. 1. Egyedi A. 36 sm Nagy ur 51 kg. (Miles). 2. Br. Springer G. 36 sm Pantagruel 51 kg. (Fergusson). 3. Egyedi L. 46 stpk Sympathy 61½ kg. (Lukácsi). Futott még: Vöröskirály. Könnyen félhosszal nyerve, két és fél hosszal harmadik. Tot.: 10:26, 20:24, 23.

III. Gobenzl-dij. Díj 6000 korona. Táv. 2000 méter. 1. Negropontes Gy. pk Jungfer 51½ kg. (Hewitt). 2. Lossonezy Gy. pk Málínka 51½ kg. (Pretzner). 2. Mautner V. sk Carafa 51½ kg. (Korb). Futottak még: Bonaccident, Mutaték, Fortuna. Küzdelem után egy hosszal nyerve, holtversenynyel második. Tot.: 10:28, 20:31, 30, 35.

IV. Nyeretlen háromévesek versenye. Díj 3000 korona. Táv. 1100 méter. 1. Br. Springer G. pk Galega 55½ kg. (Carslake). 2. Hg. Hohenlohe-Oehringdn stpk Isa 55½ kg. (Hewitt). 3. Landau H. sm Cullinan 57 kg. (Robertson). Futottak még: Kétes, Toujours le méme, Come in front, Sich Dich für, Pantoffel. Bistosan egy hosszal nyerve, egy hosszal harmadik. Tot.: 10:28, 20:27, 30, 38.

V. Pardon-handicap. Díj 5000 korona. Táv. 1200 méter. 1. Gr. Batthyány E. 56 sm Rouquin 62 kg. (Hewitt). 2. Gr. Lamberg H. lov. tbnok 46 pm Kamp 53 kg. (Seiler). 3. Hg. Lubomirski Gy. 36 sk Kalina 49 kg. (Korb). Futottak még: Tábornok, Motolla, Pagony, Arno. Erős küzdelem után nyakhosszal nyerve, fejhosszal harmadik. Tot.: 10:47, 20:35, 30, 30.

VI. Eladó-gátverseny. Hdep. Díj 3000 korona. Táv. 2400 méter. 1. Zombory R. 56 sm Floridsdorf 68 kg. (Fries). 2. Rohonczy G. 64 pfer Okos 60 kg. (Csompóra). 3. Mautner V. 56 pm Joseph 74½ kg. (Dillon). Futottak még: Sturm, Alabárd. Könnyen három hosszal nyerve, egy és fél hosszal harmadik. Tot.: 10:77, 20:93, 40.

VII. Háromévesek eladó-handicapja. Díj 2000 korona. Táv. 1000 méter. 1. Mautner V. pfer Mikado 51½ kg. (Korb). 2. Egyedi L. pk Rose of Sorrent 52 kg. (Miles). 3. Bamberger I. pk False 53½ kg. (Cockeram). Futottak még: Viarda, Nancy, Pampuska, Duceur, Gardone, Whist. Könnyen három hosszal nyerve, fejhosszal harmadik. Tot.: 10:31, 20:26, 27, 33.

Budapesti ügetőversenyek.

— Ötödik nap. —

Csunya, szeles idő volt ma délután az ügetőversenyek lefolyása alatt, de azért publikum volt bőven. A nap folyamán szerencsések a favoritokban bíztak, mert egy futam kivételével mindenhol

az első sorban pártolt lovak győztek. Az első futamot két részben tartották meg az indulók sokasága miatt. Az első hajtásnál *Nebojse* lett a győztes, míg a második hajtás nyertője *Hullám* volt. A két verseny helyezetteinek döntőjében a végeredmény *Hullám* javára dült el, *Nebojse* helyet sem kapott.

A nap főszámában, az *Elnöki-díj*-ban *Feniks* győzelme volt az egyedüli meglepetés. A Kohnér-ló a két favoritot, *Flieg davon*-t és *Aufwiegerin*-t utasította a második, illetve harmadik helyre.

Részletes eredmény a következő:

I. Nyeretlenek versenye. Díj 1700 korona. (I. Heath.) 1. Hg. Ypsilanti T. sm. *Nebojse* (Nelson). 2. Wanda. 3. Fátol. Futottak még: Mr. Blue, Gioconda, Quóta (disq. I.). Tot.: 10:14, 20:20, 20. — (II. Heath.) 1. Pusztaberényi ménes *Hullám* (Capovilla). 2. Siess E. U. 3. Gambrinus. Futottak még: Gordon (disq. II.), Hilda, Geisha. Tot.: 10:23, 20:29, 29. — *Végeredmény*: 1. *Hullám*. 2. Siess E. U. 3. Gambrinus. 4. Hilda.

II. Alagi díj. Díj 2000 korona. 1. Mr. Ready Boy of Sheba. (Wöss). 2. Félzemű. 3. Zwerenz. Futottak még: Wunderbua (disq. III.), Brácsos S., Franz H., Ma joie. Tot.: 10:48, 20:33, 40, 47.

III. Homoki díj. Díj 2400 korona. 1. Puch J. Danilo (Nelson). 2. Grinzing. 3. Gladiator. Futottak még: Memphis, Kirkwood III. Quintus. Tot.: 10:22, 20:35, 58.

IV. Elnöki díj. Díj 5000 korona. 1. Kohnér *Feniks* (Switzer). 2. Flieg davon. 3. Aufwiegerin. Futottak még: Giza, Gayton L. Tot.: 10:63, 20:28, 25.

V. Nyeretlenek versenye. Díj 1700 korona. 1. Girsik B. Edina K. (Capellari). 2. Gloriette. 3. Rizroz. Tot.: 10:22.

VI. Handicap. Díj 2400 korona. 1. Komertzy K. Maxl (Möss). 2. Borrowman. 3. King Thesus. Futottak még: Pogány, Cypress, Victor, Vanda, Darabant, Lexington, Dongó. Tot.: 10:24, 20:29, 53, 32.

VII. Kettesfogatu urkoesisverseny. Díj 2400 korona. 1. Zsombokakoli ménes *Gyurjad* — *Buvár* S. (Bornreider). 2. Pardon — *Fodrász*. 3. Schuwichs — *Dunczi*. Futottak még: Buksi — Emma O., Valahára — Vihar, Kóbor — Mokány. Tot.: 10:22, 20:25, 26.

() A Great Metropolitan Stakest, az epsomi tavaszi meeting egyik legnagyobb handicapjét ma futották le Angliában. A 24,000 koronás, 3600 méter vezetett verseny az elhanyagolt „top weight” *Lagos* (B. Dillon) győzelmével végződött *Caretai* (Howard) és *Relish* (Duller) ellenében, melyek szintén a szélső outsiderok közül valók, míg a vert mezőnyt *Submit*, *Father Blind*, *Admiral Togo*, *Bridge of Earn*, *Gillie Callum*, *Laughing Mirror*, *Altitude*, *St. Mabyn*, *Islington Green*, *Detection*, *Strumfinch*, *Black Sea*, *Greater*, *Orchestrelle*, *Enthusiastic Lad*, *Bachelors Chance* és *Jack's Green* alkották. A versenynek különös érdekességét adott a francia *Olivier II.* indulása, de a nizzai nagy akadályverseny másodikja nem tudott érvényesülni az angol lovakkal szemben. Fogadások: 100:7 I. 100:6 II. 20:1 III.

Egy figyelemre méltó jelenség.

Azon tényre való utalás dacára, hogy sok ember folytonosan, de majdnem minden ember időlegesen rossz szájszagot terjeszt, mégis sok ember azt hiszi, hogy velük ilyesmi nem történhetik meg. Mások persze undorítónak tartják azt. A jó nevelés, sajnos megakadályozza, hogy azt, ki szájszaga, ezen baj rendkívül kellemetlen voltára figyelmeztessük. Ha erre figyelmeztetnek őket, bizonyára igen meglepett arcot mutatnának. Teljesen lehetetlen pedig, hogy egy szájjal, melyben étkeket rágunk, következetesen keresztülvitt antiszeptikus szájjápolás nélkül szagmentes maradjon.

Lehetetlen azért, mert minden szájjában, kivétel nélkül a változhatatlan vegyi törvények szerint bomlást ne szenvedjenek az ételmaradékok. Ebből következik, hogy minden gondolkodó egyén, ki magával törődik, szokja meg az antiszeptikus szájjápolást. A szájjal mentessége bomlástól és erjedéstől csak antiszeptikus szájjápolással érhető el. Ezt bizton el lehet érni, ha az antiszeptikus Odol szájjal szokjuk meg a rendszeres szájjápolást. A ki reggel, délután és este következetesen öblíti száját Odollal, a szájszagtól egyszersmindenkora megszabadul. De nemcsak a szájszag hártatik el, hanem a mi sokkal fontosabb, fogainkat az Odol a szuvasodástól megvédi. Ezért behatóan és lelkiismeretesen ajánljuk azoknak, kik szájukat szagmentesen akarják tartani, hogy szokjanak az Odollal való szorgalmas szájjápoláshoz. Hogy az ily Odolöblítések mily rendkívül jótékony hatásúak, azt főleg oly egyének fogják érezni, kiknek lyukas fogaik vannak. Itt a hatás gyors és meglepő. Teljes ajánlatos a következetes Odolöblítéshez hozzászokni. Sokan fognak ezután később halásan gondolni reánk. — Odol ára: nagy üveg, mely hosszú időre elegendő, 2. — kor; kis üveg 1.20 korona.

KÖZGAZDASÁG.

A Hengermalom és a Viktória-malom harcza. Az „Egyetértés” mai közlése, amelylyel leplezte azt a csunya harcot, melyet a Viktória malom indított a Hengermalom ellen, a tőzsdén igen élénk feltűnést keltett s általában keményen elítélték azt, hogy a magyar malmok a helyett, hogy gyártmányaik javításával az ipar terén versenyeznének egymással és a külföldi lisztiparral, egészségtelen tőzsdéi spekulációkkal törnek egymás ellen. Közlésünk természetesen a sajtóban is vízhangra talált s már a mai esti lapok is foglalkoznak a malmok viszálykodásával. Így például egyik lapársunk: „Az Est” így ír a dologról:

„A Hengermalom rövid néhány esztendő óta sok bajon és kellemetlenségen megy keresztül. Csak tavaly hevverte ki a malom a két-három év előtti jelentékeny veszteségeit s máris újabb bajok jelentkeznek a malomnál. A legújabb kellemetlenség okát a következőkben adjuk: A Hengermalom, akár csak a többi nagy fővárosi malom szintén spekulál a gabonabörzén. Egyiknek-másiknak sikerül a spekuláció, mint például a Viktória-malomnak és az „Ofen-Pester”-nek, de nem ritka eset, hogy akad malom, mint a Hengermalom is, mely ráfizet a könnyelmű játékra. Néhány hét előtt a Hengermalom áprilisi buzában vállalt nagy, több százezer métermázsányi érdekeltséget. Nem olesón, hanem jó drágán, 14 forint és 13 forint 80 krajczáros árfolyamon. A Hengermalom várta a kurzusok emelkedését, de hiába. Mert mi történt? Egyszerűen az történt, hogy a lisztüzlet mostoha alakulása és a kedvező időjárás erősen lenyomta az áprilisi buza árát. Tegnapi 12 forint 20 krajczárra, ma pedig 12 forint 40 krajczárra. Már most elképzelhető, hogy a Hengermalomnak mennyi pénzbe került ennek a nagy angazsmánának a fönntartása. De nem sokáig védhette meg a pozícióját, mert a Viktória-malom tegnap kikergette a Hengermalomot hadállásából. De hogyan? Ugy, hogy egy-két fővárosi malommal társulva felmondott közel hetvengezer métermázsaa áprilisi buzát. Már most az a kérdés, hogy miért haragszik a Viktória-malom a Hengermalomra? Megmondjuk. Azért, mert a Hengermalom nem volt hajlandó belemenni a Viktória-malomnak abba a kívánságába, hogy a fővárosi malmok májusban két hétre szüntessék be az üzemet. Ezért a nagy harag és ennek köszönhető a Hengermalom az újabb veszteségeit, melyeknek kiheverése sok gondot és még több munkát fog adni a Hengermalom igazgatóságának.”

Bizony furcsa dolog ez, mikor az egyik lisztgyár azért haragszik a másikra, mert az nem akarja két hétig pihentetni gépeit, de hát a Viktória-malom meghonosította ezt a spekulációs irányzatot s most azzal terrorizálja társait.

A Gazdaszövetség közgyűlése. A Magyar Gazdaszövetség április 30-án délután 4 órakor tartja évi rendes közgyűlést saját helyiségében. A közgyűlésen *Darányi Ignác* volt földművelésügyi miniszter fog elnökölni. A szövegnek ez csak formális közgyűlése, mert országos nagygyűlést az idén *Nyregyháza*n tartja szeptember 20-án.

Az Általános Villamossági R.-T. megváltása. Immár körülbelül fél éve van annak, hogy a gázgyár megváltásával kapcsolatban a Budapesti Általános Villamossági R.-T. megváltásának kérdése is napirenden van. Most pedig, hogy a főváros már a nyár folyamán át akarja venni a gázgyárat, egyszerre aktuális lett az Általános Villamossági R.-T. megváltásának ügye is. A főváros és a társaság között már hetek óta folytak a megváltás módjára néző tárgyalások. A Budapesti Általános Villamossági részvényeinek nagy része ugyanis épp úgy a Rothschild-csoport kezében van, mint a gázgyári részvények. Mivel pedig a főváros meg akarja váltani az elektromos telepet is: ennélfogva a Hitelbank és az osztrák hitelintézet nevében Tolnay Lajos azt az ajánlatot tette a fővárosnak, hogy vegye át fix áron a vállalat 35.000 darab részvényét, mert ez a megvásárlásnál sokkalta előnyösebb lenne a városra nézve. A fővárosnak a Budapesti Általános Villamossági Részvénytársasággal kötött szerződése értelmében ugyanis a város 27.5 millió koronáért váltathatná meg a telepet; ha azonban a részvényeket akarná megvenni, akkor a bankok 700 koronás kurzussal adnák át a 35.000 darab részvényt, ami csak 24.5 millió korona, tehát a megváltási összegnél három millió koronával kevesebb. A főváros

azonban a 700 koronás kurzust nem akarja megadni, hanem kevesebbet ígér. Most aztán folynak a tárgyalások. Valószínűnek látszik, hogy hatszázötven korona körül lesz az a kurzus, amelyet úgy a főváros, mint az érdekelt bankok elfogadnak. Sőt, úgy értesülünk, hogy már meg is történt a végleges egyezség a fővárossal, amit azonban egyelőre titokban tartanak.

Új hírlapvállalat. Szegedről jelentik: Vasárnap megalakult Szegeden a Délmagyarország, Hírlap- és Nyomdávállalat Részvénytársaság, amely a közeli hetekben „Délmagyarország” czímen a délvidék hét vármegyéjének érdekeit felkaroló nagy politikai napilapot indít. Az igazgatóság tagjai lettek: *Rónay Jenő* nyuz. főispán, elnök; *Tóth József* és *Wolf Jenő* alelnökök; továbbá dr. *Aigner Károly*, dr. *Barto Dezso*, *Erdélyi István*, *Holtzer Dániel*, *Károly József*, *Rosenfeld Nándor* és *Róna Lajos*. A felügyelő-bizottság elnöke *Gerő Ármán*. A részvénytársaság a lapon kívül nyomdát alapít. Alaptőkéje 200.000 korona.

A Hitelbank Temesvárott gabonaszűrt létesít. A Magyar Általános Hitelbank legutóbb elhatározta, hogy a temesvári piacon gabonaszűrt létesít és annak vezetésével — írják lapunknak — *Weinberg Ferenc*-et bízta meg. Az osztály május elsején kezdi meg a Hitelbank temesvári fiókja melletti helyiségében működését.

Hajósok tanácskozása. A Magyar Hajózási Egyesület igazgató-választmánya tegnap ülést tartott, amelyen az utakról és vámokról szóló kereskedelmiügyi törvényjavaslat tárgyalására kiküldött bizottság véleményes jelentését terjesztette elő. Az egyesület folyó évi rendes közgyűlést május 21-én délután hat órakor fogja megtartani. A Komáromi-Ujváros dunai rakodóparton létesítendő vasuti átrakási vágány tárgyában a kereskedelmiügyi miniszter leiratban értesítette az egyesületet, hogy a vágány létesítési tervét és az arra vonatkozó költségvetést jóváhagyta és kijelentette egyúttal, hogy a létesítendő vágányon átrakásra kerülő áruk után parti szállítási, vagy kezelési illeték nem lesz szedendő. A leiratot az igazgató-választmány tudomásul vette és azt az egyesület komáromi helyi szervezetével is közölni fogja.

Simon Jakab és a Ferenc József-kórház. Simon Jakab legutóbb lemondott a Ferenc József kereskedelmi kórház igazgatósági állásáról. Ezt a lemondást ma tárgyalta a kórházat fenntartó Budapesti Kereskedelmi Testület igazgatósága. Az igazgatóság nem vette tudomásul Simon Jakab tőzsdéi alelnökségét a kórház igazgatósági tagságáról való lemondását és felkérte lovag *Falk Zsigmond*-ot, hogy *Simon Jakab*-ot lemondásának visszavonására bírja.

A Folyamhajózási R.-T. új palotája. A Magyar Királyi Folyam- és Tengerhajózási Részvénytársaság közhírré teszi, hogy az V. ker., *Mária Valéria*- és *Vigadó*-utczák sarkán fekvő telken építendő házra hirdett pályázatra beérkezett 13 pályamunka közül, az azok bírálatára alakult zsüri az első díjat (4000 korona) a „*Danubius*” jellegű pályaműnek (tervező *Kármán Aladár* és *Ullmann Gyula* műépítész), a második díjat (2500 korona) a „*Delphin*” jellegű pályaműnek (tervező *Baumhorn Lipót* műépítész), a harmadik díjat (1500 korona) pedig az „*X*” jellegű pályaműnek (tervező: *Jónás Dávid* és *Jónás Zsigmond* műépítész) ítélte oda. Megvételere viszont a „*Vaskapu*” (tervező *Hajós* és *Villányi* műépítész) és a „*Tengerre Magyar*” jellegű (tervező *Gerster Kálmán* műépítész) pályamunkák ajánlottak.

A Magyar Kereskedelmi R.-T. Aradon. A Magyar Kereskedelmi R.-T. igazgatósága — amint értesülünk — elhatározta, hogy Aradon egy fiókin-tézetet állít föl. Ez a hír azért bir különös érdekességgel, mert Arad odig meg tudta őrizni függetlenségét a fővárosi pénzügyintézetektől s a piacot odig kizárólag a helyi intézetek látták el. A Kereskedelmi R.-T. az első fővárosi intézet, mely Aradon le fog telepedni. Ugymint Temesváron történt, az aradi kereskedelmi részvénytársaság elömlőmunkálatai is már sikeresen befejeztettek, úgy hogy a tökéletes új vidéki intézet, melynek élén Arad vármegye előkelőségei állanak, már legközelebb megkezdheti működését.

Az Iparegyesület közgyűlése. Az Országos Iparegyesület május 29-én tartja meg rendes közgyűlést.

A Magnesit R.-T. alaptőkeemelése. Az Általános Magnesit R.-T., mely 1905-ben alakult, még mindig küzd a kezdeti nehézségeivel; 1908-ban 72.061 korona veszteséget ért el a társaság, amely 1909-ben sem tudott zöldágra vergődni, mert ma köz-zétett mérlege mindössze csak 9826.87 korona nyereséget tüntet föl. A vállalat vezetősége s nehéz helyzet okául azt vallja, hogy a kisnyóvízi gyárnak még újabb befektetésekre lenne szüksége, hogy a gyártást teljes erővel fölvehesse. Eczébből a rész-

vénnyársaság már az április 28-ára összehívott közgyűlésén fölemeli alaptőkéjét. Ez már a második alaptőkeemelés lesz. Az eredetileg 700.000 korona alaptőkét ugyanis egyezben, 1907-ben, már 1.000.000 koronára fölemelték. Most, mint értesülünk, 1 millió 250.000 koronára emelik a részvénytőkét.

A keleti expressz-vonat új menetrendje. Május hó első napján a keleti expressz-vonat új menetrendje lép életbe a Budapestre a keleti expressz-vonat Bécs felé nem 1 órákor éjjel, hanem reggel 6 óra 50 perckor fog indulni s másnap reggel 7 óra tájban érkezik Párisba. Az új menetrend 4 órával rövidíti meg Budapest és Páris között az utat. Ez az utmegrövidülés azonban a Budapest és Bécs közötti közlekedést egy olyan vonattól fosztja meg, amelyet elég sűrűn használtak, különösen azok, akik a kora esti órákban Bécs felé induló gyors-, vagy a később induló bécsi személyvonatot nem használhattak. A keleti expressz-vonat régi menetrendje Budapest és Bécs közötti menetidőt a személyvonatok menetidejével körülbelül azonos tartamban állapította meg kizárólag azért, mert Bécsben ragaszkodtak ahhoz, hogy az expressz-vonatnak nem szabad a hajnali órákban Bécsbe érkezni, viszont Belgrád és Szófia kikötötték, hogy az expressz-vonatnak nem szabad későn indulni. Ezeket a kívánásokat csak úgy lehetett teljesíteni, ha az expressz Budapest és Bécs között a személyvonatok menetidejének megfelelő gyorsasággal közlekedik. Ez azonban május elsejével megszűnik s az expressz-vonat budapesti indulási idejének új megállapításával Budapest és Bécs között is az expressz-vonatok rendes sebességével fog közlekedni.

Kaptafagyár Részvénytársaság. A Karánsebesen levő Stadtmüller-féle kaptafagyár — jelentik lapunknak — részvénytársasággá alakult át. Alaptőkéje 350.000 korona, amelyből a jelenlegi tulajdonosok, mint a meglévő ingatlanok, gépek, követelések és anyagok értékét 160.000 K jegyezték. A társaság „Stadtmüller F. és Társa Czipőkaptafagyár Részvénytársaság Karánsebesen” címmel alakult meg. Az igazgatóság tagjai: Vest Ede lovag, Burdía Szilárd, Stadtmüller Gyula, Benedikt Norbert, Schwarz Filöp, dr. Aczél Oszkár. A gyűlést követő igazgatósági ülésen elnökké Vest Ede lovag, vezérigazgatóvá Stadtmüller Frigyes és ügyészé dr. Aczél Oszkár választották meg.

Állomási név megváltoztatása. A kassa—oderbergi vasút vezérigazgatósága közli, hogy a kezelésben levő rózsahegy-korvutniczai h. é. vasuton fekvő Rózsahegy-papírgyár állomás nevét a kereskedelmiügyi m. kir. miniszter „Rózsahegy cellulosegyár”-ra változtatta meg. Az új elnevezés május 1-ével lép érvénybe.

Aranyérem iparfejlesztésért. Az Országos Iparégyesület — amint ismeretes — legutóbb pályázatot hirdetett az Egyesület aranyérméire. Az Egyesület mai ülésén az egyesület aranyérmét az igazgatóság az elnökség javaslatára Bachruch A. cs. és kir. kamarai szállító ékszer- és ezüstműgyár cég főnökének, Bachruch Károlynak ítélte oda ez iparág fejlesztése körül szerzett érdemeiért és iparművészeti értékkel bíró munkásságáért.

Kertészeti kiállítás. A budapesti nemzetközi kertészeti kiállítás munkálatai nagyarányban folynak künn a Városligetben az Iparosnokok belsejében és az előtte elterülő nagy téren. Francia, porosz, holland, belga kertészek, kertészeti iparosok, üvegházkészítők soron dolgoznak, hogy a megnyitás napjára, május 5-ére készen legyenek. 65 külföldi és 180 hazai kertész és kertiparos vesz részt a kiállításon, amely olyan nagyarányú lesz, amilyent még egyesület 25 éves fennállása óta nem rendezett. A kiállításra 36 magyar város és vármegye ajánlott föl 5 koronától 400 koronáig terjedő tiszteletdíjat, Mauthner Ödön maga kétezer koronát adott díjazásra, egy ezer koronát és két 500—500 koronát. Az egyik ötszáz koronás-díj urasági kertészek legszebb zöldsegélyteményére, a másik 500 K a hazai kereskedelmi kertészek saját nevelésű piaci növények gyűjteményének díjazására szolgál. A kiállítás megnyitására József főherceg ő fenségét kéri föl az egyesület.

Iparosok a közeztvám felemelése ellen. Az Országos Iparégyesület mai ülésén dr. Soltész Adolf titkár bejelentette, hogy egy egyesületi tag panaszt emelt a fővárosi közeztvám indokolatlan felmelése és olyan illetékek szedése miatt, amelyek az ipart és kereskedelmet oly mértékben terhelik, hogy egyrészt egyes iparágak termelési költségeit nagyon megdrágítják, másrészt pedig a főváros tranzit forgalmát veszélyeztetik. Théb. Endre és Ullmann Adolf alelnökök hozzászólása után a bizottság a kérdést a gyáripari szakosztály elé utalta érdemleges tárgyalás és az igazgatóság érdekeire vonatkozó javaslatok megállapítása végett.

Csöd. A budapesti kir. kereskedelmi és váltótörvényszék a mai napon megnyitotta a csődöt Braun és Gartenfeld budapesti bej. cég, kézműáru kereskedő (V., Nagykorona-utca 20. sz.) ellen.

A rovtartani állomás új hivatalos helyisége. A m. kir. állami Rovartani Állomás április 22-én behurcolódik az új hivatalos helyiségebe, amely Budapest, II. kerületben (Budán) az Intézet-utczában 1. szám alatt lesz.

Fizetésektelenségek. A bécsi hitelezői védegyelet a következő fizetésektelenségeket közli: Kiss Ernestszina, kereskedő, Budapest, — Horváth Gézáné, kereskedő, Sarkad, — Berger Mór kereskedő, Liptó-rózsahegy.

TŐZSDÉK.

A BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTŐZSDE Gabonatózsde.

Budapest, április 19.

A készáruipiacon ma szilárd volt az irányzat. Bőséges kínálattal szemben a malmok jó vételkedvet mutattak és nem zárkóztak el mérsékeltlen jobb árak fizetésétől sem. Mivel másrészt az eladók sem volt tulkövetelők, igen élénk forgalom fejlődött ki, amelyek folyamán mintegy 30.000 q buza kelt el a tegnapiaknál néhány fillérrel drágább árakon. A legrágább eladási ár 13.10 korona volt 79 kilós tiszavidéki buzáért, a legolcsóbb pedig 12.40 korona 77 kilós tiszavidéki buzáért. Egyéb gabonaneműk, a tengeri két és fél fillérrel drágább, a többi változatlan. Forgalomba került 500 q rozs 8.30—8.37 és fél koronás árakon és 500 q zab 7—7.65 koronás árakon. A határidőpiacon a mai üzlet megint igen lanyha és a tegnapi zárlatnál jóval alacsonyabb jegyzésekkel indult meg, a forgalom folyamán azonban egyre jobban fokozódott a kereslet, mire aztán szilárdult kissé az irányzat és az árfolyamok is emelkedtek kevéssé, de zárlat előtt újra gyöngült az irányzat. Az októberi buza 10.65 K indult, kezdteben 10.64 koronán is kötöttek, később aztán lassan 10.73-ig javult és zárlatkor 10.65 után 10.69 koronán maradt. A tegnapi zárlathoz viszonyítva, végeredményképpen ma az áprilisi buza egy fillérrel, az októberi rozs egy fillérrel javult, a májusi buza két fillérrel, a májusi tengeri három fillérrel gyöngült. Az áprilisi rozs tíz fillérrel emelkedett.

Az áprilisi ügyletekre ma — keddi nap lévén — nem volt felmondás.

A készáruüzlet jegyzéke a mai tőzsdén a következő volt:

	kilós	ára 100 kg.	kilós	ára 100 kg.
Buza				
Tiszavidéki	75	—	79	25.55—25.85
"	76	—	80	25.90—26.40
"	77	25.25—25.45	81	—
"	78	25.5—25.65	82	—
Fejérmegyei	75	—	79	25.35—25.65
"	76	24.75—25.05	80	25.75—26.15
"	77	25.10—25.35	81	—
"	78	25.5—25.45	82	—
Pestvidéki	75	—	79	25.35—26.0
"	76	—	80	25.75—26.25
"	77	25.1—25.35	81	—
"	78	25.25—25.55	82	—
Bánsági	75	—	79	25.45—26.05
"	76	—	80	—
"	77	25.15—25.40	81	—
"	78	25.45—25.60	82	—
Bácskai	75	—	79	25.55—25.85
"	76	24.75—25.20	80	—
"	77	25.20—25.45	81	—
"	78	25.40—25.65	82	—
Rozs I-rendű új	—	—	—	16.85—16.95
közepminőségű új	—	—	—	16.75—16.85
Arpa takarmány I-rendű	—	—	—	12.0—12.90
II-rendű	—	—	—	12.50—12.70
Zab I-rendű	—	—	—	15.—15.40
II-rendű	—	—	—	14.50—14.90
Tengeri belföldi új	—	—	—	12.10—12.20
Korpa	—	—	—	—
Kilos	—	—	—	—

Eladatott:

Buza. Tiszavidéki: 800 q 8.95 k 26.15 K, 1800 79 k 26.20 K, 100 q 79 k 26.05 K, 600 q 79.5 k 400 q 79 k 26.15 200 q 78 k 25.80 K, 140 q 77 k 24.80 K 250 q 76 k 25.05 K.

Bácskai: 300 q 75 k 24.90 K.
Marosmenti: 400 q 77 k 300 q 77.5 k 26.10 K.
Rozs: 200 q 16.60 K, 300 q 16.75 K kpf par.
Zab: 100 q 14.80 K, 100 q 14.40 K, 100 q 14.—K, 100 q 15.30 K kpf. 100 q 15 K.

Az árak 100 kilogrammonként, koronaértékben értendők.

A határidőpiacon kötöttetés

Délelőtt:

Előforduló kötések (50 kg.-kint) 1910-re:

Buza ápr.	12.36—12.44—12.32—12.41—
Buza májusra	12.34—12.37—12.33—12.47—12.412.40
Buza októberre	10.65—10.64—10.73—10.65—10.69
Rozs áprilisa	8.46—8.47—8.45—
Rozs októberre	8.19—8.29—
Tengeri májusra	6.83—6.87—6.82—
Tengeri júliusra	6.05—6.06—6.02—
Zab áprilisa	6.97—6.98—6.94—
Zab októberre	6.60—6.65—6.61—6.70

óra 30 perckor zárulnak:

Buza áprilisa	12.41—12.42
Buza májusra	12.40—12.41
Buza októberre	10.6—10.70
Rozs októberre	8.28—8.29
Tengeri májusra	5.82—5.83
Tengeri júliusra	6.01—6.02
Zab áprilisa	6.94—6.95
Repcze augusztusra	13.50—13.70

Budapesti gabonaforgalom.

1910. április 17-től 1910. április 18-ig.

	Erkezett	Elszállított
	méter mázsa	
Buza	20629	—
Rozs	1105	5521
Arpa	915	—
Zab	5146	333
Tengeri	14910	13544
Liszt	612	17668
Korpa	—	2438

Értéktőzsde.

Az értéktőzsde ma kissé tartózkodó volt a nemzetközi értékek iránt, kivételt a Magyar Hitel részvényei képeztek, amelyek iránt ma élénk kereslet nyilvánult meg s árfolyama öt koronával emelkedett is. A helyi értékek piacán volt egy kis élénkség s első sorban a téglagyári részvények voltak jól keresve. Emelkedett az Hazai bank 3 koronával, az Adria 3.50 koronával, az Istváni téglagyár 20 koronával, a Magyar Villamossági 1.50 koronával, a Budapesti Villamossági egy koronával. Gyöngült: az Ujlaki 2 koronával a Kereskedelmi R.-T. 3 koronával, a Drasche szintén 3 koronával. Kötöttetés: Hazai bank 292.50—295.50—293.50 koronán, Kereskedelmi R.-T. 730.50—728 koronán, Salgó 639—640.50—638 koronán, Ujlaki 399—396 koronán, Danubius 393—400 koronán, Adria 449.50—452.50—451 koronán, Egyesületi téglagyár és cementgyár elsőbbségi 335—336 koronán, Drasche 595—593 koronán, Uj izzólámpagyár 333—334 koronán, Magyar Villamossági 424—423—424.50 koronán, Budapesti Villamossági 605—609—608 koronán, Istváni téglagyár 413—424 koronán, Kereskedelmi Bank 3680—3685 koronán, Agrárbank 467.50 koronán, Lipótvárosi takarékpénztár 186 koronán, Hermes 416 koronán.

Az előtőzsdén előfordult kötések: Osztrák hitel 665.50—666—665.75, Magyar hitel 818—820.75—819, Államvasutak 745.50—746, Leszámitolóbank 544.50—547—545.50, Jelzálogbank 478—478.25—478, Rimaurányi 665—670.50—670, Városi villamossági 390—381.25—374.50 K, Közüti 696.25—697—696.25, Magyar koronajáradék 92.62.50.

A déli tőzsdén előfordult kötések: Osztrák hitel 665.75—665.50, Magyar hitel 818.50—810.50—820, Államvasut 746.50, Leszámitolóbank 545—546, Jelzálog 478.50—478.25, Közüti 696.50—695.50, Városi vilamosvasut 373.50—377—375.50, Magyar koronajáradék 92.60—92.60.50.

Utőtőzsde délután 4 órakor: Osztrák hitel 666, Magyar hitel 823.25, Államvasut 756.50, Jelzálog 478, Rimaurányi 668.50, Leszámitoló 546, Közüti 696, Városi 374.

Bécsi gabonatózsde.

Bécs, április 19. (Saját tudósítónktól.) A mértékadó külföldi tőzsdék alacsonyabb árfolyamokat jelentettek, ez a körülmény azonban épen oly

Szmokingöltöny 40, prima selyem bélessel **45,** Frakk, v. Ferencz József-ölt. egészben selyembélessel **55 frt.**

legjobb angol kelméből, oszaki mérték szerint, első rangú kivitelben.
ZÉLINGER SAMU angol készpénzrendszeri úri szabótermelő IV. ker., Belváros, Magyar-u. 3., I. em. Kossuth Lajos-utca mellett. — Telefon 46—59.

kevés volt hatással az itteni piacra, mint az enyhe időjárás, mert az eladók a konzum visszautasító magatartása következtében nem voltak hajlandók további árengedésekre.

Jegyzetelt búza: tiszavidéki 13.60-13.90, banáti 13.20-13.55, mosoni 12.50-12.85, tótfelvidéki 12.55-12.95, délviasuti 12.60-13, marchfeldi 12.50-12.75, romániai 13.20-13.50, orosz 12.95-13.50.

Rozs: tótfelvidéki 8.90-9.10, csepeli 8.85-9.05, pestmezei 8.85-9.15, délviasuti 8.75-9, különféle magyar 8.75-9, osztrák 8.70-9.15.

Árpa: morvaországi 7.75-8.45, marchfeldi 7.30-7.50, bécsvideki 7.30-7.60, tótfelvidéki 6.70-7, győri 6.50-6.90, délviasuti 6.80-6.90, északmagyarországi 6.40-7, maláta 6.70-6.90, takarmány 6.25-6.70.

Magyar tengeri 6.20-6.50. Cinquantin 8.05-8.55. Magyar zab 7.35-7.45, válogatott 7.95-8.30, osztrák 7.35-7.60.

Bécsi értéktőzsde.

Bécs, április 19. A gyengült külföldi árjegyzések következtében az itteni előtőzsdén nyugodt volt az irányzat megnyitáskor és az árfolyamok jól tartottak. Laenderbank és rimamurányi részvények élénkeek, magyar hitelrészvények budapesti számlára vásároltattak, ellenben Skoda értékek el voltak hanyagolva.

11 órakor. Osztrák hitel 666.25, Magyar hitel 819, Laenderbank 497, Államvasút 746.75, Déli vasút 120.50, Alpesi 744.25, Rimamurányi 671, Skoda 382.50, Török sorsjegy 246.25, Adria 450, Általános osztrák építkezési társaság 235.

1 óra 30 perckor: Osztrák hitel 666.25, Magyar hitel 819.25, Anglo 314, Bankverein 541, Laenderbank 501, Union 595, Államvasút 747, Déli vasút 120, Dunagőzhajózási 1127, Alpesi 742.50, Rimamurányi 660, Orosz járadék 103, Török sorsjegy 245.50, Skoda 381.75, Adria 453, Általános osztrák építkezési társaság 230.50.

Bécs, április 19. (Magyar értékek zárlata). 4 százalékos arany-járadék 118.80, Tiszai és szeptemberi kölcsön-sorsjegy 1.850, Magyar hitelbank részvény 820, Magyar leszámítoló és váltó részvény 546, Rimamurányi 669.25, Magyar cukoripar, Adria hajózási részvénytársaság 412, Magyar koronajáradék 92.60, 4 százalékos magyar földterem. kötvény 94.65, Magy. nyerm.-kölcs. sorsjegy 227, Kassa-Oderbergi Vasutárs. Magyar jelzálogbank 477.50, Magy. kereskedelmi bank, Az irányzat tartózkodó.

Bécs, április 19. (Osztrák értékek zárlata). 4.2 százalékos papír-járadék 94.55, 4 százalékos osztrák arany-járadék 117.55, 1860-as sorsjegy 171.10, Osztrák hitel-

sorsjegy 532.50, Angol-osztrák bankrészvény 314.25, Bécsi Bankverein 540.25, Osztrák magyar bank, Déli vasút 120.25, Dunagőzhajózási társ. 1134 - Dohány-részv. 406, Cs. k. arany (vert) 11.38, Német bankv. 117.52, Osztr. Lloyd 579, 4.2 száz. ezüst jár. 94.55-98.60, Osztr. koronajáradék 94.50, 1864-es sorsj. Osztrák hitelintézeti részvény 666.50, Union-Bank 595.60, Osztrák Länderbank 500, Osztrák-magyar államvasút 746.50, Elbevölgyi vasút, Alpesi részvény 741.75, 20 frankos 19.11, Londoni váltóár 240.70, Lipótkohó 633, Török sorsjegy 245.65.

Külföldi értéktőzsde.

Berlin, április 19. (Értéktőzsde.) Newyork bágyadtsága és a nemzetközi pénzpiaczon ujabban megnyilvánuló feszültség a forgalom megnyitáskor gyengébb irányzatot szültek, amely az összes piacon realizációkban nyilvánult. A csökkenések azonban mind alul maradtak az 1 százalékon. Elentálló képességet mutattak osztrák értékek, amelyek közül még államvasuti részvények is 0.20 százalékkal emelkedtek.

Berlin, április 19. Zárlat. (Saját tudósítónktól.) Zárlatkor jegyeztetik: 4.2 százalékos papírjáradék, 4 százalékos osztrák aranyjáradék 100.20, osztrák hitelrészvény, Déli vasút 21.40, orosz bankjegy 216.50, 4 százalékos új orosz kölcsön 90.40, Disconto Commandit 187.40, Dinamittruszt 185.90, Harpeni 177.40, Unifikált török járadék 95.10, 4.2 százalékos ezüst jár. 94.75, 4 százalékos magyar aranyjáradék 95.60, Magyar koronajáradék 92.80, Osztrák-magyar államvasút 149.50, Bécsi váltóár 850, Olasz járadék, Ált. villamos-sági Edison 266.40, Gelsenkircheni 206.60, Laurakohó 213.

Frankfurt, április 19. Zárlat. 4.2 száz.-os papírjáradék, 4 száz.-os osztr. ar.-jár. 100.15, Magy. ar.-jár. 94.60, Osztr. hitelint. részv. 208.90, Osztrák-magyar államvasút 159.70, Északnyugati vasút, Bustiehradi vasút, Londoni váltóár 204.60, Bécsi Bankverein 137.20, Villamos részvény, 3 százalékos magyar aranykölcsön 78.50, 4.2 százalékos ezüstjáradék 9.60, Osztrák koronajáradék 94.60, Magyar koronajáradék 92.70, Osztrák-magyar bank, Déli vasút részvény 21.40, Elbevölgyi vasút, Bécsi váltóár 849.75, Párisi váltóár 811.33, Union bankrészv. 149.25, Alpesi részv.

Hamburg, április 19. (Zárlat). 4.2 százalékos ezüst járadék 95.40, 1860. sorsjegy 174, Déli vasút 21.20, 4 százalékos aranyjáradék 99.75, Osztrák hitelrészvény 208.60, Osztrák-magyar államvasút 159.50, Olasz járadék 104.50, 4 százalékos Magyar aranyjáradék 95.40.

London, április 19. Angol consol 81 1/8.

Paris, április 19. (Zárlat). 3 százalékos francia járadék 98.75, Osztr. aranyjáradék 100.80, Magyar aranyjáradék 98.60, 5 százalékos bolgár kötvény 1896. évről

506. - 3/4 százalékos Olasz járadék 105.40 Déli vasuti elsöbbségi kötv. 211, 5 százalékos marokkói járadék 52, 4 százalékos 1890. román kölcs. 96.80, 4 százalékos amort. román jár. 1905. 93, 5 százalékos orosz járadék 106.65, 4 és fél százalékos 1909. orosz járadék 100.55, 4 százalékos spanyol jár. 96.47 4 százalékos unifikált török jár. 94.22, Török sorsjegy 220, Török dohányrészvény 422, Osztrák földhitelintézet 172, Osztr. Länderbank 532, Magyar jelzálogbank 504, Banque de Paris 1821, Banque Ottomane 722, Osztrák-magyar államvasút, Déli vasút 127, Meridionalvasút, Hartman gépgyár 586, Rio Tinto 19.34, Sucrerie d'Egypte 73, Tula 365, Urlikányi köszén 196, Chartered 47.75, De Beers 477, East Rand 135.50, Jagersfontein 231, Trans. Land Comp. 84, Váltó Amsterdamra (rövid) 208.43, Váltó német piacokra (rövid) 143.15, Váltó Bécsre (rövid) 104.75, Váltó Belgiumra (rövid) 5/16, Olasz aranyváltó rövid 5/8, Váltó Svájcra (rövid) 1/4, Csekk Londonra 252.40, Magánkamatláb 2 1/4.

Felolós szerkesztö:

PURJESZ LAJOS.

Kiadó-tulajdonos:

A Magyar Ujságkiadó Részvénytársaság

Igazgató: ERDÖS ARKAND.

Rendelésszerűen készült felöltök 40 koronától angol sacco-öltönyök 50 koronától kezdve kaphatók első rangu kivitelben Deutsch F. Károly és Társánál Budapest, IV., Ferencziek-tere 2

Table with multiple columns: BUDAPESTI ÉRTÉKTŐZSDE, Mai záró árfolyam, Pénz, Aru, Gőzmalomok, Iparvállalatok, Készlekedési vállalatok, Sorsjegyek, Pénznekem és váltók. Contains detailed financial data for various companies and markets.

Üzleti tudósítások.

Budapesti szurómarhavasár.

Április 19. Felhajtott 1244 drb élő borju, (közte 15 rugott), 9 drb növendésmarha. Árjegyzék: Elsőrendű élő borjúkért 86—96 fillérig, kivételosen 98—104 fillér, közepminőségű élő borjúkért 74—84 fillérig, rugott borjúkért 56—60 fillérig, növendésmarháért 48—56 fillérig kilogrammonként (levonás nélkül.) Az irányzat esendes volt, az árak változatlanok maradtak.

Bécsi sertésvásár.

St. Marx, április 19. A mai vásárra felhajtott 12.235 drb sertés és pedig: 5660 drb magyar és 6575 drb lengyel sertés. Árjegyzék: elsőrendű magyar sertésért 147—150 fillérig, szedett sertésért 130—144 fillérig kg-ért. (Elsősüllyben, levonás nélkül.) Az irányzat szilárd volt, az árak 2—3 fillérrel kg-ért emelkedtek.

Sertéskonsumvásári jelentés.

(A székesfővárosi állatvásár és köztávóhid igazgatósága.) Április 19. Előző napi eladatlan maradvány 252 drb sertés, 74 drb süldő. Mai felhajtás 393 darab sertés, összesen 651 drb sertés, 74 drb süldő. Eladatott 610 drb sertés, 20 drb süldő. Mai maradvány 41 drb sertés, 54 drb süldő.

Következő árak jegyzetelték: Zsirterés: Oreg. I. rendű 350 kilogrammon felül életsúlylevonással 156—162 fillér, II. rendű 280—350 kilogrammig életsúlylevonással 144—154 fillér, súly 137 fillérig, fiatal nehéz 300 kilogrammon felül életsúlylevonással 160—170 fillérig fiatal közép 220—300 kg. ig életsúlylevonással 168—182 fillérig, fiatal könnyű 120 kilogrammig levonással 170—182. Hussterés, belföldi süldő 140 fillérig. Árak minden levonás nélkül kilogrammonként, elsősüllyben értendők. A vásár irányzata közepes. Az árak változatlanok.

Kivonat a hivatalos lapból.

— Április 19. —

Kinevezések. Az igazságügyminiszter Scherman Károly tiszti járásbírói telegkönyvi átalakító díjnyokot a sárbogárdi járásbíróshoz irnokká, Barsi Ambrus székesfehérvári javítóintézeti gondnokot a nevezett intézethez ellenőrré;

a vallás- és közoktatásügyi miniszter Isoz Emil budapesti kereskedelmi akadémiai tanárt a debreczeni állami főreáliskolához rendes tanárrá, Nagy Irén okleveles tanítónőt a marosbáttoni állami elemi népiskolához rendes tanítónővé, Eltető Sándor abafajai ref. elemi iskolai tanítót a szászudvari állami elemi népiskolához rendes tanítónővé.

A KIS MISS

— Regény két kötetben. —

IRTA: **B. M. CROKER.**

61

Lassan az az érzése támadt, hogy fagyosan hideg nedves levegő éri valahonnan a legnagyobb esodálkozásra látta, hogy az ajtó ismét tárva áll. Amint esodálkozva nézett oda, meocsaras víz szaga ütötte meg — igazán utálatos volt! Majd érezte, hogy valami, vagy valaki, mert nem látott semmit, bejött a szobába és feléje közeledik, nedves, meztelen lábakkal: pites! pites! — hangzóttak a lépések, s halkán pergett a csepegő víz a nyomában. A gróf azt mondta, hogy mi alatt a kísérteties láthatatlan szellemre figyelt, a veríték szakadt le róla s a haja igazán égnek állt a borzalomtól. Ebben a hideg verítékes állapotban várta a közeledő lépéseket. Mind közelebb jöttek a nedves léptek, a rothadó légáramlat.

Széke mögött megállt a láthatatlan valami s egy nedves, láthatatlan jéghideg kéz nehezedett a kezére. Mintha halálos szurás érte volna a grófot, előtte magától, nehezen felemelkedett a székből s elkiáltotta magát. Isten nevében, ki vagy? A láthatatlan lény habozni látszott, de mindjárt visszavonult. Lassan távoztak a léptek a kijárat felé, de érezhető, borzalmas ellenkezéssel. Mialatt a gróf az ijedtségtől szinte megbénulva leste a léptek neszt, az ajtó nesztelenül becsukódott.

— Hu! — milyen borzongató — kiáltotta Fane Agnes! — Ha valami ilyesmi megtörténik, én rögtön meghaltam volna!

— Mikor a gróf házigazdája és a többien hazatértek, — folytatta Rosabel, miközben sújtó pillantást vetett a közbeszélőre, — a vendéget félig holtan találták. Elbeszélte nekik az esetet s biztosította a grófot,

a budapesti ítéltábla-elnöke dr. Körtvélyesi Sándor hajdusoványi lakos ügyvédjelöltet, dr. Svehla Ervin és dr. Petróczy László budapesti lakosokat, Lányi Károly budapesti lakos ügyvédjelöltet a budapesti ítéltábla területére díjas joggyakornokokká nevezte ki.

Végelesítés. A földművelésügyi miniszter Bészényi Györgyöt a keszthelyi gazdasági akadémiánál ideiglenes minőségben viselt hivatalosjogi állásában szolgálati beosztásának és eddigi fizetésének érintetlenül hagyásával végelesítette.

Áthelyezések. Az igazságügyminiszter Varga Ferenc kiskörű járásbírói irnokot a szabadkai törvényszékhez, Pollák Károly grófi járásbírói irnokot pedig a bátfai járásbíróshoz helyezte át.

VIZÁLLÁS.

m é t e r		m é t e r	
ápr. 18. apr. 19.		ápr. 18. apr. 19.	
Inn	Schärding 1.68 2.16	Tisza	M.-Sztgot 0.70 0.74
Duna	Passau 2.81 3.32		Tekeháza 0.55 0.78
	Linz 0.30 0.78		V.-Námény 0.55 0.75
	Bécs 0.34 1.47		Tokaj 0.94 0.95
	Pozsony 2.04 2.53		Tiszafüred 1.12 0.96
	Komárom 1.93 2.25		Szolnok 1.62 1.38
	Budapest 2.80 3.06		Csongrád 1.70 1.46
	Pécs 1.22 1.24		Szeged 2.25 2.07
	Mohács 2.22 2.20		T.-Bécs 2.12 1.98
	Győr 3.— 2.98		Tital 3.14 3.02
	Ujvidék 2.69 2.58	Ondova	Hoór 0.98 0.94
	Pancsova 3.27 3.20	Tapoly	Bartfa 0.40 0.62
	Orsova 3.57 3.52	Sodrog	Ladmozsa 1.15 1.12
Horva	Morvafalu 0.78 0.85	Sajó	Zsolca 1.78 1.78
Vég	Zsolna 0.90 0.98	Hernád	H.-Német 0.50 0.52
	Trenosén 0.57 0.54	Berettyó	Margitta 0.10 0.05
	Szered 0.87 0.89	B.-Ujfalu	0.12 0.12
Rába	Szt.-Gothárd 0.14 0.16	Körös	Csúcsa 0.56 0.52
	Sárvár 0.29 0.34		N.-Várud 0.18 0.18
	Győr 2.46 2.62		Belényes 0.55 0.55
Dráva	Várasd 1.80 2.10		Tenke 0.20 0.26
	Zákány 0.30 0.50		Gurabonc 0.50 0.50
	Boros 0.80 1.08		Borosjenő 0.36 0.18
	Eszék 1.37 1.58		Békés 1.— 1.22
Mura	M.-Szerdab 1.41 1.70		Gyoma 1.42 1.30
Száva	Zágráb 0.50 1.06	Maros	Gy.-Fehérvár 0.52 0.53
	Sziszék 2.60 3.—		Branyicska 0.98 1.04
	Mitrovicza 4.82 4.86		Soborsin 0.40 0.38
	Deés 0.36 0.60		Arad 1.88 0.80
	Szatmár 0.68 0.86		Makó 0.80 0.90
Kraszna	N.-Majtény 0.44 0.36	Temes	K.-Kostély 1.62 1.62
Latoros	Zamunkács 0.18 0.24	Béga	Kiszető 1.— 0.98
Laborcz	Homoncs 0.24 0.30		Temesvár 0.10 0.12
Úng	Perecseny 0.— 0.—		Beckerek 0.84 0.94

Ha gyermekét

egészségben, vidáman és szellemileg frissen akarja látni, adjon neki dr. Hommel féle Hasmatogent! Óvást! a Dr. Hommel nevet hangsúlyozni kell!

IDŐJÁRÁS.

Az elmúlt nap időjárásának áttekintése:

Hazánkban tegnap az ország nagyobb részén — főleg nyugati felén — volt kisebb-nagyobb eső, mely többnyire zivattal járt, itt-ott jégeső is előfordult és többnyire erős szél is uralkodott; Selmezbányán 43 mm., Budapesten és környékén 10—25 mm. körül és a déli részekén is többnyire 10 mm.-nél több esapadék esett. A hőmérséklet nyugaton süllyedt, egyebütt alig változott; a maximum Ungvárról meg Losonczon 27 fok C. és a minimum Botfalun 4 fok C. volt.

Prognózis a következő huszonnégy órára:

Változóan/felhős, jobbára szeles idő várható, lényegtelen hőváltkozással és helyenként — főleg keleten — esővel.

Állomás	Légnyomás mm. 700 +	A hőmérséklet Celsius szerinti	Szélirány és ereje	Felhőzet	Csapadék mm.	Hőmérséklet	
						max.	min.
A.-Sziatna	59.9	10.2	SE 2	0	—	25	7
Ungvár	59.4	15.6	SE 1	2	—	25	15
Késmárk	63.0	14.4	S 1	2	—	20	10
Losoncz	60.4	15.8	SE 1	0	—	17	12
Ogyalla	62.0	12.0	SE 1	2	—	22	10
Budapest	60.5	13.2	S 1	4	—	21	13
Hereny	63.6	11.0	S 0	2	—	21	10
Keszthely	62.4	10.8	SW 2	3	—	22	10
Pécs	60.0	11.4	NW 0	4	—	23	10
Zágráb	62.6	14.2	NW 0	3	—	21	11
Plumbe	61.0	17.4	SE 0	1	—	18	11
Szeged	57.7	15.3	SE 1	0	—	25	1
Temesvár	58.1	4.8	S 1	0	—	24	11
Nagyvárad	56.6	13.4	E 1	1	—	23	15
Kolozsvár	58.1	12.5	E 1	1	—	26	13
Nagyszombat	56.9	10.1	SSE 1	2	—	23	7
Szatmár	—	16.8	NE 1	0	—	24	11
Eger	—	17.1	E 1	3	—	20	14
Átváralja	—	19.6	N 0	4	—	19	8
Selmezbánya	—	19.6	E 0	0	1	19	9
Komárom	—	12.2	S 1	2	—	24	10
Magyar-Ovár	—	10.5	S 1	3	—	22	9
Sopron	—	9.5	S 1	4	—	21	8
Eszék	—	17.0	—	1	—	26	10
Cirkvenia	—	12.2	—	1	—	18	7
Debreczen	—	14.1	S 1	3	—	24	13
Ecskemét	—	14.7	S 1	0	—	24	12
Órád	—	14.9	—	1	—	22	11
Arad	—	13.8	—	2	—	21	11
Zombolya	—	13.2	—	2	—	23	12
Vasvár	—	11.0	—	1	—	23	10
Orsova	—	15.9	—	3	—	23	8

„EGYETERTÉS”

politikai naplap.

Kiadóhivatali igazgató: **PAJOR MÁTYÁS.**

— Nos, nem bánom, elmondom, ha mindjárt másodkézből is, ha ezzel megelégednek. De a történet bevezetésül ki kell jelentenem, hogy én egy szót sem hiszek az egész dologból. S átnézett Ellára s ránevetett.

— Remélhetőleg valami esinos és borzalmas eset lesz, — mondta Ella.

— Elég esinos, de mindennapi eset, — felelte az őrnagy s mintán Anguszta Tobyt kényelmesen az ölébe temette. Baldwin őrnagy elkezdte:

— Tehát rajta! Akinek kedve kerekedik a nevetésre, bátran megteheti, cseppet sem haragszom. Néhány évvel ezelőtt egy orvos, aki egy ismert skót városban élt, egy dogcarton, mely elé egy fiatal izgatott ló volt fogva egy beteglátogatásról tért haza. A leánya mellette ült, a szolgálja mögötte. Gyönyörű szép este volt röviddel hat óra után. A teli hold az égen állt, s amint egy keresztúthoz értek a groom előre hajolt s így szólt:

— Orvos ur, kérem, talán jobb lenne, ha a felső uton mennénk, mert a gőzhengerlő lent van az alsó uton és ha találkozunk vele a ló még megvadul.

— De most már nincs üzembem, — felelte az orvos. — Hiszen hat óra elmúlt husz perczel, s nekem még egy beteglet kell meglátogatni a város közelében. Akár itt van a gőzgep, akár nincs, nekem mindegy. A leg-rövidebb utat kell választanom. S gyors iramban lekanyarodott balra. Alig haladt száz méternyire, amikor észrevette, hogy a gőzgep közveiden előtte állt. Igaz, hogy már nem működött, hanem esendben állt néhány öreg égerfa alatt. De olyan borzalmas fekete óriásnak látszott, — mint valami lesben álló fenevad — olyannyira félelmetes volt a látása, hogy a három kocsiban ülő ember szívét valami névtelen ijedtség fogta el. Ezt maga az orvos beszélte így el nekem.

(Folyt. köv.)

SZINHÁZAK.

Szerda, 1910. április 20-án

NEMZETI SZINHÁZ.

Papillon a kőfaragó.
Vígjáték 3 felv. Irta: L. Bernier.

Személyek:	
Papillon	Somlai
Verillac	Gál
Verillacné	Csillag T.
Berthe	Aczél J.
Sandrey	Körthy
Louise	Várady A.
Balbina Frette	D. Ligeti
Pathe	Báthos
Pernu	Rajnai
Baptiste	Ráthl

Kezdeté 1/2 8 óraker.

KIRÁLY SZINHÁZ.

Luxemburg grófia.

Operett 3 felv. Irta: Lehár Ferenc

Személyek:	
Luxemburg grófia	Király
B. grófné	Rátkai
S. grófné	Erdői B.
Bisard Armand	Kovács
Vermont Juliette	Váradi I.
Didier Angéla	Petrás S.
Mencsikoff Szege	Sárosi
Pavlovics Pavel	Toth
Pelezin	Sátrány
Managere	Ligeti
Háronó	Sári R.
Saville	Palotay
Boulanger	Balazs
Marhan	Léri
Sidonie	Csáti
Anetie	modellek
Coralie	Csiszerné

Kezdeté 1/2 8 óraker.

M. KIR. OPERAHÁZ.

Don Juan.

Dalmó 2 felvonásban. Zenéjét szerette Mozart A. Szövegét írta Da Ponte. Ford. Szerdahelyi J.

Személyek:	
Don Gonzalo	Venczell
Donna Anna	Vasquezó
Don Ottavio	Arányi
Don Juan	Fennsals
Donna Elvirra	Berts
Leporello	Kornai
Masetto	Dalnoki
Zerlina	Hajdúó

Kezdeté 7 óraker.

MAGYAR SZINHÁZ.

A koncert.

Vígjáték 3 felvonásban. Irta: Banr Hermann. Ford. Hajó Sándor

Személyek:	
Heink Gusztáv	Góth S.
A felesége	Góh né
Jurs dr.	Rátsai
A felesége	Nagy Teréz.
Gerndl Eva	R. Gombaszóri F.
Mayer Zelma	Zala Karola
Miss Garden	Loránt Ilma
Mell Fanny	Fabian C.
Warnerkisasszony	Mészáros G.
Pollinger	Karmendy
Pollingeré	Órley Flóra

Kezdeté 1/2 8 óraker.

Milliók és milliók kinlódznak

meleg és nedves időben a viszketési bőrbajban, sömörben és fagyási fájdalmakból eredő mindennemű kisebesedésekben szenvedők. Ilyenkor kiujulnak a régi bőrbántalmak, ekzemák és idült sebek. Akik elejét akarják venni az ilyen kellemetlen és fájdalmas betegségeknek, akik bőrhámítás, bőrrepedezés és bármilyen régi bőrbajból származó kellemetlenségektől teljesen meg akarnak szabadulni, azok saját érdekükben rendeljenek egy eredeti doboz

Erényi

Ichthyol-Salicyl-t

Használható: az arcon, hajközötti bőrbaj és kiütéseknél, ótvár, végbél és a láb között gyakran előforduló feldörzsölések, kisebesedések és viszketési bántalmaknál, melegség által képződött kipállott égető fájdalmaknál.

Orvosi nyilatkozatok szerint:
a legjobb desinficiáló, hűsítő, erősen szárító szer.

Orvosi nyilatkozatok szerint:
kizárólagos (specifikum) ellenszer és azonnali fájdalomcsillapító hámorhoidás bántalmaknál; az aranyér ellen legbiztosabb szer.

Orvosi nyilatkozatok szerint:
A végbél-daganatot lohasztja, visszafejlődését gyorsítja, tüzségét elveszi, fájdalmát megszünteti.

Orvosi nyilatkozatok szerint:
az összes bőrbajok kezelhetők feltűnő eredménnyel, anélkül, hogy bármilyen utókellemetlenségek előadnák magukat.

Orvosi nyilatkozatok szerint:
összes sebeknél, kútegeknél, ótvárnál, nedves és száraz sömörnél, viszketegségi bőrbajoknál, ahol az összes szárító, gyógyító és desinficiáló szerekkel (zink, karbon, dermazol, jodoform, xerofon, sublimát, praecipitat, salicyl, ichthyol stb.) nem lehet eredményeket felmutatni, ott a valódi „Erényi-Ichthyol-Salicyl“ összeállítás kitűnőnek és értékesnek minősítettet.

Egyedüli készítő:

Erényi Béla

Diana-gyógyszertára

Budapest, Károly-körut 5.

Eredeti nagy doboz ára 3 kor. :: (Postai rendelések utánvét mellett aznap eszközöltetnek.)

Tatra Mulató

Király-utca 77. sz. Telefon: 15-10.

EGÉSZEN ÚJ MŰSOR.
Minden szám itt Budapesten először.
La Gaerita et son celebre danseur. Willy Frank szalon-humorista. Ada Mirskaya orosz roma-cz-énekesnő. Lola Mal óiseuse. Rita D'ave excentrique. Steidl-duett. Henriette Dalmore operette diva. Janda Magda hangszerművész. — chmied Berthold egész új műsorral. **HALLEY-ÜSTÖKÖS** eredeti bohózat Schmidtlől.
Kezdeté 8 óraker. Fesztárnyítás 5 óraker.

NAGY ENDRE CABARETJA MODERN SZINPAD

Andrassy-ut 69. Telefon 93-16

Minden este: **Kis József dalai.**
Előadják: Medgyaszay Vilma, Ferenczy Károly, Sajó Géza. — A választás nagy napja. (Aktuális tréfa.) — A vajda Ethelich G. Gusztávól. — Péter majom.
Főlépnek: Nagy Endre, Medgyaszay Vilma, Ferenczy Károly, Némth József, Sajó, Falvai Kózi, Bársony, Huszár, Bozsis, Vidor Ferike, Papp János
Jegyek előre várható a cabaret pénztáránál, Andrassy-ut 69. Kezdeté 9 óraker.

EDISON MOZGÓFÉNYKÉP VÁLLALAT R. T.

BUDAPEST, VI., NAGYMEZŐ-UTCZA 21.

Telefon 64-20. Minden villanyvilágításra berendezett lakásban és helyiségben tartható

Házi mozgófénykép előadás

Egy előadás díja K 50 A legkedveltebb otthoni szórakozás :: Megrendelhető telefon útján is

FORTUNA

zászlógyár

Budapest,

VI., Király-utca 8.

választási zászlókat

és jelvényeket

a leggyorsabban, jutányos árak mellett. A választások kiírása előtt feladott rendelések kedvezményben részesülnek.

Alapított 1881. Alapított 1881.

A nm. v. és köz. miniszter elismerő leiratával titinterve.
Dr. Batizfalvy I. Z. fővárosi fogorvos
FOGORVOSI INTEZETE
Áthelyezve: **Károly-körut 3. sz. alá.**
Féjsz fogak gyógyítása. Tartós fogtömések. Fogszűrés (altatásban is.)
Szejpadiásnélküli műfogak, aranyhidak, koronák. Jól használható fogszűrés előkészítése és helyezése.
Jó állás mellett mérsékelt szabott áron. Vidékiek félnap alatt megkapják műfogalkat.

Fővárosi Orfeum

VI., Nagymező-utca 17. WALDMANN IURE, igazgató.

Ma Olga Desmond

a berlini „szépség-esték“ híressége különleges tánczaival.

ERNESTO BELLINI

a telepatikus fenomen, továbbá 10 attrakció.

Az előadás kezdete 8 óraker.

ÖNBEREL

egy ócska zongorát vagy pianót és

KIDOB

havonta 12 vagy 16 korona kölcsönjait, végre pénzt kiadta, zongorája nincsen.

HA FIZET

havonta 20 koronát, kap egy kiváló gyártmányú, legmodernebb ározpáncéltokés keresztúros új zongorát vagy pianót, nem ir alá váltót, nem állít kezest, nem köteleztetie bankszövetkezetnek és idővel mégis tulajdona lesz a zongora. — Ilyen ideális szolid, liberális módon kapható kizárólagosan csak

„MUSICA“ részvény-társaság

(Igazgató: Sternberg Dezső.)

zongora eladási és kölcsönzési telepén.

Eufon tölcsörnélküli legtekéletesbb gramofon- és művész-lemezek fölárúsítása.

Budapest, VI., Teréz-körut 1/a.

(Király-utca sarok, az Országos Zeneakadémia közelében.)

Telefonszám: 4-31.

Zongorák becsörúsése, javítása, hangolása legkülönlegesen.

Festő rendszer kedvezményében egyelőre csak a fővárosban lakók részesülnek.

SZÍNHÁZAK.

Szerda, 1910. április 20-án.

Fővárosi Városligeti Színház:

Pesti zsidó.

Operett 5 képből. Szövegét írta: Feld Mátyás. Zenéjét szerzték: Barna Izso, Chorin Géza és Weiner István.

Személyek:
A cigánykirály 36. Rácz L.
Dalesz Lipi Ferenczy
Villám Villi Voros Ily
Kaczer Vicza Mezev I.
Hungária T. Csige B.
Gyökér Tóni Fekete
Kronk báró Thury
Glicerint Ottó Szalay
Polacsekné Láng Etel
Weidinger bácsi Kellér
Méhecske Jászay Olga
Dr. Kaczer Bihary
Bákirályné Kelemen E.
Balázs G.
Kattay A.
Radó G.
Messenger
Boy-ók
Szig. kép: CHANTECLER

Személyek:
Kakas Ferenczy
Aranyfácán Láng E.
Ház-őrző kutyá Szalay
A majom Kellér

Kezdeté 1/2 8 órakor.

URÁNIA SZÍNHÁZ.

Hollandia.

Irta: Csütty Béla.

Kezdeté 1/2 8 órakor.

VIGSZÍNHÁZ:

Theodore és társa.

Bohózat 3 felv. Írták: Nancey és Armand. Ford: Salgó Ernő.

Személyek:

Chénerol Vendrey
Adrienne Varsányi L.
Fourette-Arcaze Fenyvesi
Théodore Csontos
Clodomir Szerényi
Loulou S. Komlóssy
Malvoisier Topolcsay
Pigasse Thany
Bignot Sarkadi
La Panouse Bárdi
Juliette, a felesége Abolovszky
Truche Gyöző
Az igazgató Harsányi
Tűzoltó parancsnok Kazalicsky
Léonie Molnár A.
Inas Kassay

Kezdeté 1/2 8 órakor.

APOLLO-PROJEKTÓGRAF

Végszínház-utca 1-3.
Telefon 68-39.

Kolumbusz Kristóf.
A megbélyegzett.
Nilsu partvidék.
Ideges vállrágatkozás.
Végzetes kimerülés.
A hős paripa
Idomított kutyák.
Aragoni Izabella.
Mikor Lehmann ur sportol.
Előadások hétköznapokon d. u. 8 órakor, vasár- és ünnepnapokon d. u. 3 órakor kezdődnek.

CIRKUSZ BEKETOV
Városliget. Telefon 107-46.
Ma este 8 órakor
a nyári idény első nagy műsora:
The KAUFMANN
kerékpárcsoport. 12 személy.

STEINHARDT MULATÓ

Rákóczi-ut 63. sz. Telefon 54-23.

Kezdeté 1/2 9 órakor. Kezdeté 1/2 9 órakor.
Naponta szenzációs műsor!

11 órakor! Talán a fodrász!? 11 órakor!
9 órakor

Önálló vánterület!

Bohózatok. Írták: Gilinger és Taussig. Fordította Steinhardt.
10 órakor 10 órakor

Nemzetközi női birokverseny!

Továbbá: Steinhardt és Hunyady Emil új kuplékkal és több elsőrendű külföldi számok. — Vasárnap délután mérsékelt helyi előadás birokversenyyel egybekötve.
Jegyek: 10-11-ig és 3-6-ig Rákóczi-ut 63. és özv. Kontiné dohánykülönlegességi áruházaiban, Andrássy-ut 29. — Előadás után a remek téli kertben reggel 6-ig cigányzene és kabarét. Belépő díj nincs.

FOLIES CAPRICE

Téli helyisége Révay-utca 18. szám.
Telefon: 14-22. Telefon: 14-22.

Igazgatók: Leitner és Keleti. Főrendező: Rott Sándor.
Az előadás kezdete 1/2 9 órakor.

11 órakor! Ma! Ujdonság!

'Oh diese Zimmerherren'

Bohózat. Irta: Hirschfeld Lajos. Rendező: Trebitsch S.
Est megelőzi 9 1/2 órakor

Tárgyalás éjfélkor

Bohózat. Irta: Cagliostro. Rendező: Werner Manó.

Jegyek kaphatók a nappali pénztárnál d. e. 9-1-ig és d. u. 3-6-ig. 'Lutra' jegyirodában Andrássy-ut 15 és Soprony nagytársaságban Rákóczi-ut 1. — 12 óra után az első emeleti CASINO DE PARIS-ban a világszámú ének- és táncszámok fellépte.

ROYAL ORFEUM

ERZSÉBET-KÖRUT 31. TELEFON 110-22

Minden este 8 órakor.
REKORD-MŰSOR

The Aeroplane-Ladies

BROS. LEIGH. TERRIBLES. IRENE SIGNNY.

A legkacagtatóbb bohózatok:

A fogorvos Muki bácsi A jambor Toncsi

stb. stb.

A hány szám, annyi sláger!

Éjjeli 12 órakor a ragyogó tükörteremben ROYAL-KABARET. — Ének- és táncelőadás. — Keringőverseny. — Cigányzene reggeli 5 óráig.

Budapesti Cabaret BONBONNIÉRE

Terez-körut 28. Telefon 52-88.

Kezdeté 9 1/2 órakor. Artistikus vezetők: Kövály Gyula és H. Heidelberg Albert.

A bécsi Fiedermaus Cabaret kiválóbb tagjainak vendég-játéka. — Conferencier: Robert Blum.

Ein feiner Trick! (Bohózat) — Mela Schwarz m. v. — Napoleon und sein Chauffeur. (Historikus esemény). — Szóló-számmal: Laura v. Zeller, Leo Valberg, Cav. Ferrari d'Albaredi, Heinz Hanus, Keleti Juliska, Balogh Boske, Kövály Gyula, Váradi Elza, Csizsér Arthur, Deák Kormos. — Apump. Színesvizsga. — Új kuplék. — Helyárak: 3, 4, 5, 6 kor.

Kiváltunk

ZÁLOGBAN

levő arany- és ezüstdézszerkeket, sorsjegyeket s azokra magasabb kölcsönt nyújtunk.

MANNHEIM SIMON ÉS FIA

Budapest, IV., Párisi-u. 5.

(Főpostával szemben.)

LEGFINOMABB AZ EZÜSTÖSTÉEN FŐTT

MÁLNASZÖRP

GESSLER SIEGFRIED BUDAPEST
ALTWATER-LIKÖRGYÁRÁBÓL.

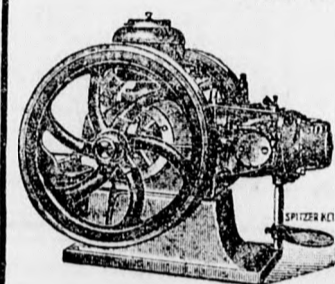
Szabó Emil és Társa

Budapest, V., Ferencz József-tér 6. sz.

— Gresham-palota, a Lánchíddal szemben. —

Telefon 76-48. : Sürgőnyeim: Szabóék, Budapest.

Szállítunk BOLINDER nyersolajmotorokat, DOBRY-féle benzínmotorokat és cséplőgépeket, szivógázmotorokat és malomberendezéseket.

■■■■■■■■

Árjegyzéket ingyen és bérmentve küldünk.

■■■■■■■■

Viszontelárusítók kerestetnek.

EREDETI **GARVENS** SZIVATYUK
NAGYBANI RAKTÁRA BUDAPESTEN
MŰSZAKI ÉS GÉPIPARI R. T.
VII. VOROSMARTY-UTCA, 19/b
TŰZOLTÓ FECSKENDŐK

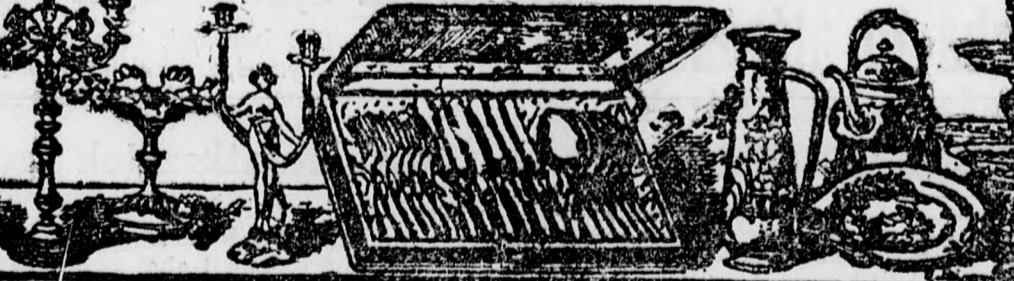
ÉVŐESZKÖZÖK

EZÜSTBŐL ÉS ALPACCA EZÜSTBŐL.
DISZTÁRGYAK. ALKALMI AJÁNDÉKOK

A LEGELŐNYÖSEBBEN

POLGÁR KÁLMÁN ÉRSZERTÉLEPÉN

BUDAPEST, VII. Erzsébet-körut 29.sz.

VIDEKI MEGRENDELÉSEKRE KIVÁLÓ GONDOT FORDÍTOK.
ÁRJEGYZÉK 2000°RAJZAL BÉRMENTVE KÜLDETIK.

Heti műsor:

1910. április hó	Nemzeti Színház	M. kir. Operaház	Várszínház	Vigszínház	Magyar Színház	Király-Színház	Uránia	Fővárosi Városligeti Színház
21 Csütörtök	Amihez minden asszony ért	Varázsfuvola	—	Az ördög	Csákó és kalap	Luxemburg grófia	Levegő meghódítása	A bohóc
22 Péntek	Papillon, a kőfaragó	Nürnbergi baba	—	Theodore és társa	Csákó és kalap	Luxemburg grófia	Hollandia	A pesti zsidó
23 Szombat	Szentivánéji álom	Elektra	—	Az obsitos	A kaméliás hölgy	Luxemburg grófia	Shakespeare-estély	Bőregér
24 Vasárnap	A botrány Papillon, a kőfaragó	Az istenek alkonya	—	A kis cukros Theodore és társa	A koncert A koncert	Jánoska Luxemburg grófia	—	Sárga csó Bőregér

Legnagyobb főnyeremény: egy millió korona!!

Évi 6 húzás 1.000.000, 500.000, 300.000, 100.000, 75.000 koronás főnyereményekkel és számos nagy melléknyereménnyel.

Legkisebb nyeremény 140 kor. készpénz és 1 nyereményjegy, mely utóbbit készek vagyunk drb.-ként 50 K árban megvenni.

A Magyar Jelzálog-Hitelbanki Converzionális Sorsjegyeknek folyó hó (április) 25-én

megtartandó húzása alkalmából eladjuk e sorsjegyeket:

- I. Készpénzfizetés ellen a napi árfolyamon, vagyis jelenleg darabonként 134.— koronás árban.
- a) A sorsjegyeket utánvétellel vagy a napi ár előzetes beküldése ellen portómentesen küldjük.
- b) Darabonként 14.— korona előleg beküldése ellen a sorsjegyeket, számszámjegyek kiadása mellett és azonnali nyereményjogosultsággal a vevő részére őrizetbe vesszük és a jelenleg 134.— koronát kitevő napi árból hátralékos 120.— koronát a vevő terhére írjuk, mely hátralékból 10.— korona 1910 június hó 1-ig küldendő be, míg a fennmaradó 110.— korona — feltéve, hogy várható árszökés nem áll be — tetszés szerinti részletekben törleszhető. A megterhelendő hátralék utáni kamatok, melyeket 1910. december hó 31-ig kedvezményképp 5 1/2%-ban állapítunk meg, negyedévenként utólag fizetendők.

- II. Részletív alakjában darabonként 27 havi 6 koronás részletre, vagyis 162 koronáért,

A megrendelőjegy és az első részlet beküldése ellen küldjük az 1893. évi XXXI. t.-cz. értelmében kiállított, a sorsjegyek számait és sorozatait feltüntető részletívet, melynek alapján a részletív vevője már részt vehet a f. hó 25-iki húzáson és az összes részletek lefizetése után a sorsjegy tényleges tulajdonosa jut.

Igérvénye k,

melyek a folyó hó 25-én megtartandó húzás on 200.— korona n. é. A és B. betűs sorsjeggyel játszanak, darabonként 10 korona áron kaphatók.

Szíveskedjék az alanti megrendelő-jegyeket felhasználni és kívánságra készséggel szolgálunk előze és felvilágosításokkal.

„HERMES” Magyar Általános Váltóüzlet Részvénytársaság, Budapest, IV., Koronaherceg-utca 5.
Fiókpénztárak: V., Dorottya-utca 8. — V., Nádor-utca 25. (Tőzsdepalota.)

Takarék- és folyószámla betéteket 4%-kal kamatoztatunk.

Értékpapiroknak, ékszereknek, okmányoknak megőrzésére igen alkalmasak a safe deposit helyiségünkben elhelyezett pénztárfülkék a fél saját zára alatt.

Megrendelőjegy készpénzfizetésre.

„Hermes” Magyar Általános Váltóüzlet Részvénytársaságnak, BUDAPESTEN.

Ezennel felkérem Önöket, hogy hírdetményük alapján

darab magyar jelzálog-hitelbanki converzionális sorsjegyet portómentesen címre elküldeni szíveskedjenek.

Az ellenérték fejében a 134.— korona, vagyis koronát a küldeménynek utánveendő postautalvánnyal küldök.

Kelt 19.....

Olvasható aláírás:

Pontos cím:

Megrendelőjegy 14 kor. előleg beküldése esetén.

„Hermes” Magyar Általános Váltóüzlet Részvénytársaságnak, BUDAPESTEN.

Ezennel megrendelek Önöknél hírdetményük alapján drb magyar jelzálog-hitelbanki converzionális sorsjegyet darabonként 134.— koronás árban és kérem, hogy a sorsjegy..... részemre őrizetbe vegyék és nekem a számszámjegyeket beküldeni szíveskedjenek.

Előleg fejében küldök darabonként 14 koronát, vagyis koronát postautalvánnyal és kérem, hogy engem a hátralékos összeggel megterhelni és nekem a szükséges nyomtatványokat aláírás végett beküldeni szíveskedjenek.

Kelt 19.....

Olvasható aláírás:

Pontos cím:

Megrendelőjegy részletívre.

„Hermes” Magyar Általános Váltóüzlet Részvénytársaságnak, BUDAPESTEN.

Ezennel megrendelek Önöknél hírdetményük alapján egy az 1893. évi XXXI. t. cz. értelmében kiállított részletívet

darab magyar jelzálog-hitelbanki converzionális sorsjegyről 27 havi koronás részletfizetésre. Az első részlet fejében koronát küldök Önöknek postautalvánnyal és a további havi részleteket pontosan fogom beküldeni.

Tudomásul veszem, hogy az eredeti sorsjegyek átvétele alkalmával a törvényes helyegilletékek és felmerülő portóköltségek általam megtérítendők.

Kelt 19.....

Olvasható aláírás:

Pontos cím:

Megrendelőjegy ígérvényre.

„Hermes” Magyar Általános Váltóüzlet Részvénytársaságnak, BUDAPESTEN.

Ezennel megrendelek Önöknél hírdetményük alapján darab ígérvényt, a magyar Jelzálog-Hitelbanki Converzionális sorsjegyeknek 1910 április 25-én megtartandó húzására és a darabonkénti 10.— koronás ár fejében koronát postautalvánnyal címükre elküldtem.

Kelt 19.....

Olvasható aláírás:

Pontos cím:

Telkek a Hűvösvölgyben
vizgazdaság területén, villamos végállomás közelében, kőz utak a telepen, a teljesség felőli elöljárók mellett az olcsó áron kaphatók.
Azonkívül telkek kaphatók 1 koronától feljebb négyzetölenként a Szilágyi telepen 5 éves lefizetésre. Vonatközelkedés a Közvágóhidról. — Felvilágosítás nyerhető a Budapesti III. kerületi Takarékpénztárnál, Lajos-utca 183. és a Balázs-féle vendéglőben a villamos végállomásnál.

FOGAK
3 koronától szájpádás nélkül, gyökéreltávolítás főlegesen, aranykoronák és tartós fogtömések, foghúzások érdekeltekkel. — Vidékiek 12 óra alatt kielégítettek. Régi hasznavehető fogsort hasznavehetővé alakítottok. " " "
Dr. Hegedűs Jakab fogorvos.
Budapest, VII. kerület, Erzsébet-körút 44.
Rendelés egész nap. Részletfizetésre is. 10 évi jótállás és fájdalommentes kezelés, tartós fogtömések 3 korona.

Neustein Fülöp
Neukroztika
hashajtó labdaccai
(NEUSTEIN-féle ERZSÉBET-labdacsok.)
E pillúkat hasonló készítményeknél minden tekintetben többre becsüldök; mentek minden ártalmas anyagtól, az altesti szervek bajainál legjobb eredménnyel használtatva, gyöngyöden hashajtók, vértisztítók; egy gyógyszer sem jobb a melléte oly ártalmatlan, mint e pillúkat, a

ÁGY és ÁGYBETÉTEK
Réz és vasbutor, kertisátor, pad, szék és asztalok, szőnyeg, függöny, ágy- és asztalterítők, kárpitozott butor, paplan, matracz stb. nagy választékban készpénzért, valamint részlettörlesztésre is kapható.

Pfeffermann Imre utóda
GYÁRÁBÓL
Budapest, VII., Dohány-utca 58. sz.
Arjegyzekeket bárkinek kívánatra ingyen és bérmentve küld.

Érdemes kiegészítés minden méretben.
Összeosztható vasgátlak legjobb minőségben.
Bőröngy-ágybetétek hásmely nagyságban.
Ezektől, Jaulandnak és másoktól minden méretben kaphatók.

székszorulás
legjobb betegségek forrása ellen. Cukrozott kúlszejük miatt még gyermekek is szívesen veszik.
Egy 15 pillúkat tartalmazó doboz 30 fillér, egy tekeres, mely 3 dobozt, tehát 120 pillúkat tartalmaz, csak 2 kor. 2 kor. 45 fill. előleges beküldés mellett egy tekeres bérmentve küldünk.
Óvás! Utánasoktól különösen óvakodjunk. Kérjünk határozottan NEUSTEIN FÜLÖP hashajtó-labdacsot. Valódi csak ha minden doboz törvényileg bejegyzett védjeggyel, piros-feketé nyomtatásban „SZENT LIPÓT” és „Neustein Fülöp gyógyszerész” aláírással van ellátva. A keresk. törvényeszközleg védett ceomagjaink aláírásunkkal vannak ellátva
NEUSTEIN FÜLÖP, Szent Lipót-hoz
címezett gyógyszerára, Bécs, I., Plaukeng. 6.
Kapható: Budapest, Török J. gyógyszerára, Király-utca 12. és Andrássy-út 25.

PROPPER és ÜRLEI :: bank- és váltóüzlete
Budapest, Andrássy-ut 32. szám
elsőrangú bankösszeköttetési utján folyósítat előnyös, szolid tárcza-, jelzálog- és lombard-hiteleket, finanszírozat ipar- és tisztviselőtelepeket és leszámítol directe is válogat.

Kész- és mérték szerinti előkelő férfi-ruhák!

Legkényesebb izlésnek megfelelő

	Készen	Mérték szerint
Sacco-öltöny	32-70	60-100K
Jaquet és mellény	66-76	72-100K
Divat-nadrág	12-26	22-32K
Felöltő	28-80	60-100K
Körgallér	20-48	32-60K

NEUMANN M.
OS. ÉS KIR. UDVARI SZÁLLÍTÓ 3472
férfi-, fiu- és leánykaruha telepe
BUDAPEST, IV., MUZEUM-KÖRÚT 1. ÉS 3. SZ.

OLÁH GÁBOR:
KORUNK HŐSE

Verses regény.

Ára 3 korona.

Kiadja a

FRANKLIN-TÁRSULAT

Kapható: **LAMPEL R.**

könyvkereskedésében

(Wodianer F. és fia r. t.),

Budapest, VI., Andrássy-út 24.

és minden könyvkereske-

désben.

Ne kínozd az állatot!

Állattulajdonosok,
vadászok, községi bírák,
csendőrök és rendőröknek
fontos tudnivaló.

**ÁLLATVÉDŐK
TÖRVÉNYKÖNYVE**

Az állatvédelemre vonatkozó
összes törvények és rende-
letek gyűjteménye.

Az Országos Állatvédő Egyesület
megbízásából írta

K. NAGY SÁNDOR.

Negyedik bővített kiadás.

Ára 2 kor.

Kapható:

LAMPEL R. könyvkereskedése

(Wodianer F. és fia) r. t.-nél

Budapest, VI. Andrássy-út 21

valamint

minden könyvkereskedésben.

KORONA KENYÉR

Tiszta, ízletes, olosó!

Barna, félbarna és fehér fajtákban kapható
minden jobb fűszerüzletben és az alábbi
GOLDMANN-féle tejszarnokokban:

Széchenyi-utca 12	József-körút 63	Üllői-út 66/a
Damjanich-utca 39	Molnár-utca 12	Ó-utca 42
Bank-utca 6	Csengery-utca 76	Tölgly-út 17
Óvoda-utca 42	Szondi-utca 42	Népszínház-utca 45
Szerecsen-utca 39	Árkádia-utca 10	Ferencc-körút 8
Üllői-út 52	Török-körút 29	Kisilófa-utca 9
Andrássy-út	Klauzál-utca 2	Petőfi-utca 3
Arany János-u. 16	Nagymező-utca 49	István-út 22
Váci-körút 37	Bulyovszky-utca 30	Dohány-utca 66
Rökk Szilárd-u. 18		Lipót-körút 9.

Titkos betegségek

gyógyítására legjobban ajánlható 28 éven át szerzett kórházi
tapasztalatai alapján

Dr. KAJDACSÝ

v. cs. és kir. ezredorvos és kórházi főorvos.

Biztos sikerrel, rövid idő alatt gyógyít húgyvesefolyást, hólyag-
hajt, sebeket, bujakórt (syphilit), bőrbajokat, elgyengült
férjierőt, idősebbeknél is, onfertőzést és annak utóbajait, ideg-
és hágergészaját, valamint minden női bajokat.

Rendel. d. e. 10 órától d. n. 4-ig és este 7-8-ig.

Budapest, VIII., József-körút 2. szám.

Levelekre válaszol, gyógyszeréről gondoskodik. - Levél
utján is biztos gyógyásiker.

**Tankönyveket és
Segédkönyveket**

vegyen

Magyarország legrégebb és
legnagyobb tankönyvkeres-
kedésében

LAMPEL R.

könyvkereskedése

(Wodianer F. és Fiai) részvénytársaság

Budapest, VI., Andrássy-út 24.

Itt kapható

az elemi-, polgári-, közép-,
felsőbb leány-, kereske-
delmi- és magániskolákban
s a szakkiskolákban haszná-
lban levő minden tan-
könyv és segédkönyv
a legújabb kiadásban

Postai megrendelések a be-
érkezés napján azonnal el-
intéztetnek.

A kiadásunkban megjelent
összes tankönyvek jegy-
zékét kívánatra készséggel
megküldjük.

LAMPEL R. könyvkereskedése

(Wodianer F. és Fiai) r. t.

Budapest, VI., Andrássy-út 24.

15937/1910. földm. min.

Termelt tölgy, szil, hárs- és kőrismüfa eladása.

A pancsovai m. kir. erdőgazdagság hivatalos helyi-
ségében 1910. évi május hó 1-én, délelőtt 10 órakor
zárt írásbeli ajánlatokkal kapcsolatban megtartandó szóbeli
versenyárgyalás után eladás alá bocsájtatik a vojloviczi
erdőn kitermelt állapotban:

I. mintegy	4.39 m ³	15-20 cm vastagságu,
"	24.60 "	21-30 "
"	53.98 "	31-40 "
"	58.11 "	41-50 "
"	27.05 "	51-60 "
"	17.18 "	60 cm-en felüli, vagyis össze-
sen mintegy	185.31 m ³	tölgy müfa rönkö.
II. mintegy	15.54 m ³	8-30 cm vastagságu,
"	38.72 "	31-50 "
"	5.41 "	50 cm-en felüli vagyis össze-
sen mintegy	59.67 m ³	kőrismüfa rönkö.
III.		
mintegy	33.61 m ³	9-38 cm vastagságu szil müfa rönkö.
IV.		
mintegy	2.21 m ³	17-39 cm vastagságu hárs müfa rönkö.
V.		
mintegy	0.09 m ³	8-10 cm vastagságu juhar müfa.

Kikiáltási ár:

1. Tölgyfa rönkőnél köbméterenként 32 korona.
2. Kőrismüfa rönkőnél köbméterenként 28 korona.
3. Szilva rönkőnél köbméterenként 21 korona.
4. Hársfa rönkőnél köbméterenként 11 korona.
5. Juhar rönkőnél köbméterenként 21 korona.

Bánatpénz a mennyiség és a megajánlott egységár
sorozatának 20%-a.

Ajánlatok az árverés alá bocsájtott egész mennyiségre
fanemenként külön-külön, de egy ajánlati úrlapon tehető.

Az árverési és szerződési feltételek a lugosi m. kir.
erdőigazgatóságnál és a pancsovai m. kir. erdőgazdagság-
nál a hivatalos órák alatt betekinthetők, ahol ajánlati
úrlap és boríték is beszerezhető.

Budapest, 1910. évi április hó 14-én.

M. kir. földművelésügyi minister.

Meghívó.

Az Országos Magyar Vasutas Takarékpénztár Részvénytársaság folyó
évi április hó 26-án délelőtt 9 órakor saját helyiségében V., Váci-körút
22. szám alatt

rendkívüli közgyűlést

tart, és arra a t. cz. részvényeseit ezennel meghívja.

NAPIREND:

1. Igazgatósági tag választás.
 2. Esetleges alapszabály-módosítás.
- Azon t. részvényesek, kik a közgyűlésen személyesen, avagy más
meghatalmazott részvényes által részt venni óhajtanak, sziveskedjenek a
legkevesebb 60 nap óta a társaság részvénykönyvében saját nevükre írott
részvényeiket a hozzá tartozó szelvényekkel együtt az alapszabályok 20.
§-a értelmében legkésőbb 3 nappal a közgyűlés megtartása előtt a társaság
pénztáránál letétben tartani.

Budapest, 1910. április hó 15-én.

**Az Országos Magyar Vasutas Takarékpénztár
Részvénytársaság Igazgatósága.**

Felhívás
a 48-as függetlenségi
Rossuth-párt,
valamint
a 48-as Justh-párt
jelöltjeihez!

Megtekintettük Linhart Vilmos festő zászló-gyártelképét és arról győződünk meg, hogy óriási műtermében naponta 4000 db zászló állítható elő. — Árja elsőrendű magyar gyarmány és a jelölteknek kedvezményt nyújt, tehát tagjainknak öszintén és hivatalosan ajánljuk.
Hazañas üdvözléssel
az „Aiföldi Függetlenségi Párt”
elnöksége: GA. LOVICH JENŐ,
ügyvezető elnök.

Telefon 58 83.

ZÁSzlóM MIND GYÖZTEK!

LEGOLCSÖBB

ÉS LEGSZEBB

VÁLASZTÁSI ZÁSzlóK

ÉS TOLLAK

LINHART

VILMOS FESTÖNÉL

Pest. Hunyadi utca 27.

		KORONA	
150 hosszú	95 széles	2.88	
200	95	3.20	
250	95	4.20	
300	95	4.72	
300	140	6.46	
400	140	8. -	
500	140	9.36	

SZINTARTÓ.
GYAPOTSZÖVETBŐL
FELIRATTAL.
ROJTOK, BOJTOK
FESTETT NYÉL ÉS
Aranyozott léc-záróval.

A nemzeti
munkapárt
állandó
szállítója

A néppárt szer-
ződött zászló-
és jelvény szál-
lítója.

E hirdetés rovataban minden szó egyszeri beiktatása közönséges petit betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fill.-rel fizetendő.

KIS HIRDETÉSEK

E hirdetés rovataban minden szó egyszeri beiktatása közönséges petit betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fill.-rel fizetendő.

Pénzszekrények, használtak és újak, rendkívüli olcsón áron kapható a budapesti pénzszekrényraktárban, Budapest, V., Bálvány-utca 6—C.

Alma!
Levele van. Körte.

Butor
új és keveset használt, egyszerű és finom kivitelben, bámulatos olcsón adatnak el. IV. Belváros, Kigyó-tér 4. I. em.

Cukorborsót
szőlőspárgát, gombát, zöldbabot, hónapos retket, fejesalutát, uborgonyát, carfiót, postakosaranként vegyesen 3 korért, hófehér savanyított káposztát mázsánként 6 korért, 5 kg-ért 160 K. bérmentve, ismétlődőknak előnyár-ajánlatot küld Gyümölcs-kivitel Csongrádról.

Kárpitos nyergesek
részére mindennemű kellek képes nagy árjegyzéket kívánatra ingyen küldi a Budapesti Paszománygyár Részv.-társ. Nagymező-utca E. 46.

A gyakorló
gyorsírók Társasága gyorsírási (Gabelsberger-Markovits rendszerű) és gépirási magyar és német tanfolyamaira, különféle rendszerű, látható írású írógépekre, beiratkozhatni naponként. Beiratási díj nincs. Tandíj igen mérsékelt. Díjazott növendékeinket végzetlenül állásba segítjük. Telefon 18—09. GLOGOWSKY és TARSA, Andrássy-ut 12. és Révay-utca 6. szám. 28644

Rizike gomba
gomba, hus-, főzelék-, gyümölcs-konzervek, gyümölcsök, szörpök, szepegési csemegékről kérjen árjegyzéket. Felkai konzervgyár, Barla József Felka, Szepes. 28008

Szabók részére
mindennemű zsinór, gomb és szabó-kellék képes nagy árjegyzéket kívánatra ingyen küldi a Budapesti Paszománygyár Részv.-társ, Nagymező-utca E. 46.

Koporsó asztalosok
részére mindennemű koporsók díszítése, összes temetkezési eszközök képes árjegyzéket kívánatra ingyen küldi a Budapesti Ravatalgyár Részvénytárs, Nagymező-utca E. 46. sz.

Rózsa, szegfű,
magastörzsű rózsafák, csak ajdonságok, 2 éves korával, 10 drb. 20—30 K. Magastörzsű rózsafák 2 éves korával, csak régebbi legjobb fajták 10 drb. 14—20 K. Bokorrózsák, 2 évesek, csak ajdonságok, 10 drb 9—10 K. Bokorrózsák, 2 évesek, csak régebbi legjobb fajták 10 drb 7—8 K. Császárszegfűk, folyton virítók 10 drb 5—10 K. Szétküldés minden hová, csomagolás beleértve bérmentve utánvétellel. Kezeskedem biztos fogamzásért, érték vagy pótlásért valamint gazdag virágzásért. Képes árjegyzék díjtalanul. Krausz T. kiviteli kertészete, Feketealom. Brassó mellett.

Vigyázzon
na meghűlt és vásároljon valódi Rethy-féle cukorkát 60 fillérért.

Pénzt
legszolidabb feltételek mellett előlegezünk mindenféle tárgyakra és árukra, melyeket száraz, tiszta raktárainkba bizományba beraktároznak. Utólagos díj fizetés. Blau és Tarsa Klauzál-tér 2. sz. Telefon 105—32. 28752

Légszesz és villamos csillárok
legelőnyösebben szerezhető be **Kulcsár Sándor** bronzár- és csillárgyárban, Budapest, VI. ker., Dessewffy-u. 9—11.

Fűszerüzlet
forgalmas helyen, iskolával szemben, gyárak között, berendezéssel együtt betegség miatt jutányos áron sürgősen eladó. Bővebbet V. Váci-ut 148, fűszerüzlet.

20,000 rózsafa
magastörzsű, kapható **Novák János** rózsatelepen **Szekelyhid.** Árjegyzék bérmentve. 5909

Temetkezési
vállalkozók, intézetek, egyetemek, társulatok részére képes nagy árjegyzéket kívánatra ingyen küldi a Budapesti Ravatalgyár Részv.-társ. Nagymező-utca E. 46.

Asztalosok
új jövedelmi forrását leíró képes nagy árjegyzéket kívánatra ingyen küldi a „Kegelet” szerkesztősége Budapest, Nagymező-utca E. 46.

Parlamentari
gyorsírók által vezetett magyar-német gyorsíró iskola. Gépirás és magyar-német levelezés-oktatás. A teljes kiképzés díja havi 10 kor. Kereskedelmi akadémia tanárok által oktatott szaktantárgyak. Az **Országos Magyar Gyorsíró-Egyesület** hivatalos tanfolyama. Alapította **Markovits Iván** 1863-ban. Biztos állás-közvetítés. Nyitva szep. 1-től jul. 1-ig. Havonként új tanfolyamok. Tájékoztatót küldi a **Gabelsberger szakiskola.** (Csak Liszt Ferenc-tér 10. előbb Gyár-utca 4.) Címre vigyázzunk! — Az egyesület ezen kizárólagos szakiskolája írógépezégek től s más hirdetésünktől függetlenül. Telefon 64-69. Beiratások egész napon át.

BUTOR
30% megtakarítás!
Régi Butorszalon
Budapest, Ferenciek-tere 3 főtelep. Vétel és eladás **használt és új** polgári, urasági lakberendezéseknek, mahagóni és palisander butorok, uri szobák, angol börgarnitúrák és teljesen berendezett mintaszobák, keleti szőnyegek, csillárok. — Telefon 82—13. 28589

30 koronaerti
készülnek saját műhelyben mérték után remek szabásban, finom kivitelben elvatos férföltönyök vagy felöltők finom szövetelekkel, László Sándor férfiszabómester Budapest, Erzsébet-körút 1. sz., I. em. Vízékre postázniinták bérmentve, helyben szabásomat kívánatra házhoz küldöm. 28592

Réz és vasbutor
a legolcsóbb gyári árban, rézgy 30 ft. Gyermekgy 10 ft. Angol vasgy acél scironnyal 20 ft. Összecskó vasgy 3 matraczal 8.25' legjobb minőségben kapható **Weisz J.** Bpest. Andrássy-ut 77., (Bejárt a Rózsa-utca) Árjegyzék ingyen. 27980

Rekord hangversenyfilmek legjobbak a világon!

25 cm. mindkét oldalán bejatszva db K 2.50 10 db K 2.40 — Gramofonok K 25.— 55.—, 60.—, 300.—
Fonografok Lyra K 7.—
Fonograf hangerek K 1.50. — csakis utánavételre **SCHILLER** **TESZTVEREK** gramofon és hanglélek nagyraktárban Budapest, József-körút 26/a. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Zálogszedulákat
veszek. Elzálogosított brilliansokat, gyöngyöket, aranyat, ezüstöt és ékszereket 100.000 kor. költségmentesen kiváltak és teljes értékét kifizetem. 756
SCHILLER IZIDOR
ékszerkereskedő
Budapest,
Sip-utca 8. szám.

A gyermekáldást
2 vagy 3 számra meghatározni, nagyon okos dolog és sok pénzmegtakarítással jár. Az erre vonatkozó pontos utasítást, a melyért sok ezer hálaírat beérkezett, titoktartással küldi 90 fillér magyar levélbélyeg ellenében Frau A. Kaupa, Berlin S. W. 247. Lindenstrasse 51. 28694

100.000
Mert került forgalomba **Zilichy Ágnes** szakírókönyvének 100.000-ik példánya. Ez bizonyítja legjobban a könyv **lóságát, hasznavehetőségét.** Minden háziasszonynak nélkülözhetetlen. A szep kötetben 4.— kor. Megrendelhető: **SINGER és WOLFNER** könyvkereskedésben Budapest. VI. Andrássy-ut 10.

A címre tessék ügyelni!
VALÓ-
di francia különlegessége (óvszerek) csakis
P. Bergeruan Pils leghíresebb párisi gyárostól legelőnyösebben beszerezhetők
Polgár Sándornál Budapest, VI. ker., Erzsébet-körút 50.
Részletes képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Véd-jegy
Dió-kivonat
az ősz hainak festésére.
Régóta kipróbált tökéletesen ártalmatlan a dióak zöld héjából készített hajfestészer mely a korán őszült hainak 15 perc alatt eredeti szőke, barna, fekete vagy gesztenyeszínét visszaadja. 1 palack dió-kivonat K 6 és 3, 1 skatula 6 probapalackkal 7.50. díjtel hajfestőre K 6 és 3. dió-kivonat vagy dióolaj K 4 és 2, dióolaj a szakál festés. K 2, dió dupla kivonat K 6 és 4, káli-erme, glicerin szappan legelőnyösebb toalettszappannak a 1 kor. Rendelhető a feltalálónál:
MACZUSKI A.
Wien, III/2. Erdbergterände 2.
Raktárak Budapestben:
Török J. Gyógyász, Király-u. 12.
Vértessy S. Illatsz. Kristófer 8. Neruda N. drogueria, Kossuth Lajos-utca 7. Dr. Egger L. és Egger J. Révay-utca 12. Thalimayer & Seitz drogueria, Zrínyi-utca 3. Kochmeister Fr. m. drog., Hold-utca 8. Molnár és Moser drog., Koronaherzeg-utca 11. Lux Mihály drog., Múzeum-körút 7. 28588

Kézimunka
hímzésekhez, butorhoz, függönyökhöz, lakásberendezéshez, zsinórok, rojtok, bojtok képes nagy árjegyzéket kívánatra ingyen küldi: Budapesti Paszománygyár, Nagymező-utca 46. szám.

Zálogszedulát,
brilliantot, aranyat, ezüstöt, ékszert és régiséget veszek és eladok. Kertész ékszerész Budapest, VII., Király-utca 85. szám. — Telefonszám 95—48.—

BUTOROK
háló-, ebédlo-, szalonberendezések, továbbá berendezés, iroda berendezések, réz- és mahagóni butorok, szőnyegek és függönyök, valódi angol börgarnitúrák eladása s vétele
Wechsler Károlyné
VII., Király-utca 23. I. em. Kazinczy-u. sarok. 20521

Falusi otthonban
könnyű mellékjövédelmet ad a fa-faragás házi ipara.
Most íent meg:

A FA-FARAGÁS
mint házi művészet.
Utmutatás kezdők és haladók számára.
Ismereti
KARDOS ÁRPÁD.
Második bővített kiadás.
A szövegbe nyomott számos ábrával.
Ára 1 kor. 20 fill.
Kapható:
LAMPEL R. könyvkereskedése (Wodianer F. és Fiai) r. t. n.ál. Budapest, VI. Andrássy-út 21 valamint minden könyvkereskedésben.

Pótvizsgálatra,
javítóra, póterettségre, bármilyen vizsgálatra előkészít: „Szünidei Tanfolyam” Garay-A. 5. U. 12/a.

Ajtók, Ablakok,
vasredőnyök, használtak és újak, bármilyen méretben és alakban, igen olcsón kaphatók.

Wiener A. utódánál
BUDAPEST, ÜLLŐI-UT 123.
Telefon 62—80.
Alapított 1886-ban.

Pénzt rögtön
butorra, zongorára, varógépre, kerékpárra, könyvekre és kereskedelmi árukra, ha azokat száraz, tiszta raktárhelyiségeinkbe bizományba berszállózza

Tauber
VI. ker., Eötvös-utca 6/A.
TELEFON 84—33.

6 első díjjal kitüntetve!
Kállai Lajos
mótorgyára BUDAPEST, VI., Gyár-utca 28. sz.
Teljes jótállás kitűnő eséplé-ért!

A közönségnek legjobban ajánlatnak a valódi Kállai Lajos-féle villamos benzín-locomobil, eséplő-készletek kettős tisztító szerkezettel

Egyedül létező újdonság! Ezen motorok mindenkor üzemben láthatók VI. ker., Gyár-utca 28. szám.
Gépezés nélkül könnyen kezelhetők. Gözgépek cserébe vétetnek.
Külön gazdasági géposztály Árjegyzék ingyen.

BUTOR
részletfizetésre vagy meghatározott időre, szolid árak és legkedvezőbb fizetési feltételek mellett. — Felvilágosításai szolgál
LISZT ISTVÁN BUDAPEST,
most Kristóf-tér 8. I. em. (Váci-utca mellett) butor-raktárban. Telefon 171—38. Több mint 500 koppel ellátott árjegyzékünket bárkinek 60 fill. ellen franko elküldjük

+ Soványág +
Az egyedüli eredménytől kísért háziaszer a dr. William Hartley tanár amerikai erőltató-pora. Soványag tartós, szép telt testidomokat nyerne. — Hölgyek remek keblet. Hat hét alatt 20 kilo gyarapodási jótállást. Vérszegénység, gyengeség, idegesség ellen és gyomorbetegségeknél nélkülözhetetlen tápszer. Kitűntetve: Chicago, Berlin, London, Hamburgban. Köszönő levelek minden országból. Dobozonként 1 frt 10 kr. Használati utasítással. Főraktár: **Balázs Mór E.** Budapest, VII., István-ut 11, II/1. Telefon 156—80.

VALÓDI FRANCIA GUMMIK
HALHÓLYAGOK
töveje 1,75 2,3 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100
3 db legegységben 100 fill. 5 db legegységben 150 fill. 10 db legegységben 250 fill.
STERYL
Tervező: **VALÓDI FRANCIA GUMMI-KÜLÖNLEGESÉG**
csak csomagolás kapható
NEUMAYER LIPOT
BUDAPEST, VI. VÁCI-KÖRÚT 12. 27553
AUFERENYHÁZ

Ajtók és ablakok

regi és új vasredőnyök teljes vasalással. Kapuvas rácszatok, kertkeritesek, keramittlapok, keblhemi lapok olcsón kaphatók
Kelemen Mór
épület-bontás vállalkozó Budapest, Nador-u. 72—71. Fiók-üzlet Visegrádi-u. 27.

CSIZ-FÜRDŐ,

A kontinens legerősebb jótudrom gyógyfürdője, nagy radioaktivitással. Megelőző gyógyeredmények a műtétet megelőző és utáni vérnyomás-mérésben alkalmi betegségeknél, hol a jót mint megelőző a jó alkalmazásba. Iro, fűdő, izzasztó hidegvizkúrák, szavas fürdők. Megnyitás május 1-én. Kényelmes előteremtőberházak, szanatórium, gyógygyógyász, zongora, lawn-tenisz, tornabólak, kirándulások. Vasúthalom, posta, távirda helyben. Hivatalos orvos **Kallos Jenő** dr. Államhivatalnok, katonatiszt, elnöködényben 50% kedvezményben részesülnek. Prospektussal szolgál a fürdőigazgatóság. **CSIZ** gyógyvíz otthoni használatra kitűnően bevált, megrendelhető a fürdőigazgatóságnál és **Edecskúty L.** tájékoztatónál Budapestben.

Hajfestő - fésű,

egyszerű fésülés által fest ősz vagy vörös haját valódi szőke, barnára vagy feketére! Teljesen ártalmatlan! Egyébként használatos! — Ezek használatban! Egy darab ára 5 korona.
SCHÜLLER, Wien, III E. Krieglbergasse 6. Számos elismerő- és köszönőlevel.

NAGY LÁSZLÓ
A GYERMEK ÉRDEKLŐDÉSÉNEK LÉLEKTANA.
Ára 3 korona.

Kapható **LAMPEL R.** könyvkereskedése (Wodianer F. és Fiai) r. t. n.ál. Budapest, VI., Andrássy-út 21. sz. és minden könyvkereskedésben.

Zálogszedulákat
veszek. Elzálogosított brilliansokat, gyöngyöket, aranyat, ezüstöt és ékszereket 100.000 koronáig költségmentesen kiváltak és teljes értékét kifizetem.
Singer Jakob
ékszerkereskedő
BUDAPEST,
Király-utca 91. sz.
Eszabella-utca sarkán. 27553

VALÓDI FRANCIA GUMMIK
HALHÓLYAGOK
töveje 1,75 2,3 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100
3 db legegységben 100 fill. 5 db legegységben 150 fill. 10 db legegységben 250 fill.
STERYL
Tervező: **VALÓDI FRANCIA GUMMI-KÜLÖNLEGESÉG**
csak csomagolás kapható
NEUMAYER LIPOT
BUDAPEST, VI. VÁCI-KÖRÚT 12. 27553
AUFERENYHÁZ